ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΑΝΑΓ. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΕΩΡ. Τ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΒΕΚΙΑΡΕΛΗΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΑΣ
Α. Ζ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

" TRAPEZITIKI „ - ORGANE DE L'ASSOCIATION DES EMPLOYÉS DE LA BANQUE NATIONALE DE GRÈCE.

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΜΕΡΙΚΗΣ 19 - ΤΗΛ. 27-944 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. ΣΑΓΚΡΙΩΤΗΣ | ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: Β. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ | ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1938 ΕΤΟΣ Ε΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 52

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

OPEN MARKET POLICY

Δύο ἄρθρα τοῦ κ. ΓΕΩΡΓ. Τ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΥ, Δρος Νομικῆς, Ἐπιθεωρ. τῆς Ἐθν. Τραπ. τῆς Ἑλλάδος, Συμβούλου τῆς «Τραπεζιτικῆς»

II.

3. Ἐν Γαλλίᾳ

Ἡ υἱοθέτησις ὑπὸ τῆς Γαλλίας τῆς πολιτικῆς τοῦ Open Market δὲν παρουσιάζει ἐπὶ τοῦ παρόντος παρὰ θεωρητικὸν μᾶλλον ἐνδιαφέρον, δεδομένου, ὅτι δὲν ἐδοκιμάσθη εἰσέτι, τοὐλάχιστον ὑπὸ τὴν τελειωτικήν, τὴν ὁριστικὴν μορφήν, τὴν ὁποίαν ἔχει προσλάβει ἡ πολιτικὴ αὕτη εἰς τὰς Ἀγγλοσαξωνικὰς χώρας καὶ ἰδίως εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ δὲν ἔχει ἀποδώσει κατὰ συνέπειαν θετικὰ ἀποτελέσματα, οὐχ ἧττον εἶναι βέβαιον,ὅτι ἡ προσχώρησις εἰς τὴν νέαν πολιτικὴν ἀποβλέπει ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὸ νὰ διευκολύνῃ τὸν ἄμεσον ἔλεγχον τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἱδρύματος ἐπὶ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς διὰ τῆς δημιουργίας ἑνὸς νέου ὀργάνου προωρισμένου, κατὰ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τοῦ Ἰουνίου 1938 «ν' αὐξήσῃ τὴν ἀποτελεσματικότητα τῆς πολιτικῆς τῆς προεξοφλήσεως ἐν τῇ νομισματικῇ ἀγορᾷ».

Βεβαίως δὲν δύναται ν' ἀμφισβητηθῇ, καὶ ἡ πεῖρα τὸ ἀπέδειξεν ἤδη, ὅτι τὸ Ἐκδοτικὸν Ἵδρυμα ἐν Γαλλίᾳ ἐπέτυχε συχνάκις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη νὰ διευθύνῃ τρόπον τινὰ τὴν τάσιν τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς καὶ νὰ ἀσκήσῃ ἐν συναφείᾳ ἐπὶ τοῦ κόστους τῶν χρημάτων κάποιαν ἐπίδρασιν οὐχὶ μόνον διὰ τοῦ κλασικοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ἐπιτοκίου προεξοφλήσεως, ἀλλ' ἀκόμη καὶ διὰ μεθόδων παραπλησίων πρὸς τὴν πολιτικὴν τοῦ Open Market, τῇ συνδρομῇ τοῦ Ταμείου Ρυθμίσεως Συναλλαγμάτων, τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, οἱ τεράστιοι πόροι τοῦ ὁποίου προτείνεται ἤδη νὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὴν καλλιτέραν ρύθμισιν τῆς μεσοπροθέσμου πίστεως, ἢ καὶ ἄλλων ὀργανισμῶν, οἱ ὁποῖοι ἐνδεχομένως ἐπενδύουσι τὰ κεφάλαια αὐτῶν εἰς βραχυπρόθεσμα γραμμάτια. Ὡς εἶναι αὐτονόητον, πᾶσα παρέμβασις τοῦ Ταμείου Ρυθμίσεως εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν ξένων συναλλαγμάτων πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ θέσῃ ὑπὸ τὸν ἴδιον ἔλεγχον κυρίως δὲ ἀμβλύνῃ τὰς διακυμάνσεις αὐτῶν, πᾶσα ἀγορὰ ἢ πώλησις βραχυπροθέσμων τίτλων παρ' ὡρισμένων ὀργανισμῶν, αὐτὴ ἔτι ἡ ἀναπροεξόφλησις παρὰ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἱδρύματος τοῦ χαρτοφυλακείου τῶν Ἐμπορικῶν Τραπεζῶν, συνεπάγονται ἀντιστοίχως μίαν διόγκωσιν ἢ μίαν ἀπορρόφησιν τῶν κυκλοφορούντων διαθεσίμων κεφαλαίων καὶ ἑπομένως καταλήγουν εἰς τὸ νὰ τροποποιήσουν τὰς συνθήκας ρευστότητος τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς, καθ' ὃν περίπου λόγον καὶ ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market. Αἱ ἐργασίαι αὗται διεξαγόμεναι ἄνευ τοῦ ἀναγκαίου συντονισμοῦ, μὴ ὑποτεταγμέναι εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ρυθμόν, σαφῶς διαγεγραμμένον ὑπὸ τῶν κεντρικῶν νομισματικῶν ἀρχῶν κατευθύνσεων, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν παρὰ ὡς ἡμίμετρα, δὲν ἀποτελοῦν παρὰ τὸ σχεδίασμα ἑνὸς συστήματος ἔχοντος κάποιαν σχέσιν πρὸς τὸν μηχανισμὸν τοῦ Open Market, ἀλλὰ μὴ δυναμένου νὰ ἐξασφαλίσῃ ταχὺν καὶ ἄμεσον ἔλεγχον τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἱδρύματος ἐπὶ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς. Δέον ἑπομένως ν' ἀναμείνωμεν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ Open Market ἐν τῇ πράξει, ὅπως σχηματίσωμεν ἀσφαλῆ κρίσιν περὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος αὐτοῦ ἐν τῇ Γαλλικῇ ἀγορᾷ. Οὐχ' ἧττον ἡ ὑποδοχή, ἧς ἔτυχεν ἡ νέα πολιτικὴ παρὰ τῶν οἰκονομικῶν καὶ τραπεζικῶν κύκλων ἐν Γαλλίᾳ, αἱ κρίσεις γενικώτερον, αἱ ὁποῖαι εἶχον ἀπήχησιν εἰς τὸν οἰκονομικὸν τύπον τῆς χώρας περὶ τῆς δραστικότητος αὐτοῦ ὡς προσθέτου μέσου ἐπενεργείας ἐπὶ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς, εἶναι ἐπαρκῶς ἐνδεικτικαὶ τῶν ἐνδοιασμῶν, τοὺς ὁποίους διατηροῦν οἱ κύκλοι οὗτοι ἔναντι τῆς νέας πολιτικῆς καὶ δικαιολογοῦν πιθανῶς τὴν γνώμην, ὅτι ἡ μεταφύτευσις τοῦ καινοφανοῦς αὐτοῦ μηχανισμοῦ εἰς τὸ νομισματικὸν καὶ γενικώτερον τὸ οἰκονομικὸν κλῖμα τῆς Γαλλίας θὰ εἶναι κατὰ πᾶσαν δυνατὴν πρόβλεψιν δυσχερής. Διὰ τοὺς Γάλλους οἰκονομολόγους διακειμένους φαίνεται κατὰ μεγάλην ἀναλογίαν δυσπίστως πρὸς νεωτερισμοὺς ὑπερβαίνοντας τὸ πλαίσιον τῶν κλασικῶν μεθόδων, αἱ ἐργασίαι τοῦ Open Market ἀποτελοῦν κατ' οὐσίαν μίαν ἐκδήλωσιν «διευθυνομένης πίστεως» (De crédit dirigé) ἔστω καὶ ἂν ὁ ὅρος οὗτος δὲν χρησιμοποιεῖται μὲ κακόβουλον σημασίαν, μίαν ἐκδήλωσιν ἐν ἄλλοις λόγοις πολιτικῆς συνδεομένης ἀορίστως μὲ τοὺς φόβους νομισματικῶν κακομεταχειρίσεων (Manipulations), δημιουργίας κεκαλυμμένου ἢ φανεροῦ πληθωρισμοῦ ἢ ἐκτροπῆς τοῦ ρεύματος τῆς πίστεως πρὸς ἄλλας σφαίρας τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, ἐπὶ τῇ βάσει μεθόδων προσφιλῶν εἰς ὡρισμένας κλειστὰς οἰκονομίας.

Εἶναι σκόπιμον ὄντως, διὰ τὴν ἀκριβεστέραν ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων, νὰ μὴ παραβλέπεται, ὅτι ἡ Γαλλία ἐπέμενεν ἀνενδότως εἰς μίαν πολιτικὴν ἀντιτιθεμένην ἐκδήλως πρὸς τὰς οἰκονομικὰς συνθήκας τόσον ἐπὶ τοῦ διεθνοῦς ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐπιπέδου, ἡ ὁποία τῆς ἐξησφάλιζε τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἀμέμπτου ἄνευ περιορισμῶν λειτουργίας τοῦ χρυσοῦ κανόνος, ὡς μόνον ἀντιστάθμισμα εἰς τὴν ἀσυγκράτητον αἱμορραγίαν τοῦ μεταλλικοῦ ἀποθέματος τοῦ ἱδρύματός της καὶ τὴν φυγὴν γενικώτερον τῶν κεφαλαίων ἐξ αὐτῆς, μέχρις οὗ ἡ πίεσις τῶν ἀντιπληθωρικῶν μέτρων εἰς τὰ ὁποῖα εἶχε προσφύγει πρὸς θεραπείαν τῆς καταστάσεως, κατέστη εἰς τοιοῦτον σημεῖον δυσβάστακτος, ὥστε ὁ συνασπισμὸς τῶν Κρατῶν τοῦ χρυσοῦ κανόνος, τὸ «Bloc or» τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀρχίσει νὰ κάμπτεται ἀπὸ τὸ 1935, νὰ θρυμματισθῇ ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἀντιπληθωρικῶν μέτρων ὁλοσχερῶς κατὰ φθινόπωρον τοῦ 1936.(1)

Τὸ παραδοξώτερον δὲ εἶναι, ὅτι ἡ ἐξέλιξις τῶν νομισματικῶν τούτων φαινομένων ἐν Γαλλίᾳ ἐλώρει, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ λίρα ἀποχωρισθεῖσα τοῦ χρυσοῦ—κατὰ τὸν Keynes θὰ ἦτο δικαιότερον νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὁ χρυσὸς μᾶλλον ἀπεχωρίσθη τῆς λίρας δεδομένου, ὅτι εἰς ὡρισμένην στιγμὴν ἡ σταθερότης ἢ σύμφυτος εἰς τὴν στερλίναν δὲν ἠδύνατο νὰ παρακολουθῇ τὰς «κωμικὰς ἰδιοτροπίας» τοῦ χρυσοῦ —προπαρεσκεύαζε τὸ ἔδαφος χάριν εἰς μίαν πολιτικὴν εὐνοοῦσαν τὰς ἀντιθέτους πρὸς τὸν ἀντιπληθωρισμὸν τάσεις, ὡς ἤδη ἐτόνισθη ἐν τοῖς προηγουμένοις, καὶ τὸ εὐθηνὸν κόστος χρήματος, ἐν συναρτήσει βεβαίως καὶ ἄλλων οἰκονομικῶν παραγόντων, διὰ μίαν λαμπρὰν ἀνόρθωσιν τόσον τῆς δημοσίας, ὅσον καὶ τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας τῆς χώρας. Εἶναι ἀξιοσημείωτον ἐπίσης ὅτι αἱ οἰκονομικαὶ κατευθύνσεις ἐν Γαλλίᾳ εὑρίσκοντο ὄχι ὀλιγώτερον εἰς ἀπόλυτον ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οἰκονομικὴν στρατηγικὴν τῆς Γερμανίας, ὅπου ἐπρέσβευαν ὅτι ὁ ἀποχωρισμὸς τοῦ νομίσματος ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ καὶ αἱ νέαι μέθοδοι χρηματοδοτήσεως ἔθραυσαν τὰ παλαιὰ βαρόμετρα τῆς πίστεως, τιμὰς συναλλάγματος, κατάστασιν τῆς νομισματικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀγορᾶς καὶ ὅτι οἱ σπουδαιότεροι κανόνες (Etalons) τῆς δραστηριότητος πρὸς δημιουργίαν πίστεως εὑρίσκονται πρὸς τὸ μέρος τῆς παραγωγῆς. Ἔτι πλέον χαρακτηριστικὰ εἶναι τὰ σχόλια τοῦ Ἀγγλικοῦ οἰκονομικοῦ Τύπου ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐγκαινιάσεως τῆς πολιτικῆς τοῦ Open Market ἐν Γαλλίᾳ.

«Ἵνα ἀποβῶσιν αἱ ἐργασίαι τοῦ Open Market ὀργανικὸν καὶ ἀναπόσπαστον μέρος τοῦ οἰκονομικοῦ του μηχανισμοῦ, ἔγραφεν ἓν τῶν ἐγκύρων Ἀγγλικῶν οἰκονομικῶν ὀργάνων, ὅπως εἰς τὸ Λονδῖνον ἢ τὴν Νέαν Ὑόρκην, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ διαθέτῃ τὸ Παρίσι μίαν ἀγορὰν βραχυπροθέσμου πίστεως καλῶς ὀργανωμένην καὶ μέχρις οὗ τὴν ἀποκτήσῃ θὰ διανυθῇ ἀκόμη μακρὸς δρόμος.» Ἀλλωστε τὰ μέσα ποὺ διαθέτουν

(Συνέχεια εἰς τὴν 2αν σελίδα)

(1) Ἐπισκόπησις τῆς νομισματικῆς καταστάσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν 1937.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗΝ

Η ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤ. ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΟΡΥΖΗΣ

Κύριε Διευθυντὰ τῆς «Τραπεζιτικῆς» :

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐσχάτως ὑπογραφείσης συμβάσεως μεταξὺ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ Ἀγροτικῆς Τραπέζης, καθ' ἣν ἡ τελευταία ἀνέλαβε τὴν συγκέντρωσιν ὁλοκλήρου τῆς παραχθησομένης εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν ὀρύζης, τὴν κατεργασίαν αὐτῆς διὰ τῶν ὑπαρχόντων ἐν Ἑλλάδι εἰδικῶν ἐργοστασίων καὶ τὴν διάθεσιν εἰς τὸ ἐμπόριον τῆς κατειργασμένης, θερμὴν παράκλησιν σᾶς ὑποβάλλω ὅπως θελήσητε καὶ μοὶ ἐπιτρέψητε ἵνα διὰ τῶν στηλῶν τῆς ἀγαπητῆς «Τραπεζιτικῆς,» ἐκδηλώσω τὴν ἀνέκφραστον χαρὰν καὶ ἱκανοποίησίν μου, ὑποβοηθήσω δὲ τοὺς ἀναγνώστας αὐτῆς εἰς τὴν ἐξαγωγὴν συμπερασμάτων ἐκ τοῦ ληφθέντος Κυβερνητικοῦ μέτρου.

Δὲν ὑπῆρξα γαιοκτήμων ἢ παραγωγὸς ὀρύζης οὐδὲ ἰδιοκτήτης ἐργοστασίου κατεργασίας αὐτῆς.

Ἁπλῶς Ἕλλην, πονῶν τὴν πατρίδα του, ὅστις ἔχει τὴν ἀρχὴν ὅτι πᾶς ὁ αἰσθανόμενος τὴν ἱκανότητα νὰ ἐξυπηρετήσῃ αὐτὴν ἔχει καθῆκον νὰ μὴ ἀδιαφορήσῃ, ἀλλὰ νὰ καταβάλῃ, εὐχαρίστως καὶ προθύμως, κάθε προσπάθειαν διὰ νὰ τῇ παράσχῃ οἱανδήποτε ὑπηρεσίαν καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῆς ἀποστολῆς του καὶ πέραν τῶν ὑπηρεσιακῶν καθηκόντων του.

Ἀπὸ τοῦ θέρους τοῦ 1931 μέχρι τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1933, ὑπηρέτησα ὡς διευθυντὴς τοῦ ἐν Πρεβέζῃ ὑπ)τος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

Τὰ τοπικὰ ὅρια τοῦ ὑπ)τος, περιελάμβανον καὶ μίαν ὁλόκληρον περιφέρειαν, τοῦ Φαναρίου, ἐξ 20 καὶ πλέον χωρίων, εἰς τὰ ὁποῖα παλαιότερον ἤκμαζεν ἡ ὀρυζοκαλλιέργεια, ὑπερβαίνουσα ἄλλοτε τὰ 2 ἑκατομμύρια ὀκάδας Τσιλτικίου ἤτοι ἀκατεργάστου ὀρύζης.

Ἀτυχῶς ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἔβαινε διαρκῶς μειούμενος συνεπείᾳ τῆς κατανομῆς τῶν μεγάλων ἰδιοκτησιῶν εἰς μικροὺς γεωργικοὺς κλήρους, κατόπιν τῆς ἀναχωρήσεως τῶν σοβαρῶν τσιφλικιούχων, οἵτινες καὶ διὰ τοῦ μαστιγίου, ἀκόμη, ἐπέβαλλον τὴν συντήρησιν τῶν ἀρδευτικῶν καὶ ἀποστραγγιστικῶν χανδάκων, ἐνῷ διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν, ἐξέλιπε τὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ καὶ οὕτω τὰ ἔργα ἀρδεύσεως καὶ ἀποστραγγίσεως ἐγκατελείποντο καὶ αἱ καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις ἔβαινον μειούμεναι.

Εἰς τὴν μείωσιν τῆς ὀρυζοκαλλιεργείας συνετέλει τὰ μέγιστα καὶ ἡ ἀσκουμένη τότε τρομερὰ ἐκμετάλλευσις τῶν ἀγροτῶν ὑπὸ τῶν ἐπιτηδείων μυλωνάδων ὀρύζης, ἀληθῶν τυράννων.

Τοιαύτη ἦτο ἡ μείωσις τῆς παραγωγῆς ὥστε καὶ ἀνώτατοι ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ὡς ἐνθυμοῦμαι, εἰς δημοσιογραφικὰς τότε ἐκστρατείας των ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ὀρυζοκαλλιεργείας, ἠγνόουν τὴν περιφέρειαν Φαναρίου ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς.

Κατ' εὐτυχίαν μου ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα δὲν εἶχε μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐγκαταστήσει ὑποκατάστημά της εἰς τὴν περιφέρειαν ταύτην καὶ ἀντεπροσώπευεν αὐτὴν ἡ Ἐθνική, κατὰ συνέπειαν ὑπῆρξα καὶ ὁ διευθυντὴς τῆς ἀντιπροσωπείας της.

Οὕτω ἐμπνευσμένος ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἀρχῶν, ἐνόμισα ὅτι ἔπρεπε νὰ προκαλέσω τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον συντελέσω εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν ὀρυζοκαλλιεργητῶν διὰ τῆς ἀπαλλαγῆς των ἀπὸ τοὺς ὡς ἄνω αὐθέντας των, εἰς τὴν ἀνακοπὴν τοῦ ρεύματος τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς ὀρυζοκαλλιεργείας, τὴν φροντίδα τῆς ἠθικῆς τονώσεως τῶν ἀγροτῶν καὶ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς εἰς βάρος τῆς ἐντοπίας ὀρύζης προκαταλήψεως τοῦ ἐμπορίου.

Ταῦτα μὲ παράλληλον ἐνέργειάν μου πρὸς προλείανσιν τοῦ ἐδάφους ἵνα κατωρθοῦτο ἡ ἵδρυσις ὀργανισμοῦ, αὐτονόμου, προικοδοτουμένου ὑπὸ τοῦ Κράτους, τῆς Ἀγροτικῆς Γραπέζης καὶ ὑπὸ τῶν ὀρυζοπαραγωγῶν διὰ μικρᾶς φορολογίας ἐπὶ ἑκάστης ὀκάδος παραγομένης ὀρύζης καὶ τοῦτο ἵνα συστηματικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἐγίνοντο ἔργα μόνιμα ἀρδεύσεως, ἀποστραγγίσεως κλπ.

Πράγματι κατιλληλοι καὶ ἐπίμονοι εἰσηγήσεις μου υἱοθετήθησαν ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης καὶ ἀνετέθη ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸ ὑπ)ματῆς Ἐθνικῆς ἡ διενέργεια συγκεντρώσεως τῆς ἀκατεργάστου ὀρύζης, ἡ μέσῳ τοῦ ἐν Πάργῃ εἰδικοῦ ἐργοστασίου κατεργασία αὐτῆς καὶ ἡ διάθεσις τῆς κατειργασμένης εἰς τὸ ἐμπόριον ἀπ' εὐθείας, διεξαχθείσης

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελ. 2. Συνέχεια ἄρθρου κ. Γεωργ. Τ. Στεφοπούλου περὶ τῆς *πολιτικῆς τῆς ἐλευθέρας ἀγορᾶς* Open Market Policy.
» 2. Συνέχεια τοῦ ἄρθρου τοῦ κ. Θ. Πανταζοπούλου περὶ τῆς *ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης συγκεντρώσεως τῆς ὀρύζης.*
» 3. *Ἡ ἐν Ἑλλάδι βιομηχανία εἰδῶν διατροφῆς,* κατατοπιστικὴ ἔρευνα.
» 4. *Διαλέξεις παθητικῆς Ἀεραμύνης διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.*
» 5. *Οἰκονομικαὶ συνέπειαι τῶν πολιτικῶν γεγονότων ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ.*
» 7. *Στοιχειώδεις τεχνικαὶ γνώσεις περὶ Τραπεζῶν.*
» 9. *Τὰ κυριώτερα ἐμπορεύματα.*
» 10. *Οἰκονομικαὶ εἰδήσεις ἐξωτερικοῦ.*
» 11. *Οἰκονομικὰ καὶ στατιστικὰ στοιχεῖα*
» 12. *Τὰ κυριώτερα πολιτικὰ καὶ οἰκονομικὰ γεγονότα.*

"ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ„

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐσωτερικοῦ Δρχ. 60
Ἐξωτερικοῦ Δολ. 2

Διαχειριστὴς
Χ. ΧΑΝΔΑΝΟΣ
Ἀμερικῆς 19

Τὰ ἐμβάσματα ἐπ' ὀνόματι τῆς «ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗΣ»

Αἱ ἀποδείξεις δέον νὰ φέρωσι τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Διαχειριστοῦ καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ Περιοδικοῦ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, ὅπως γνωστοποιοῦν εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Περιοδικοῦ πᾶσαν μεταβολὴν τῆς διευθύνσεώς των.

Δυνάμει τοῦ περὶ Τύπου Νόμου
Ὑπεύθυνος ἐπὶ τῆς Ὕλης
Β. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀμερικῆς 19

Προϊστάμενος Τυπογραφείου
ΚΥΡΙΑΚΟΣ Σ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Νονάκριδος καὶ Εὐμήλου

τῆς πολυσχιδοῦς καὶ δαιδαλώδους ἐργασίας κατὰ τρόπον ἀπολύτως ἱκανοποιητικόν.

Διότι παρὰ τὰς ἀντιδράσεις ἐκ μέρους τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω θιγομένης τάξεως τῶν ἐκμεταλλευτῶν μυλωνάδων, παρεδόθη τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀρκετὴ ποσότης ὀρύζης, ἀπήλαυσαν οἱ παραγωγοὶ τιμὰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς καὶ κατωρθώθη καὶ ἡ διάθεσις εἰς τὸ ἐμπόριον παρὰ τὰς τότε ἀνεπιδέκτους συναγωνισμοῦ χαμηλὰς τιμὰς τῆς Αἰγυπτιακῆς ὀρύζης.

Ἀξιοσημείωτον ἀποτέλεσμα τῆς ὅλης ταύτης προσπαθείας ἦτο οὐχὶ μόνον ν' ἀνακοπῇ τὸ ρεῦμα τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς ὀρυζοκαλλιεργείας ἀλλὰ καὶ νὰ αὐξηθῇ ἐνθαρρυντικῶς τὸ ἑπόμενον ἔτος ἡ σπαρεῖσα ἔκτασις.

Οὕτω, κατὰ στατιστικὴν τοῦ Σ)βρίου 1933 κρατικοῦ γεωπόνου, ἡ σπαρεῖσα ἔκτασις δι' ὀρύζης κατὰ τὸ ἑπόμενον τῆς συγκεντρώσεως ἔτος ἤτοι τὸ 1933, ἀνῆλθεν εἰς 17.270 στρέμματα, μὲ πρόβλεψιν παραγωγῆς ὀκάδων 1.300.000 ὀρύζης, ἔναντι ἐκτάσεως ὀρυζοκαλλιεργείας τοῦ 1932 ἐκ στρεμμάτων 9945.

Συνεπῶς αὔξησις τῆς ἐκτάσεως εἰς 174 ο)ο.

Σημειωθήτω ὅτι ἡ αὐτὴ ἐργασία συγκεντρώσεως κλπ. ἐπανελήφθη, ὡς ἐπληροφορήθην, κατὰ τὸ ἑπόμενον, ἵνα ἐγκαταλειφθῇ κατὰ τὰ λοιπὰ ἀκολουθήσαντα ἔτη.

Τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἐλπίζω, κ. Διευθυντά, νὰ εὕρητε ὡς ἀπολύτως δικαιολογοῦντα τὸ συναίσθημα τῆς χαρᾶς, ἱκανοποιήσεως καὶ ὑπερηφανείας, ἅτινα μὲ κατέχουν ἐκ τῆς ληφθείσης Κυβερνητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἅτινα ἠθέλησα νὰ διατρανώσω διὰ τῆς στήλης, ἣν εὐγενῶς μοὶ παρεχωρήσατε.

Ἐκ τῶν ὀλίγων ἀριθμῶν, τοὺς ὁποίους παρέθεσα ἀνωτέρω, ἀντιλαμβάνεταί τις ποίαν συμβολὴν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας θὰ ἔχῃ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ὑπογραφείσης συμβάσεως.

Ἀλλὰ καὶ μιὰ ἀκόμη μεγάλη ἀλήθεια προκύπτει ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐκτεθέντων.

Καὶ Ὑπουργεῖον Γεωργίας κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑπῆρχε καθὼς καὶ Ἀγροτικὴ Τράπεζα. Τὸ ρεῦμα ὅμως τῆς ἀναδημιουργίας δὲν ὑπῆρχε.

Κάθε δὲ εὐγενὴς πρωτοβουλία καὶ προσπάθεια εἴτε ἀτόμων, εἴτε ὑπηρεσιῶν, εἴτε ὀργανισμῶν, προσέκοπτε τότε εἴτε εἰς τὴν ἀδράνειαν τῶν ἁρμοδίων, εἴτε εἰς τὰς ἀντιδράσεις τῆς κομματικῆς ἰδιοτελείας, ἐνῷ σήμερον ἡ πρωτοβουλία αὕτη ἐνθαρρύνεται καὶ υἱοθετεῖται ἀπὸ Κυβέρνησιν μὲ ὄρεξιν νὰ ἐργασθῇ!

Εὐχαριστῶν διὰ τὴν φιλοξενείαν, διατελῶ μετὰ τιμῆς.

Ναύπλιον, 10 8)βρίου. 1938.

Θ. Δ. ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ
Δ)τὴς Ὑπ)τος Ἐθν. Τραπέζης Ναυπλίου.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

OPEN MARKET POLICY

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος)

αἱ Γαλλικαὶ ἀρχαὶ εἶναι πολὺ κατώτερα τῶν χρησιμοποιουμένων ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς ἢ Ἀμερικανικῆς ἀγορᾶς, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ διευκολυνθῇ ἡ ἀνάπτυξις τῶν πιστώσεων. Ἐξ ἄλλου ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις προφανῶς ἔχει σκοπὸν πρὸς τὸ παρὸν τοὐλάχιστον νὰ δημιουργήσῃ μᾶλλον ἕνα μηχανισμὸν κατάλληλον διὰ τὴν διεύρυνσιν τῆς πίστεως (καὶ ἐν ἀνάγκῃ τὴν περιστολὴν αὐτῆς) παρὰ ν' ἀσκήσῃ ἐν τῇ πραγματικότητι μίαν πολιτικὴν σκοποῦσαν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν «πιστώσεων».

Ἐπιφυλάξεις ἐπίσης διετυπώθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ τύπου ὡς πρὸς τὴν ἀποτελεσματικότητα τῆς μεθόδου ἐξεταζομένης καὶ ὑπὸ ἄλλην γωνίαν: «ὁ ρόλος τῆς Τραπέζης τῆς Γαλλίας ὡς ρυθμιστοῦ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς θὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τῆς ἰσορροπίας τῶν Δημοσίων οἰκονομικῶν τῆς χώρας. Τοιαύτη ὅμως ἰσορροπία δὲν διαφαίνεται ἐπὶ τοῦ παρόντος».

Ὁπωσδήποτε ἡ προσχώρησις τοῦ Γαλλικοῦ Ἱδρύματος εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ Open Market εἶναι πλέον γεγονός, θὰ ἐξετάσωμεν δὲ ἐν συνεχείᾳ τὰ προκαταρκτικὰ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ ὡς καὶ τὰ μᾶλλον χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ Γαλλικοῦ συστήματος ἐν ἀντιπαραβολῇ ἰδίως πρὸς τὴν τακτικὴν τοῦ Ἀγγλικοῦ Ἱδρύματος καὶ τῶν Τραπεζῶν τοῦ Federal Reserv.

Κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν ἐκδοτικῶν τούτων ἱδρυμάτων ἡ Τράπεζα τῆς Γαλλίας εἶχεν ἐξουσιοδοτηθῇ διὰ τοῦ νομισματικοῦ νόμου τῆς 28 Ἰουνίου 1928 περὶ σταθεροποιήσεως τοῦ Γαλλικοῦ Φράγκου, νὰ δρᾷ ἐπὶ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς, ἀλλ' ὑπὸ τοιούτους περιορισμούς, ὥστε οὐσιαστικῶς ἡ παρέμβασις αὐτῆς ν' ἀτονήσῃ καὶ ἀποβῇ ἀτελεσφόρητος. Οὕτως ἡ Τράπεζα τῆς Γαλλίας ἀπέκτησε τὴν εὐχέρειαν νὰ προβαίνῃ εἰς ἀγορὰς βραχυπροθέσμων τίτλων κατ' ἐντολὴν τῶν ξένων Ἐκδοτικῶν Ἱδρυμάτων, μεθ' ὧν διετήρει σχέσεις ἀλληλοχρέου λ)σμοῦ, ὡς καὶ νὰ ἀναπροεξοφλῇ τοιούτους τίτλους διὰ λ)σμόν των. Ἠδύνατο ἐπίσης νὰ παρεμβαίνῃ διὰ τῆς ἀγορᾶς ἀποδοχῶν καὶ νὰ ἐγγυᾶται τὸ καλὸν τέλος τῶν βραχυπροθέσμων τοποθετήσεων. Μεγάλαι ἐλπίδες ἐστηρίχθησαν μάλιστα κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐπὶ τῶν νέων μέτρων δι' ὧν ἐπιστεύθη, ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν ἡ ἀγορὰ τῶν Παρισίων ν' ἀποβῇ μία διεθνὴς ἀγορὰ ἀποδοχῶν, ν' ἀνακτήσῃ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἐπιρροήν μιᾶς μεγάλης νομισματικῆς ἀγορᾶς κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ Λονδίνου. Ἀλλ' οὔτε ὁ τεχνικὸς ἐξοπλισμὸς τοῦ Γαλλικοῦ Τραπεζικοῦ συστήματος, οὔτε αἱ συνθῆκαι τῆς Γαλλικῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς (συντελεσταὶ ἐπιτοκίου, χαρτοσήμου, φορολογικῆς ἐπιβαρύνσεως) ἠδύναντο νὰ προαγάγουν τὸ ζήτημα.

Τὰ μέσα ἄλλωστε, τὰ ὁποῖα διέθετεν ἡ Τράπεζα τῆς Γαλλίας ἦσαν κατ' ἀνάγκην περιωρισμένα δεδομένου, ὅτι δὲν εἶχεν ἀναγνωρισθῇ εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα, ὅπως εἰς τὸ Ἀγγλικὸν καὶ Ἀμερικανικὸν Ἵδρυμα ν' ἀγοράζῃ τίτλους. Βεβαίως εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ Τράπεζα τῆς Γαλλίας εἶχεν τὴν εὐχέρειαν νὰ διαπραγματευθῇ ὡρισμένον εἶδος γραμματίων τοῦ Ταμείου ἀποσβέσεως, ἐκδοθέντων ὑπὸ τοῦ Κράτους διὰ προκαταβολὰς αὐτοῦ εἰς ξένας Κυβερνήσεις. Ἀλλὰ τὰ γραμμάτια αὐτὰ ἦσαν ἄτοκα καὶ τὸ Γαλλικὸν Ἵδρυμα ἀπέφυγεν νὰ ἐνεργήσῃ πράξεις ἐπιζημίους τελικῶς δι' αὐτό.

Οὕτω τὸ μόνον μέσον δράσεως ἐπὶ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς ἀπέμεινε διὰ τὸ Γαλλικὸν Ἵδρυμα ὁ κλασικὸς μηχανισμὸς τοῦ ἐπιτοκίου προεξοφλήσεως. Ὁπωσδήποτε ἓν βῆμα περαιτέρω ἐπεκτάσεως τῶν μέσων τούτων ἐγένετο κατὰ τὸ 1935, τῆς Τραπέζης ὑποχρεωθείσης νὰ δέχεται εἰς ἀναπροεξόφλησιν βραχυπρόθεσμα γραμμάτια τοῦ Κράτους.

Μία ἀπόπειρα ἐγκαινιάσεως τοῦ συστήματος ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὸ 1937 ἀπέτυχε τὴν τελευταίαν στιγμήν. Τέλος ἡ δοκιμὴ κατέστη δυνατὴ διὰ τοῦ Νομοθετικοῦ Δ)τος τῆς 29 Ἰουνίου 1938 διὰ τοῦ ὁποίου παρεσχέθη εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Γαλλίας ἡ ἐξουσιοδότησις νὰ συμπληρώσῃ τὰ μέσα δι' ὧν ἐπενεργεῖ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τῶν κυκλοφορούντων κεφαλαίων ἢ νομισματικῆς ἀγορᾶς, δηλαδὴ νὰ ἐφαρμόσῃ ἄνευ περιορισμοῦ τὴν πολιτικὴν τοῦ Open Market.

Κατὰ ταῦτα ἡ Τράπεζα τῆς Γαλλίας θὰ δύναται νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὴν μεταπώλησιν γραμματίων διαπραγματευσίμων τοῦ κυμαινομένου χρέους τοῦ Κράτους ὡς καὶ τῶν ὀργανισμῶν δημοσίου Δικαίου, ἤτοι συγκεκριμένως τῶν συνήθων Ἐντόκων Γραμματίων τοῦ Κράτους, Γραμματίων Ἐθν. Ἀμύνης, Βραχυπροθέσμων Γραμματίων τῆς Ἐθνικῆς Ἑταιρείας τῶν Σιδηροδρόμων, ἔτι δὲ καὶ συνήθων ἐμπορικῶν γραμματίων προθεσμίας κατ' ἀνώτατον ὅριον τριμήνου.

Ποῖα εἶναι τὰ μᾶλλον χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ Γαλλικοῦ συστήματος;

Ἐν πρώτοις ἡ παρέμβασις τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἱδρύματος ἐν τῇ Γαλλικῇ νομισματικῇ ἀγορᾷ θὰ πραγματοποιῆται διὰ τῆς δημιουργίας νέων τραπεζογραμματίων εἰδικῶς ἐκδιδομένων ἐπὶ τούτῳ, συμφώνως πρὸς τὴν ἐξουσιοδότησιν μὲ τὴν ὁποίαν περιεβλήθη ἡ Τράπεζα τῆς Γαλλίας καὶ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ Βρετιανικοῦ Ἱδρύματος, τοῦ ὁποίου τὸ Banking Departement τὰς ἐργασίας τοῦ Open Market διεξάγει διὰ τοῦ ὑπάρχοντος νομίσματος, ὡς εἰδικώτερον ἐξετέθη ἐν τοῖς προηγουμένοις, τοῦτο δὲ παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ὑπέρμαχοι τῆς πολιτικῆς τοῦ Open Market τὴν τακτικὴν ἀκριβῶς τοῦ Ἀγγλικοῦ Ἱδρύματος, ἡ ὁποία ἄλλωστε εἶναι ὑποδειγματική, εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν εἰσηγηθέντες τὴν μεταφύτευσιν αὐτῆς ἐν Γαλλίᾳ. Εἶναι φανερὸν ἄρα, ὅτι διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ποσοῦ κυκλοφορίας τῶν τραπεζογραμματίων, ἀκρογωνιαῖον λίθον τοῦ Βρεττανικοῦ συστήματος, οἱ γάλλοι νομοθέται ἐνεπιστεύθησαν εἰς χεῖρας τῆς Τραπέζης τῆς Γαλλίας, ἓν ἐπίφοβον ὅπλον, δεδομένου, ὅτι ἀπρόσεκτος χειρισμὸς αὐτοῦ δύναται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς πληθωρισμὸν ἢ νὰ παροχετεύσῃ τὸ ρεῦμα τῆς πίστεως πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν. Ἀναγνωρίζεται οὐχ ἧττον ὅτι ἡ σύνεσις καὶ ἡ συντηρητικότης τῶν διοικούντων τὸ Γαλλικὸν Ἵδρυμα ἀποτελεῖ ἐγγύησιν διὰ τὴν μετριοπαθῆ καὶ λελογισμένην ἄσκησιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Open Market.

Ἐξ ἄλλου ἐτέθησαν καὶ ὡρισμένοι φραγμοί, ἐχαράχθησαν κάποια ὅρια εἰς τὴν ἐλευθέραν λειτουργίαν τοῦ μηχανισμοῦ.

Τὸ Γαλλικὸν Ἵδρυμα δὲν δύναται νὰ προβαίνῃ εἰς τὰς ἀγορὰς τίτλων ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ Κράτος ἢ τοὺς ὀργανισμοὺς Δημοσίου Δικαίου, ἀλλ' οὔτε αἱ ἀγοραὶ τῶν τίτλων δύνανται νὰ γίνουν ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ὀργανισμῶν, ποὺ ἔχουν τὸ δικαίωμα ἐκδόσεως τοιούτων τίτλων, ἄρα κατὰ πρῶτον λόγον τοῦ Κράτους, μέτρον προφυλάξεως, τὸ ὁποῖον ἴσχυε καὶ προηγουμένως προκειμένου περὶ προεξοφλήσεως ὑπὸ τῆς Τραπέζης βραχυπροθέσμων γραμματίων τοῦ Κράτους.

Ἡ παρέμβασις τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἱδρύματος εἰς τὸ χρηματιστήριον ὡς ἐπιστεύθη κατ' ἀρχὰς ἐν Γαλλίᾳ καὶ συγκεκριμένως εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν παγίων, ἀποκλείεται καθ' ὁλοκληρίαν. Εἶναι φανερόν, ὅτι μία τοιαύτη ἐνέργεια τῆς Τραπέζης τῆς Γαλλίας θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν μετατρόπην ἑνὸς μέρους τοῦ παγίου χρέους εἰς κυμαινόμενον τοιοῦτον καὶ τὴν δημιουργίαν ἑνὸς πληθωρισμοῦ ἀποτελοῦντος ἀπειλὴν καὶ διὰ τὴν εὐστάθειαν τῶν τιμῶν καὶ τοῦ Συναλλάγματος καὶ διὰ τὴν καθόλου οἰκονομίαν τῆς χώρας. Σημειωτέον, ὅτι διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἀγορᾶς τῶν παγίων λειτουργεῖ εἰδικὸς ὀργανισμὸς ἐπαρκῶς προικοδοτηθεὶς ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ὅτι ἐξ ἄλλου διὰ τὴν ρύθμισιν ἐν γένει τῆς μεσοπροθέσμου πίστεως, ἡ ὁποία ὑποφέρει ἀπὸ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ χρήματος μελετᾶται ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἀφθόνων πόρων τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων. Ἡ τακτικὴ ἐν προκειμένῳ τῆς Τραπέζης τῆς Γαλλίας συμπίπτει πρὸς τὴν τοῦ Βρεττανικοῦ Ἱδρύματος, τὸ ὁποῖον ἂν καὶ εἶχε τὸ δικαίωμα ν' ἀγοράζῃ πάγια διέκοψεν οὐσιαστικῶς, ὡς ἐλέχθη ἤδη καὶ προηγουμένως, ἀπὸ τοῦ πολέμου ἤδη καὶ τὰς ἀγορὰς αὐτῶν ἀποφεῦγον ἔκτοτε γενικώτερον πᾶσαν παρέμβασιν εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀγορὰν ἢ ἀγορὰν μακροπροθέσμων κεφαλαίων.

Τέλος ἡ θεμελιώδης διαφορὰ ἡ ὑφισταμένη μεταξὺ τῶν Ἀγγλοσαξωνικῶν χωρῶν καὶ τῆς Γαλλίας, ὅσον ἀφορᾷ τὰς σχέσεις νομισματικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀγορᾶς περιορίζει ἔτι μᾶλλον τὰς πιθανότητας ἐνεργοῦ ἐπεμβάσεως τοῦ Γαλλικοῦ Ἱδρύματος εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀγορὰν τῆς χώρας. Εἰς τὰς Ἀγγλοσαξωνικὰς χώρας ὑφίσταται ὄντως μία ἀλληλεπίδρασις, μία σχέσις οἱονεὶ συγκοινωνούντων ἀγγείων μεταξὺ τῆς νομισματικῆς καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀγορᾶς. Τὸ ἀντίθετον ἀκριβῶς συμβαίνει εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου αἱ δύο ἀγοραὶ εἶναι σαφῶς διαχωρισμέναι καὶ ἐκ τεχνικῶν αἰτίων, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς διαφόρου φορολογικῆς ἐπιβαρύνσεως ἑκατέρας αὐτῶν. Βεβαίως δὲν ἀποκλείεται μία ἔλλογος ἄσκησις τῆς πολιτικῆς τοῦ Open Market ἐν τῇ Γαλλικῇ νομισματικῇ ἀγορᾷ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν συνυπάρξεως εὐνοϊκῶν ὅρων καὶ κυρίως ἰσορροπήσεως τῶν Δημοσίων οἰκονομικῶν, νὰ συντελέσῃ ἐμμέσως εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν τῆς οἰκονομικῆς ἀγορᾶς καὶ τὴν μείωσιν τοῦ τόκου τῆς μακροπροθέσμου πίστεως, ἀλλὰ γενικῶς εἰπεῖν τὸ ζήτημα ἀντικρυζόμενον ὑπὸ τὴν μορφὴν ταύτην δὲν φαίνεται ν' ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀμέσους φιλοδοξίας τῆς νέας πολιτικῆς ἐν τῇ γαλλικῇ ἀγορᾷ.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market ἐν Γαλλίᾳ ἀποβλέπει κατὰ τὴν ἐγκυροτέραν γνώμην εἰς τὸ νὰ βελτιώσῃ τὴν τεχνικὴν τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν ὁποίαν ἀκριβῶς κατὰ τὰς κρίσεις τῶν Ἄγγλων εἰδικῶν ὑστερεῖ ἡ Γαλλικὴ ἀγορά, νὰ ἀντεπεξέρχεται τελεσφόρως κατὰ πάσης μειώσεως τοῦ ὄγκου τῶν διαθεσιμοτήτων εἰς περίοδον καθ' ἣν ἀκριβῶς ἐπείγουσαι ἀνάγκαι τοῦ Δημοσίου θὰ ἠπείλουν νὰ δημιουργήσουν μίαν τάσιν ἐπικίνδυνον ἢ ν' αὐξήσουν τὸ κόστος τοῦ χρήματος, νὰ ἐξαφανίζῃ τέλος πᾶσαν «αἰχμὴν» πρὸς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην διεύθυνσιν καὶ νὰ προλαμβάνῃ τὴν ἀστάθειαν καὶ τὰς ἐπικινδύνους διακυμάνσεις τοῦ τόκου τῆς βραχυπροθέσμου πίστεως, τὰς ὁποίας τὸ ἐκδοτικὸν ἵδρυμα διὰ μόνου τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ἐπιτοκίου προεξοφλήσεως δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπανορθώσῃ παρὰ ἐκ τῶν ὑστέρων.

Β) Ἡ ἐπίδρασις τῆς πολιτικῆς τοῦ Open Market *ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀγορᾶς ἢ ἀγορᾶς τῶν Κεφαλαίων.*

Ὡς ἤδη ἐτονίσθη ἀπὸ τῶν πρώτων γραμμῶν τῆς παρούσης ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market, ὅπως τοὐλάχιστον διεμορφώθη ἀρχῆθεν καὶ ἀσκεῖται ἐν συνεχείᾳ ἐν Ἀγγλίᾳ, δὲν ἀποβλέπει εἰμὴ εἰς τὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀμεσώτερον τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐκδοτικοῦ ἱδρύματος ἐπὶ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς διὰ τῆς μεγαλυτέρας ἢ μικρᾶς ποσότητος διαθεσιμοτήτων, τὰς ὁποίας τὸ ἐκδοτικὸν ἵδρυμα ἔχει τὴν εὐχέρειαν νὰ θέτῃ εἰς κυκλοφορίαν τροποποιοῦν οὕτω τὰς συνθήκας προσφορᾶς καὶ ζητήσεως τῶν βραχυπροθέσμων κεφαλαίων καὶ ἀσκοῦν συναφῶς μίαν ρυθμιστικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τοῦ τόκου αὐτῶν. Ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market κατὰ τὴν παραστατικὴν ἔκφρασιν ἑνὸς τῶν συμβούλων τῆς Τραπέζης τῆς Γαλλίας ἀποτελεῖ ἕνα φράγμα (Ecluse) ἐγερθὲν ἐπὶ τοῦ ὄγκου τοῦ νομίσματος διὰ νὰ τοῦ ἐξασφαλίσῃ μίαν ροὴν ὅσον τὸ δυνατὸν σταθερωτέραν.

Ἀλλ' ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν γεγονότων ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market ἐξέκλινε μοιραίως τῆς χαραχθείσης ἀρχικῶς κατευθυντηρίου γραμμῆς καὶ κατέληξε κατ' ἀναπότρεπτον ἀνάγκην, ὡς ἤδη ἐλέχθη καὶ ἐν τοῖς πρηγουμένοις νὰ περιλάβῃ εἰς τὸ περίγραμμα τῶν ἐπιδιώξεων αὐτῆς καὶ ἄλλας σφαίρας τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος. Ἡ παρέμβασις οὕτω τῶν ἐκδοτικῶν ἱδρυμάτων προσέλαβεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς συγκυρίας ἑκάστης χώρας διάφορον τοῦ ἀρχικοῦ χαρακτῆρα. Δὲν ἐπρόκειτο πλέον ἁπλῶς νὰ ἐνισχυθῇ δι' εὐθηνοῦ χρήματος ἡ παραγωγὴ ἡ ὁποία ἔβαινε φθίνουσα. Ἐκεῖνο ποὺ ἐνδιέφερε κατὰ κύριον λόγον ἦτο ἐφεξῆς ἡ προσπάθεια ἀναζωογονήσεως τῶν ἐργασιῶν, ἐνισχύσεως τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, ἡ δημιουργία ἑνὸς ἀποτελεσματικοῦ μέσου δράσεως ἐπὶ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς ὅσον καὶ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τῶν ἀξιῶν καὶ γενικώτερον ἔτι ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀγορᾶς.

Ἡ ἀνάπτυξις αὕτη τῆς προοπτικῆς δράσεως καὶ τῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν τοῦ Open Market ἡ ὁποία οὐδόλως ἢ ὑποτυπωδῶς μόνον ἐξεδηλώθη ἐν Ἀγγλίᾳ ἔμελλε νὰ λάβῃ τὴν ὁλοκληρωτικὴν αὐτῆς ἔκφρασιν ἐν Γερμανίᾳ. Ἂς ἐξετάσωμεν ἤδη συνοπτικῶς πῶς ἐλειτούργησεν ὁ μηχανισμὸς τῆς πολιτικῆς τοῦ Open Market ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν αὐτὴν γωνίαν.

1) Ἐν Ἀγγλίᾳ.

Τὸ ἐκδοτικὸν βρεττανικὸν ἵδρυμα ἐνήργησε πάντοτε ὡς

(Συνέχεια εἰς τὴν 5ην σελίδα)

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Διὰ τοῦ παρόντος φύλλου εἰσέρχεται ἡ «Τραπεζιτικὴ» εἰς τὸ πέμπτον ἔτος τῆς ἐκδόσεώς της.

Δὲν εἶναι ἰδικόν μας ἔργον νὰ κρίνωμεν, ἐὰν καὶ πόσον ἐπέτυχεν ἡ ἐφημερίς μας εἰς τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς κατευθύνσεις της, διότι ὑπάρχει τὸ ἀλάνθασιον κριτήριον τῆς κοινῆς γνώμης, τὸ ὁποῖον βραβεύει ἢ καταδικάζει τὰς προσπαθείας, χωρὶς νὰ ἀναμένῃ νὰ ἀκούσῃ τὸν ἐνδιαφερόμενον διὰ νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του.

Τέσσαρα ὅμως συναπτὰ ἔτη, τὰ ὁποῖα διήνυσεν ἤδη ἡ ἐφημερίς μας, τῆς ἐπέτρεψαν τὴν διαπίστωσιν, ὅτι ἡ κοινωνία ἔχει καὶ δικαίως αὐστηρὰς ἀπαιτήσεις ἀπὸ τὰς ὠργανωμένας τάξεις, τὰς ὁποίας θέλει νὰ βλέπῃ μὲ δημοσίαν ζωήν, μαρτυροῦσαν, ὅτι τὸ ἐπάγγελμα δὲν εἶναι μόνον βιοποριστικὸν μέσον, ἀλλὰ καὶ κοινωνικὴ λειτουργία, ἡ ὁποία ὀφείλει νὰ συνεισφέρῃ ἐν τῷ κύκλῳ τῆς δράσεώς της εἰς τὴν διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς ὁμαδικῆς ζωῆς.

Ἡ ἔκδοσις τῆς «Τραπεζιτικῆς» ἀπορρέει ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν βαθεῖαν συναίσθησιν μιᾶς τοιαύτης γενικωτέρας ὑποχρεώσεως ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὡς ὠργανωμένου εἰς τὸν Σύλλογόν των συνόλου, ἡ συμπάθεια δέ, τὴν ὁποίαν πάντοτε συνηντήσαμεν, ἐνῷ μᾶς παρέχει τὴν ἱκανοποίησιν τῆς προσηρμοσμένης προσπαθείας, μᾶς γεννᾷ συγχρόνως καὶ τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν εὐμένειαν τῆς κοινῆς γνώμης, ἡ ὁποία ἐδημιούργησε πρόσφορον διὰ τὴν ἀνέλιξιν τῆς προσπαθείας μας ἀτμόσφαιραν.

Ἡ «Τραπεζιτικὴ» ἱσταμένη εἰς τὸν οὐδὸν τοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἐκδόσεώς της δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ στάδιον νέων ἐπιμόνων προσπαθειῶν, πρὶν ἢ στρέψῃ εὐγνώμονα τὴν σκέψιν της πρὸς πάντας τοὺς ἀναγνώστας καὶ φίλους της, πιστοὺς συνοδοιπόρους εἰς τὸν μέχρι τοῦδε διανυθέντα δρόμον.

Η ΕΙΡΗΝΗ

Δι' ἄλλην μίαν φορὰν ἀπετράπη τὴν τελευταίαν στιγμὴν ὁ ἀπειληθεὶς φοβερὸς πόλεμος καὶ ἡ συμφωνία τοῦ Μονάχου, ἐπιτευχθεῖσα κατόπιν τόσων δραματικῶν γεγονότων, ἔθεσε τέρμα εἰς τὴν φρικτὴν ἀγωνίαν, τὴν ὁποίαν διῆλθε, κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Σεπτεμβρίου, ἡ ἀνθρωπότης.

Ἂς χαιρετίσωμεν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ὡς ἀπαρχὴν συνεννοήσεως εἰς τὰ σύγχρονα διεθνῆ προβλήματα καὶ ὡς ἀπόδειξιν, ὅτι ἡ καλὴ θέλησις καὶ ἡ συναίσθησις τῆς εὐθύνης δὲν ἀπώλεσαν τὴν δύναμιν αὐτῶν νὰ ὑπαγορεύουν λύσεις σωστικὰς διὰ τὸ σύνολον.

Καὶ εἶναι σημαντικὸν τοῦτο, ὅταν τελευταίως ἐπεκράτησε τόση συσκότισις τῆς ὀρθῆς κρίσεως, ὥστε νὰ πιστεύεται γενικῶς, ὅτι ρυθμιστικὸς παράγων τῶν σχέσεων τῆς παγκοσμίου κοινωνίας εἶναι ἡ καταστροφὴ καὶ ἡ ἐξόντωσις.

Δὲν εἶναι δυστυχῶς ἀκόμη δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἡ διεθνὴς κατάστασις μὲ ἀπόλυτον αἰσιοδοξίαν καὶ μὲ τὸ αἴσθημα τῆς πλήρους ἀπαλλαγῆς ἀπὸ παντὸς κινδύνου.

Ἂς θελήσουν ὅμως οἱ ἡγέται τοῦ κόσμου νὰ ἑρμηνεύσουν βαθύτερα τὸν γενικὸν ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν συνεννόησίν των.

Θὰ εὕρουν τότε τὸν τρόπον νὰ συνεχίσουν τὰς προσπαθείας των καὶ νὰ χαρίσουν εἰς τοὺς λαούς των τὸ πολυτιμότερον ἀγαθόν τὴν Εἰρήνην.

Η ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΑΕΡΑΜΥΝΑ

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ὠργάνωσε διὰ τὸ προσωπικόν της εἰς τὸν «Παρνασσὸν» σειρὰν διαλέξεων παθητικῆς ἀεραμύνης.

Πόσον εἶναι χρήσιμος ὁ κατατοπισμὸς τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐπὶ τῶν τρομερῶν κινδύνων, οἱ ὁποῖοι ἐν περιπτώσει ἐναερίου ἐπιθέσεως τὸν ἀπειλοῦν ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε οἱ ἄνθρωποι μόνον εὐεργεσίας ἀνέμενον, ἐλάβομεν προσφάτως τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκτιμήσωμεν, ὅταν πρό τινων ἑβδομάδων ἐθεωρεῖτο ἐπικρεμαμένη ἡ ἀπειλὴ τοῦ πολέμου.

Καὶ ἐὰν ὅμως διέφευγέ τινα ἡ ἔκτασις τῶν ἀπειλουμένων κινδύνων, οἱ παρακολουθοῦντες τὰς διαλέξεις τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐσχημάτισαν ζωηρὰν εἰκόνα χάρις εἰς τὴν παραστατικότητα καὶ τὴν ἀνάλυσιν τῆς ἐκθέσεως διακεκριμένων ὁμιλητῶν, ὡς ὁ Ἀνώτατος Διοικητὴς Ἀντιαεροπορικῆς Ἀμύνης Στρατηγὸς κ. Μπακόπουλος καὶ ὁ Ἐπιθεωρητὴς τῆς Τραπέζης καὶ Σύμβουλος τῆς «Τραπεζιτικῆς» κ. Ἀριστ. Βεκιαρέλης.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα διὰ τῶν ὀργανωθεισῶν διαλέξεων παρέχει μεγίστην ὑπηρεσίαν εἰς τὸ πολυάριθμον προσωπικόν της, συγχρόνως δὲ δίδει πρώτη τὸ παράδειγμα τῆς ὀργανώσεως τῆς παθητικῆς ἀεραμύνης ἐκ μέρους τῶν μεγάλων ὀργανισμῶν τῆς Χώρας.

Τὸ παράδειγμα τοῦτο πρέπει νὰ εὕρῃ καὶ θὰ εὕρῃ, ἐλπίζομεν, πολλοὺς μιμητάς.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ OPEN MARKET

Συνιστῶμεν ἰδιαιτέρως εἰς τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν μας τὰ δύο ἄρθρα τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ Συμβούλου τῆς «Τραπεζιτικῆς» κ. Γεωργ. Τ. Στεφοπούλου ἐπὶ τῆς πολιτικῆς τοῦ Open Market.

Τὸ ἀκανθῶδες τοῦτο θέμα ἀπτόμενον πλείστων κυκλοφοριακῶν καὶ πιστωτικῶν ζητημάτων, τὴν ὀρθοδοξίαν τῶν ὁποίων καὶ διετάραξεν εἰς τὴν νεωτέραν οἰκονομίαν, εἶναι ἐκτάκτως ἐπίκαιρον, λόγῳ τῆς ἐκτεταμένης ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τῆς ἐλευθέρας ἀγορᾶς εἰς μεγάλας οἰκονομικὰς μονάδας, ὡς ἡ Γερμανία, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι, ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἐν μέρει.

Η ΤΑΠΗΤΟΥΡΓΙΑ

Διὰ τοῦ προσφάτως ἀποφασισθέντος μέτρου τῆς ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς ταπητουργικῶν ὑλῶν, προωρισμένων δι' ἐπανεξαγωγήν, ἡ Κυβέρνησις ἀποδεικνύει ἅπαξ ἔτι τὸ ζωηρὸν αὐτῆς ἐνδιαφέρον πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν ταπητουργίαν, τὸν σπουδαιότερον καὶ μεγαλύτερον κλάδον τῆς Ἑλληνικῆς βιοτεχνίας.

Ἡ βιοτεχνία ἔχει παρ' ἡμῖν εὐρύτατον στάδιον ἀναπτύξεως, τόσον ὡς αὐτόνομος οἰκονομικὸς κλάδος εἰς τὰ ἀστικὰ κέντρα, ὅσον καὶ ὡς βοηθητικὸν εἰσόδημα εἰς τὴν ὕπαιθρον.

Εἶναι διὰ τοῦτο ἀξία παντὸς ἐπαίνου ἡ κυβερνητικὴ προσπάθεια τῆς ἀνυψώσεως τῆς Ἑλληνικῆς βιοτεχνίας καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ ταπητουργικοῦ ὀργανισμοῦ, ὡς κεντρικοῦ ὀργάνου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ἡ «Τραπεζιτικὴ» χαίρει ἰδιαιτέρως, διότι ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ταπητουργικοῦ ὀργανισμοῦ εὑρίσκεται ὁ ἀνώτερος ὑπάλληλος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κ. Κ. Μαλαματιανός, μετὰ τοῦ ὁποίου ἡ ἐφημερίς μας ἔχει στενὸν σύνδεσμον ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς της καὶ αἱ ἱκανότητες τοῦ ὁποίου πρόκειται τόσον νὰ συμβάλουν εἰς τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τῆς εὐρυτάτης διὰ τὴν καθόλου βιοτεχνίαν ἀποστολῆς τοῦ Ταπητουργικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ

Πᾶς σκεπτόμενος ἄνθρωπος, ἂς ἀφιερώσῃ ὀλίγα λεπτὰ ἐκ τῶν ἀσχολιῶν του διὰ νὰ συλλάβῃ τὸ βαθύτερον νόημα τῆς καθιερωθείσης παγκοσμίου ἡμέρας τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ νὰ προπαγανδίσῃ τὴν ἰδέαν αὐτῆς εἰς τὸν κύκλον του.

Πρόκειται περὶ τοῦ κυριωτέρου πολεμοφοδίου τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστρατεύσεως, ἐπιστρατεύσεως βαθύτατα εἰρηνικῆς καὶ ἐκπολιτιστικῆς.

Ἡ ἀποταμίευσις παρουσιάζει τὸ ἐξαιρετικὸν πλεονέκτημα, ὅτι ἐνῷ ἀντιπροσωπεύει τὴν ἀτομικὴν πρόνοιαν, παρέχει συγχρόνως μεγίστην ὑπηρεσίαν εἰς τὸ σύνολον.

Εἶναι ὅθεν ἐκ τῶν ἐλαχίστων ἀτομικῶν ἐνεργειῶν, αἱ ὁποῖαι ἐξαίρονται ὡς εὐρύτατα κοινωφελεῖς καὶ εἶναι διὰ τοῦτο ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας ὁ κοινωνικὸς ἄνθρωπος δέον νὰ ἀντιλαμβάνεται ὡς καθῆκον πολυειδῶς ἐπωφελὲς καὶ παραγωγικόν.

ΑΠΟ ΜΗΝΟΣ ΕΙΣ ΜΗΝΑ

Η ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

ΚΑΤΑΤΟΠΙΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Ἐκ τῶν στοιχείων τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπετηρίδος τῆς Ἑλλάδος 1937, τῆς ἐκδιδομένης ὑπὸ τῆς Ἐθνικ. Τραπέζης, ἐπιμελείᾳ τοῦ κ. Γ. ΧΑΡΙΤΑΚΗ.

Ἡ ἀνάπτυξις βιομηχανίας εἰδῶν διατροφῆς ἐν Ἑλλάδι μεταξὺ τῶν λοιπῶν βιομηχανικῶν κλάδων προκύπτει ἐκ τοῦ κάτωθι πίνακος τοῦ ἐμφαίνοντος τὸ σύνολον τῶν ἱδρυθέντων ἐργοστασίων, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον σημαντικῶν τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1921 μέχρι 1937.

Βιομηχανίαι	Ἀριθμὸς ἐργοστασ.	Δύναμις ἵππων
Μηχανολογικαὶ	96	3338
Οἰκοδομικῶν προϊόντων	50	2358
Κλωστικαὶ—Ὑφαντικαὶ	169	7712
Εἰδῶν διατροφῆς	1021	29087
Χημικαὶ	116	1856
Κατεργασιας δέρματος	28	633
Χάρτου καὶ ἐκτυπώσεως	34	1746
Ἱματισμοῦ	6	75
Κατεργασία ξύλου	134	2146
» καπνοῦ	9	1144
	1663	49265

Ἤτοι ἐπὶ ἱδρυθέντων 1663 ἐργοστασίων τὰ 60 ο)ο ἀφεώρων εἴδη διατροφῆς μὲ δύναμιν ἵππων ἴσων πρὸς τὰ 59 ο)ο τῶν συνολικῶν ἐγκαταστάσεων.

Ἡ ἀξία τῆς παραγωγῆς εἰδῶν διατροφῆς κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς Ἐπιθεωρήσεως Βιομηχανίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἀνῆλθεν εἰς τὰ 16,1 ο)ο τῆς συνολικῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς τοῦ ἔτους 1936 καὶ τὰ 17,50)ο τοῦ 1937 μὴ συνυπολογιζομένης τῆς ἀξίας οἴνου, ἐλαίου καὶ ἀλεσθέντος σίτου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ κάτωθι πίνακος τῆς συνολικῆς ἀξίας τῆς παραγωγῆς κατὰ βιομηχανίας.

Βιομηχανία	εἰς ἑκατομ. δραχμῶν 1936	1937
Μεταλλουργικαὶ	44,6	71,5
Μηχανολογικαὶ	480,6	591,2
Οἰκοδομικῶν προϊόντων	514,9	518,-
Κλωστοϋφαντουργικαὶ	3710,1	3966,5
Εἰδῶν διατροφῆς	1913,1	2416,1
Χημικαὶ	2096,5	2832,1
Κατεργασίας δέρματος	1082,0	1135,-
» χάρτου	401,8	475,9
Εἰδῶν ἱματισμοῦ	45,9	40,4
Κατεργασίας ξύλου	475,-	515,-
» καπνοῦ	209,3	211,-
Παραγωγῆς ἠλεκτρισμοῦ	867,-	1000,-
	11,840,0	13,772,5

Ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψει καὶ ἡ ἀξία οἴνου, ἐλαίου καὶ ἀλεύρων τῶν ὁποίων μέρος παράγεται βιομηχανικῶς ἔχομεν συνολικὴν ἀξίαν παραγωγῆς τῶν εἰδῶν τούτων:

	εἰς ἑκατομ. δραχμῶν 1936	1937
Διάφορα εἴδη ὡς ἀνωτέρω	1,913,1	2,416,1
Οἶνος	959,5	1,602,5
Ἔλαιον	1,934,7	4,318,9*
Ἄλευρα	7,571,	8,372.6
	12,378,3	16,710,1

* Βάσει τῆς μέσης τιμῆς τοῦ 1936 ἐπὶ προβλεπομένης παραγωγῆς τόννων 320.500.

Ἡ ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας τῶν εἰδῶν διατροφῆς ἐσυνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ 1937 μετὰ τοῦ αὐτοῦ ρυθμοῦ, μεθ' οὗ καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη.

Ἐπὶ ἱδρυθεισῶν καὶ ὑπὸ ἵδρυσιν 160 νέων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο μὲ δύναμιν ἵππων 4538 αἱ 93 ἵππων 2408 ὑπάγονται εἰς τὰς τῶν εἰδῶν διατροφῆς, ἀναλυόμεναι ὡς ἑξῆς:

	Ἱδρυθ. ἐργοσ.	Κιν. δύναμ.
Ἀλευρόμυλοι	40	875
Ἐλαιουργεῖα	35	677
Σωσαμελαιουργεῖα	1	20
Παγοποιεῖα—Ψυγεῖα	9	508
Κονσερβοποιεῖα	1	51
Τρυγικοῦ ὀξέως	1	10
Ἀμύλου καὶ Ἀμυλοσακχάρου	1	180
Μαρμελάδας (εἰδικῆς)	1	6
Χαρουπόμυλοι	4	81
	93	2408

Τὰ κυριώτερα τῶν ἐργοστασίων τῶν ἀποτελούντων τὸ βιομηχανικὸν συγκρότημα τοῦ κλάδου, ὡς ἔγγιστα εἶναι:

1) Ἀλευρόμυλοι ὑπολογιζόμενοι εἰς	7000
Ἐγκατεστημένοι εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς χώρας, οἱ περισσότεροι τῶν ὁποίων μικροὶ πετρόμυλοι ἐξυπηρετοῦντες τὴν ὕπαιθρον. Ἐξ αὐτῶν 170 περίπου κυλινδρόμηλοι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτον ἀξιόλογοι.	
2) Ἐλαιουργεῖα ὑπερβαίνοντα τὰ	6000
3) Ἐργοστάσια ζυμαρικῶν	100
4) Οἰνοπνευματοποιεῖα	17
5) Ποτοποιεῖα (τὰ μᾶλλον ἀξιόλογα)	15
6) Οἰνοποιεῖα	12
7) Ὀζοποιεῖα	9
8) Κονσερβοποιεῖα	20
9) Ζυμῶν ἀρτοποιΐας	7
10) Ζύθου καὶ βύνης	2
11) Παγοποιεῖα καὶ Ψυγεῖα	110
12) Σπορελαιουργεῖα	21
13) Χαλβαδοποιεῖα κλπ.	27
14) Σοκολάτας	10
15) Ἀμύλου καὶ Ἀμυλοσακχάρου	4
16) Ὑδρογονώσεως ἐλαίων	2

Ἡ ἀπόδοσις τῶν ἀνωτέρω ἐργοστασίων κατὰ τὸ 1937 ὑπῆρξεν ἄλλων μὲν μεγαλυτέρα τοῦ 1936 ὡς π. χ. τῶν οἰνοπνευματοποιείων, ποτοποιείων, παγοποιείων καὶ μακαρονοποιείων ἄλλων δὲ μικροτέρα ὡς τῶν ἀλευρομύλων, ζυθοποιείων, κονσερβοποιείων.

Ἀναλυτικῶς ἡ παραγωγὴ τῶν κυριωτέρων προϊόντων τοῦ κλάδου ἔχει ὡς ἕπεται:

Ἀλευροβιομηχανίας προϊόντα. Οἱ ἀλευρόμυλοι τῆς χώρας κατειργάσθησαν κατὰ τὸ 1937 531.500 τόννους σίτου παραγωγῆς 1936 καὶ 506.000 τόννους περίπου εἰσαγωγῆς 1937, ἤτοι ἐν συνόλῳ 1.037.500 τόννους ἔναντι 1.197.000 τοῦ 1936, ἤτοι ἐπὶ ἔλαττον 160.500 τόννους.

Ὑπολογίζοντες μέσην ἀπόδοσιν εἰς ἄλευρα γενικῶς 85 ο)ο περίπου καὶ μέσην τιμὴν διὰ τὸ 1937 ἀλεύρων δρχ. 9 καὶ πιτύρων 2,80 διὰ δὲ τὸ 1936 ἀλεύρων δρχ. 6 καὶ πιτύρων δρχ. 2,50 ἔχομεν:

		Ἔτος 1936			
Ἄλευρα	τόννοι	1,017,450	ἀξίας	δραχ.	7,122,150,000
Πίτυρα	»	179,550	»	»	448,875,000
Σύνολον		1,197,000			7,571,025,000
		Ἔτος 1937			
Ἄλευρα	τόννοι	881,875	ἀξίας	δραχ.	7,936,875,500
Πίτυρα	»	155,625	»	»	435,750.000
Σύνολον	»	1,037,500			8,372,625,000

Ζυμαρικά. Ἐκ τῶν διαφόρων περιφερειῶν παραγωγῆς ζυμαρικῶν τὴν μεγαλυτέραν παραγωγικὴν κίνησιν κατὰ τὸ 1937 παρουσίασεν ἡ Μακεδονία.

Ἡ ἐν γένει παραγωγὴ ἀνῆλθε :

1933	τόννοι	15,000	ἀξίας δρχ.	135	ἑκατομ.
1934	»	16,800	» »	151,2	»
1035	»	16,800	» »	151,2	»
1936	»	17,800	» »	213.6	»
1937	»	19,450	» »	243,1	»

Ζῦμαι ἀρτοποιΐας. Ἡ συνολικῶς παραχθεῖσα κατὰ τὸ 1937 ποσότης ζυμῶν τόσον ἐκ μελάσσης ὅσον καὶ ἐκ σταφίδος ἀνῆλθε βάσει τῶν πληροφοριῶν τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους εἰς 732 τόννους ἀξίας δρχ. 31,4 ἑκατ. ἔναντι παραγωγῆς τῶν προηγουμένων ἐτῶν:

1933	τόννοι	650	ἀξίας δρχ.	32,5	ἑκατομ.
1934	»	780	» »	39, -	»
1935	»	708	» »	29,7	»
1936	»	737	» »	31,4	»
				31,4	»

Οἰνόπνευμα καὶ οἰνοπνευματώδη ποτά. Ἡ παραγωγὴ αὐτῶν κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους ἀνῆλθεν :

	1936	1937
Ἄνυδρον οἰνοπ. τόννοι	11,445	16,083
Μετουσιωμένον 93° »	8,650	9,316
Καθ. παραγ. ἀνύδρ. »	795	2,815
Παραγωγὴ οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν »	8,682	14,743

Ἡ παραγωγὴ οἰνοπνευματωδῶν ὡς ἀνωτέρω ὑπῆρξε κατὰ τὸ 1937 ἐξαιρετικῶς μεγάλη, ἀνάλογος δὲ ἦτο καὶ ἡ ἐξαγωγή :

Ἐξαγωγὴ		1936	1937
Κονιὰκ	τόν.	369,7	632,5
Ἡδύποτα	»	45,6	70,9
Αὐτούσιον οἰν.	»	98,9	2,9

Ἡ εἰσαγωγὴ τῶν εἰδῶν τούτων κατέστη ἐσχάτως ἀσήμαντος.

Πάγος. Ἡ παραγωγὴ τοῦ 1937 ὑπολογίζεται εἰς 10.870.000 πλάκα τῶν 21 χιλιογράμμων. Εἰς τόννους ἡ παραγωγὴ ἀνέρχεται εἰς 288.330 ἀξίας δρχ. 68.500.000 ἔναντι 210.000 τόννων τοῦ 1936 ἀξίας δρχ. 63.000.000.

Ζῦθος. Κατὰ τὸ 1937 ἡ παραγωγὴ ζύθου ἀνῆλθεν εἰς τὸ ποσὸν τὸ παραχθὲν καὶ κατὰ τὸ 1936.

1936	τόννοι	17,500	ἀξίας δραχ.	43,750,000
1937	»	30,500	» »	83,875,000

Κοκκοφοινικέλαιον καὶ προϊόντα ὑδρογονώσεως. Τὰ σπορελαιουργεῖα κατειργάσθησαν κατὰ τὸ 1937 τόννους 3000 καρύων κοκκοφοινίκων καὶ παρήγαγον 1800 τόννους κοκκοφοινικελαίου ἀξίας δρχ. 59.400.000. Ἡ εἰσαγωγὴ καρύων κοκκοφοινίκων ἀφέθη ἐλευθέρα κατὰ τὸ 1937 ἀλλ' ηὐξήθη ἐξαιρετικὰ ὁ δασμὸς αὐτῶν. Ἐξ ἀντιθέτου ἀπηγορεύθη ἡ εἰσαγωγὴ ἀκατεργάστων ἰχθυελαίων πρὸς ὑδρογόνωσιν χάριν προστασίας τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς.

Ἡ παραγωγὴ κοκκοφοινικελαίου ἀνέρχεται κατ' ἔτος ἀπὸ τοῦ 1937 εἰς 1800 τόννους ἀξίας :

1934	δρχ.	45.000.000
1935	»	41.400.000
1936	»	50.400.000
1907	»	59.400.000

Ἡ παραγωγὴ ὅμως ὑδρογονωμένων ἰχθυελαίων μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς εἰσαγωγῆς ὑπῆρξεν ἐκτάκτως μεγάλη ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1936.

Οὕτω παρήχθησαν ἰχθυέλαια :
1936 τόννοι 1750 δρχ. 47.608.000
1937 » 2959 » 94.932.000

Ὑδρογονωμένα βαμβακέλαια, σησαμέλαια, καπνέλαια κλπ. παρήχθησαν
1936 τόννοι 110 δρχ. 3.329.005
1927 » 343 » 11.482,000

Ζαχαρώδη καὶ ἀμυλώδη προϊόντα. Ἡ παραγωγὴ αὐτῶν αὐξάνει σημαντικῶς ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος.

Ἡ ἐξέλιξις τῆς παραγωγῆς καὶ ἡ ἀξία αὐτῆς ἀπὸ τοῦ 1934 παρουσιάζεται ὡς ἑξῆς :

1934	τόν. 15,140	δρχ.	275,6	ἑκατ.
1935	» 14,560	»	266.2	»
1936	» 16,300	»	306,6	»
1937	» 17,450	»	359,1	»

Εἰς εἴδη ἡ, ὡς ἔγγιστα, παραγωγὴ τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν ἀναλύεται :

	1936		1937	
	τόννοι	ἑκατ. δρ.	τόννοι	ἑκατ. δρ.
Χαλβᾶς	2600	46,8	2500	55,-
Λουκούμια	3000	45,-	2500	40,-
Καραμέλαι, Κουφέτα	3200	64,-	3000	75,-
Σοκολάτα	1500	67,5	1600	72,-
Ἄμυλον	1100	12,1	1400	17,5
Ἀμυλοσάκχαρον	4000	46,-	5500	73,-
Μπισκότα	900	25,2	950	26,6
	16300	306,6	17450	359,1

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΑΕΡΑΜΥΝΗΣ ΔΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Ἡ Διοίκησις τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀπεφάσισε, ὡς καὶ εἰς ἄλλην θέσιν ἀναφέρομεν, τὴν ὀργάνωσιν σειρᾶς ἐκπαιδευτικῶν διαλέξεων ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀεραμύνης τῆς Τραπέζης, σχετικῶς μὲ τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα διὰ τὴν προστασίαν τοῦ πληθυσμοῦ ἀπὸ ἐναερίων ἐπιδρομῶν,

Αἱ διαλέξεις αὗται, αἱ ὁποῖαι θὰ διαρκέσουν μέχρι τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς καὶ τὰς ὁποίας θὰ συνοδεύῃ ἐπίδειξις ὑλικῶν ἀερεπιθέσεως καὶ ἀεραμύνης καὶ προβολὴ φωτεινῶν εἰκόνων καὶ κινηματογραφικῶν ταινιῶν, ἤρχισαν τῇ 10ῃ τρέχοντος εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ» παρουσίᾳ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κ. Ἰωάν. Δροσοπούλου καὶ ἁπαντος τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κεντρικοῦ Καταστήματος.

Κατὰ τὴν πρώτην διάλεξιν εἰσήγησιν εἰς τὸ θέμα ἔκαμεν ὁ Ἀνώτατος Διοικητὴς Ἀντιαεροπορικῆς Ἀμύνης τῆς Χώρας Στρατηγὸς κ. Κ. Μπακόπουλος, τὸν ὁποῖον παρουσίασεν εἰς τὸ ἀκροατήριον ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Κεντρικοῦ καταστήματος κ. Μιχ. Μαυρομιχάλης.

Ὁ Στρατηγὸς Μπακόπουλος περιέγραψεν ἁδρότατα τοὺς κινδύνους τῶν ἐναερίων ἐπιδρομῶν καὶ τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τῆς ταχυτέρας καὶ τελειοτέρας ὀργανώσεως τῆς ἀεραμύνης καὶ μάλιστα τῆς παθητικῆς διὰ τὸν ἄμαχον πληθυσμόν, τονίσας, ὅτι παρὰ τὴν φοβερότητα τῶν κινδύνων, ἡ ἀπ' αὐτῶν προφύλαξις ἐσημείωσε λίαν ἱκανοποιητικὴν πρόοδον, ἀρκεῖ νὰ γνωρίζωμεν καλῶς, πῶς πρέπει νὰ ἀμυνθῶμεν μὲ ψυχραιμίαν, μὲ πειθαρχίαν καὶ συστηματικότητα.

Ὑπέμνησεν ἐν συνεχείᾳ ὁ ὁμιλητὴς τὴν ἐνάργειαν, τὴν ὁποίαν προσέλαβε διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ὁ κίνδυνος τῶν ἐναερίων ἐπιδρομῶν ἐκ τῶν προσφάτων διεθνῶν γεγονότων καὶ κατέληξε μὲ τὴν ἔξαρσιν τῆς σημασίας, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, διὰ τὴν ὁποίαν, ὡς καὶ διὰ τὸν Διοικητήν της κ. Ἰωαν. Δροσόπουλον, εὗρεν ἐγκωμιαστικοὺς λόγους, ὀργάνωσις ἐκπαιδευτικῶν διαλέξεων παθητικῆς ἀεραμύνης.

Μετὰ τὸν Στρατηγὸν κ. Κ. Μπακόπουλον ἔκαμε τὴν πρώτην του διάλεξιν ὁ Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Κεντρικοῦ καταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κ. Ἀριστ. Βεκιαρέλης μὲ θέμα «Ὁ νέος πόλεμος—τὸ νέον ὅπλον καὶ ἡ νέα τακτικὴ -- οἱ ἀπὸ ἀέρος κίνδυνοι—ἡ φύσις καὶ ἡ ἀντιμετώπισις αὐτῶν».

Ἐν ἀντιθέσει, λέγει ὁ κ. Βεκιαρέλης, πρὸς τοὺς πολέμους τῆς ἀρχαιότητος ὁ σημερινὸς πόλεμος εἶναι «πόλεμος ὁλοκληρωτικὸς» δηλ. συμμετέχει ὁλόκληρον τὸ Ἔθνος, εἴτε μαχόμενον εἰς τὰ χαρακώματα, εἴτε παρέχον διὰ τῆς ἐργασίας εἰς τὴν ἐνδοχώραν τὴν ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ. Ἀντίπαλος ὅθεν ἀποβαίνει ὁλόκληρος ὁ πληθυσμὸς τῆς ἐμπολέμου χώρας—καὶ ὁ ἄμαχος—προκινδυνεύων καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ νέου ὅπλου τοῦ ἀέρος, τοῦ ἀεροπλάνου. Παραλλήλως λοιπὸν μὲ τὴν ἄμυναν τῶν συνόρων ἐπιβάλλεται καὶ ὀργάνωσις τῆς ἀμύνης τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἀφοῦ στόχοι καὶ μέτωπα θὰ εἶναι ὁλόκληρος ἡ χώρα.

Οὕτω τὸ ἀεροπλάνον ὑπερπηδῶν μέτωπα καὶ ὀχυρὰ ἀνατρέπει ἄρδην τὴν τακτικὴν τῶν πολέμων καὶ εἰς τὴν «κυριαρχίαν τοῦ ἀέρος» ἀπόκειται ἡ νίκη.

Τὸ διεθνὲς δίκαιον, συνεχίζει ὁ ὁμιλητής, περιορίζει τὸν πόλεμον, μεταξὺ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, εἰς τὴν πρᾶξιν ὅμως μένουν ἄνευ ἐφαρμογῆς αἱ ἀπαγορεύσεις τοῦ διεθνοῦς δικαίου.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Βεκιαρέλης ἀναπτύσσει τὴν τεραστίαν ἀπὸ τοῦ 1914 καὶ συνεχῆ τεχνικὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἀεροπλάνου, ἐξετάζων δὲ τὰς γεωγραφικὰς συνθήκας τῆς χώρας μας εὑρίσκει μεγίστην τὴν εὐπάθειαν αὐτῆς ἐν περιπτώσει ἐναερίου ἐπιθέσεως λόγῳ τῆς πυκνότητος τῶν οἰκισμῶν, τοῦ τρόπου οἰκοδομήσεως, τῆς τρωτότητος τῶν συγκοινωνιῶν καὶ τῶν μέσων ἀεραμύνης, ἀναλύει δ' ἕν ἕκαστον τῶν αἰτίων τούτων, προσθέτων χαρακτηριστικῶς, ὅτι ὁ χρόνος πτήσεως ἀπὸ γειτονικῶν συνόρων μέχρι μεγάλων κέντρων τῆς Μακεδονίας κυμαίνεται μεταξὺ 5'-30' τῆς ὥρας.

Τὸ θέμα τῆς δευτέρας διαλέξεως τοῦ κ. Βεκιαρέλη, γενομένης τὴν 13 τρέχ., ἦτο «ἡ σπουδὴ τῶν κινδύνων τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ».

Εἰς τὴν διάλεξιν ταύτην ὁ κ. Βεκιαρέλης, ἐτόνισεν, ὅτι ἡ γνῶσις τοῦ κινδύνου καὶ ἡ διαφώτισις ἀποτελοῦν προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν λαμβανομένων μέτρων προστασίας τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἐν συνεχείᾳ περιγράφει λεπτομερῶς τὸ συνηθέστερον μέσον τῶν ἀερεπιθέσεων, τὰς βόμβας.

Ἐκρηκτικὴ βόμβα 300 κιλῶν, λέγει ὁ ὁμιλητής, καταστρέφει πολυκατοικίαν.

Αἱ ἐμπρηστικαὶ βόμβαι στερεῶν οὐσιῶν περιέχουν θερμίτην, ὁ ὁποῖος δὲν σβέννυται δι' ὕδατος, οὔτε διὰ τῆς ἐλλείψεως ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, αἱ ἐμπρηστικαὶ δὲ βόμβαι ὑγρῶν οὐσιῶν περιέχουν λευκὸν φωσφόρον διαλελυμένον εἰς θειοῦχον ἄνθρακα.

Εἰσέρχεται εἶτα ὁ κ. Βεκιαρέλης εἰς τὸ ἐκτάκτως ἐνδιαφέρον θέμα τῶν πολεμικῶν χημικῶν οὐσιῶν, τὸ χημικὸν ὅπλον, τοῦ ὁποίου ἡ χρῆσις ὑπὸ ἄλλας βεβαίας προϋποθέσεις καὶ εἰς ἄλλην ἔκτασιν, δὲν ἦτο ἄγνωστος καὶ ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων.

Ἡ χρῆσις θανατηφόρων χημικῶν οὐσιῶν εἰς τὸν πόλεμον διὰ δηλητηριώδους ἀερίου, μὲ βάσιν τὸ χλώριον ἤρχισε τῇ 22 Ἀπριλίου 1915 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς τὸ Ὕπρ μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τεθοῦν ἐκτὸς μάχης 20.000 ἄνθρωποι, ἐξ ὧν 6.000 νεκροί. Ἡ ἡμέρα αὐτή, «ἡ μαύρη ἡμέρα τοῦ «Ὕπρ», ὡς ὠνομάσθη, εἶναι ἡ ἀπαρχὴ τοῦ χημικοῦ πολέμου.

Αἱ πολεμικαὶ χημικαὶ οὐσίαι εἶναι ἐρεθιστικαὶ (δακρυγόνοι, πταρμογόνοι, ἐμετικαί, ἀσφυκτικαί, καυστικαί, τοξικαί.

Ἡ σπουδαιοτέρα ἀσφυκτικὴ χημικὴ οὐσία εἶναι τὸ φωσγένιον, λίαν ὕπουλον διότι ἐπιφέρει τὸν θάνατον ἄνευ συμπτώματός τινος.

Ἡ σπουδαιοτέρα καυστικὴ χημικὴ οὐσία εἶναι ὁ ὑπερίτης, ὁ ὁποῖος ὠνομάσθη οὕτω, διότι τὸ πρῶτον ἐχρησιμοποιήθη εἰς τὴν πόλιν Ὕπρ τῇ 12 Ἰουλίου 1917. Ὁ ὑπερίτης εἶναι πολὺ περισσότερον ὕπουλος τοῦ φωσγενίου διότι τὸ ἄπο ἕλεσμα ἐπέρχεται μετὰ πάροδον ὡρῶν. Διαπερᾷ τὰ ἐνδύματα καὶ τὰ ὑποδήματα, τὰ φαινόμενα δὲ τῶν ἀναπηρειῶν τοῦ ὑπερίτου προσομοιάζονται μὲ τριτοπαθῆ συφιλιδικὰ συμπτώματα, ἐφόσον οὐδόλως ἐγένετο ἀντισυφιλιδικὴ θεραπεία, μετὰ λεπρικῶν φαινομένων ἀναισθητικῆς εἴτε φυματιώδους μορφῆς λέπρας.

Μεταξὺ τῶν τοξικῶν χημικῶν οὐσιῶν ἀναφέρονται τὸ ὑδροκυάνιον, τὸ μονοξείδιον τοῦ ἄνθρακος κλπ. δυσκόλου εὐτυχῶς χρησιμοποιήσεως.

Αἱ πολεμικαὶ χημικαὶ οὐσίαι εἶναι ὅπλον μεγάλης δραστικότητος, εὐθηνὸν καὶ εὐκόλου παραγωγῆς ἀπὸ πρώτας ὕλας γνωστὰς εἰς οἱονδήποτε ἐργοστάσιον χημικῆς βιομηχανίας.

Τῶν περισσοτέρων πολεμικῶν χημικῶν οὐσιῶν πρώτη ὕλη εἶναι τὸ χλώριον, τὸ βρώμιον καὶ τὸ ἀρσενικόν.

Ἐπειδὴ ἐγκαίρως, ἐλήφθησαν μέτρα προστατευτικὰ κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον, αἱ πολεμικαὶ χημικαὶ οὐσίαι δὲν εἶναι ὅπλον ἀπανθρωπότερον τῶν ἄλλων, ἀφοῦ τὸ ποσοστὸν θανάτων, ἀπὸ τῆς ἐπιτεύξεως προστασίας, κατῆλθε εἰς 2-2,50 ο)ο καὶ ἀφοῦ κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον αἱ ἐκ χημικῶν οὐσιῶν ἀπώλειαι ἔφθασαν εἰς τὸ 1]20 τοῦ συνόλου τῶν ἀπωλειῶν, μὲ θανάτους ἐπὶ τούτων 2 ο)ο.

Εὐτυχῶς, καταλήγει ὁ κ. Βεκιαρέλης, ἡ προστασία ἀπὸ τῶν πολεμικῶν χημικῶν οὐσιῶν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ εἰς ἱκανὸν ποσοστὸν διὰ τῶν μέτρων ἀτομικῆς καὶ συλλογικῆς προστασίας, τόσον ἐν τῷ μετώπῳ, ὅσον καὶ εἰς τὰ μετόπισθεν.

Αἱ διαλέξεις αὗται τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης θὰ συνεχισθοῦν μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς ὑπὸ τοῦ κ. Α. Βεκιαρέλη, τοῦ συναδέλφου κ. Ὀδ. Θαλασσινοῦ, τοῦ Ἰατροῦ τοῦ Ταμείου Ὑγείας Προσωπικοῦ Ἐθνικῆς Τραπέζης κ. Ἀλ. Κανδρεβιώτη, Γενικοῦ Ἀρχιάτρου ἐ. ἀ., καὶ ἀνωτέρων στελεχῶν τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Ἀεραμύνης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

«Οἱ Γεωργικοὶ Συνεταιρισμοί», ὑπὸ Ἀριστ. Ν. Κλήμη, Μυτιλήνη 1938, σελ. 81, τιμὴ δραχ. 25.

Ὁ κ. Ἀριστ. Κλήμης, τῆς Σχολῆς Συνεταιριστῶν καὶ ὑπάλληλος τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἔθεσε κατ' αὐτὰς εἰς κυκλοφορίαν τὴν ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον μελέτην του. Σκοπὸς τοῦ βιβλίου (ὁ συγγραφεὺς τὸ χαρακτηρίζει ὡς «βιβλίο ἐκλαϊκευτικό») εἶναι νὰ καθοδηγήσῃ τὸν γεωργικὸν κόσμον εἰς τὴν συνεταιρικὴν ἰδεολογίαν, νὰ τοῦ παράσχῃ πολυτίμους πληροφορίας ὡς πρὸς τὴν ἵδρυσιν τοῦ συνεταιρισμοῦ, τοὺς ἐπιδιωκομένους σκοποὺς αὐτοῦ, τὴν προσωπικὴν εὐθύνην τῶν συνεταίρων καὶ ἐν γένει νὰ τοῦ δώσῃ σαφῆ εἰκόνα ὡς πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν συνεταιρισμόν.

Πρόκειται περὶ ἀξιολογωτάτης μελέτης τοῦ εἴδους της, συνδυαζούσης τὴν ἐπιστημονικὴν πληρότητα μὲ τὴν ἁπλότητα τὴν ἐκλαϊκευτικήν.

ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν λύσιν τῆς τελευταίας διεθνοῦς κρίσεως ἐξ ἀφορμῆς τοῦ Σουδητικοῦ προβλήματος, ὅλως ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ἡ ἐξέτασις τῆς οἰκονομικῆς θέσεως εἰς ἣν περιέρχεται ἡ Τσεχοσλοβακία μετὰ τὴν ἀπόσπασιν τῶν Σουδητικῶν καὶ Πολωνικῶν ἐδαφῶν καθὼς καὶ τὴν πιθανὴν τοιαύτην τῶν περιφερειῶν τῶν κατοικουμένων ὑπὸ τῶν Οὐγγρων.

Ὁ ξένος τύπος ἀφιερώνει μακρὰ ἄρθρα ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ τούτου προβλήματος, τὸ ὁποῖον ἐξετάζει ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς ἐνδεχομένας πολιτικὰς ἐξελίξεις εἰς τὴν χώραν ταύτην τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης. Ἡμεῖς ἐνταῦθα θὰ περιορισθῶμεν νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Τραπεζιτικῆς» μίαν εἰκόνα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἣν ἐμφανίζει ἡ οἰκονομία τῆς Τσεχοσλοβακίας περιορισθείσης εἰς τὰ νέα αὐτῆς γνωστὰ ὅρια.

Κατὰ τοὺς ἀριθμοὺς οὓς ἔδωσεν ἡ τελευταία πρὸ τῶν γεγονότων ἀπογραφὴ ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ ἐπὶ 14.8000.000 κατοίκων, 5.100.000 ἠσχολοῦντο εἰς τὴν γεωργίαν καὶ 5.150.000 εἰς τὴν βιομηχανίαν. Ἐκ τῶν ἀριθμῶν τούτων προκύπτει ὅτι, μέχρι τοῦδε, ἡ χώρα αὕτη ἀπετέλει μίαν, σχεδὸν τελείαν, οἰκονομικὴν μονάδα, μὲ περίπου ἰσοζυγισμένον καταμερισμὸν τῶν κατοίκων αὐτῆς εἰς τὰ γεωργικὰ καὶ βιομηχανικὰ ἔργα.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως μὲν τῆς γεωργίας, ἡ Τσεχοσλοβακία ἦτο αὐτάρκης εἰς δημητριακὰ καὶ γαλακτοκομικὰ προϊόντα καὶ ἐκ τῶν σοβαρωτέρων ἐξαγωγέων σακχάρεως καὶ λυκίσκου ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν μόνον διὰ σφάγεια καὶ λῖπος. Ἀπὸ τῆς βιομηχανικῆς πλευρᾶς εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν της γαιάνθρακας καὶ ξυλείαν πλέον ἢ ἀρκετὴν καὶ ἠδύνατο νὰ ἱκανοποιῇ ἐκ τοῦ ἐδάφους τῆς ἐπικρατείας της κατὰ τὸ ἥμισυ σχεδὸν τὰς ἀνάγκας της εἰς σίδηρον καὶ ἄλλα μέταλλα.

Ἴδωμεν τώρα ποῖαι μεταβολαὶ ἐπέρχονται εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀρχιτεκτονικήν της.

Γενικῶς εἰπεῖν, ἡ ἀπόσπασις τῶν Σουδητικῶν κυρίως καί, ἐν ἥσσονι μοίρᾳ, τῶν Πολωνικῶν ἐδαφῶν, κλονίζει ἐκ βάθρων καὶ καταστρέφει τὴν οἰκονομικὴν ἰσορροπίαν τῆς χώρας, δεδομένου ὅτι αἱ ἐκχωρούμεναι περιοχαὶ εἶναι κυρίως βιομηχανικαί, ἐνῷ αἱ πεδιάδες τῆς Βοημίας καὶ Μοραβίας εἶναι ἐκ παραδόσεως γεωργικαί.

Ἰδιαιτέρως ἐξεταζόμεναι αἱ ἀποσπώμεναι περιοχαὶ ἐμφανίζουν τὰ ἑξῆς οἰκονομικὰ χαρακτηριστικά.

Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἤδη Πολωνικοῦ Teschen, *τὰ ἀνθρακωρυχεῖα καὶ αἱ ἐγκαταστάσεις παραγωγῆς χάλυβος προσφέρουσι τὴν πρώτης ὕλην εἰς ἀνθούσας μεταλλουργικὰς καὶ ἐν τῇ κυρίως Βοημίᾳ (Πίλσεν καὶ Μπρνὸ) ἐγκατεστημένης βιομηχανίας παραγωγῆς μηχανημάτων, αὐτοκινήτων καὶ ὅπλων.*

Εἰς τὰς Γερμανικὰς νῦν περιφερείας, τὸ Troppau *καὶ* Friewaldau *(πλησίον τῶν Πολωνικῶν συνόρων) ἔχουν ἀξιολόγους ἐριοβιομηχανίας καὶ τοιαύτας χημικῶν προϊόντων καθὼς καὶ αἱ εἰς τὴν βόρειον Βοημίαν περιοχαὶ ἀπὸ τὸ* Trutnov *μέχρι* Gablony *καὶ* Reichenbeg *ὅπου πλὴν τῶν ὡς ἄνω βιομηχανιῶν ὑπάρχουν καὶ τοιαῦται κρυστάλλων, αὐτοκινήτων καὶ ζυθοποιΐας. Ἐπίσης εἰς τὴν βόρειον Βοημίαν, τὸ* Aussig *εἶναι σπουδαῖον κέντρον χημικῆς βιομηχανίας.*

Πρὸς τὰ δυτικὰ μετὰ τῆς Γερμανίας, πρό τινος, σύνορα εὑρίσκεται ἡ περιοχὴ τῶν λιγνιτωρυχείων ὅπου ὑπάρχουν καὶ λίαν γνωσταὶ βιομηχανίαι παιχνιδιῶν καὶ χειροκτίων. Ἔτι δυτικώτερον, ἡ περιφέρεια τοῦ Eger *(εἰς ἣν περιλαμβάνεται καὶ ἡ γνωστὴ πόλις τοῦ* Karlsbad*) παράγει μουσικὰ ὄργανα, εἴδη πορσελάνης καὶ ὑφάσματα. Ἡ ὑπόλοιπος περιοχὴ τῶν νοτιοδυτικῶν συνόρων ἀσημάντους μόνον βιομηχανίας περιλαμβάνει.*

Ἐκτὸς ἀνωτέρω συντόμου περιγραφῆς, προκύπτει σαφῶς ὅτι ἡ Τσεχοσλοβακία, χάνουσα τὰ Γερμανικὰ καὶ Πολωνικὰ ἐδάφη, ἅτινα μέχρι πρό τινος περιελάμβανε εἰς τὰ σύνορά της, χάνει ὅλα σχεδὸν τὰ λιγνιτωρυχεῖα, μεγάλην ἀναλογίαν τοῦ εἰς σίδηρον ὀρυκτοῦ πλούτου αὐτῆς καὶ τὰς περισσοτέρας τῶν ὑφαντουργικῶν, ὑελουργικῶν καὶ ἐλαφρῶν βιομηχανιῶν καὶ σημαντικὰς μεταλλουργικὰς τοιαύτας, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν πιθανῶν ἀπωλειῶν πλουσίων εἰς ὀρυχεῖα σιδήρου περιφερειῶν ἐκ τῆς συζητουμένης παραχωρήσεως καὶ εἰς τὴν Οὐγγαρίαν τῶν παρ' αὐτῆς διεκδικουμένων ἐδαφῶν.

Παρ' ὅλα αὐτὰ εἰς τὰ ἀπομένοντα εἰς τὴν Τσεχοσλοβακίαν ἐδάφη εἶναι ἐγκατεστημέναι σοβαρώταται βιομηχανίαι μεταλλουργικαί, ξύλου, ὑποδημάτων, αὐτοκινήτων καί, κυρίως, ὅπλων δεδομένου ὅτι τὰ περίφημα ἐργοστάσια Skoda *εὑρίσκονται εἰς Τσεχικὰ ἐδάφη (Πίλσεν καὶ ἄλλας πόλεις εἰς ἃς μετεφέρθησαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ τὸ Πίλσεν διὰ λόγους ἀσφαλείας).*

Δέον ἐνταῦθα νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ἀπώλεια τῶν ὑφαντουργικῶν καὶ ὑελουργικῶν βιομηχανιῶν τῶν Σουδητικῶν περιφερειῶν μικρὸν πλῆγμα ἀποτελεῖ διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν — ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ βιομηχανικοῦ αὐτῆς ἐξοπλισμοῦ — καθ' ὅσον οἱ κλάδοι οὗτοι, ὑφιστάμενοι τὸν συναγωνισμὸν Γερμανικῶν ὁμοειδῶν βιομηχανιῶν ἐκεῖθεν τῶν μέχρι τοῦδε συνόρων, διήρχοντο ἀπὸ ἐτῶν κρίσιν ἣν τὸ Τσεχοσλοβακικὸν κράτος ἀντεμετώπιζε διὰ εἰδικῶν ἐπιχορηγήσεων πρὸς τὰς βιομηχανίας ταύτας.

Σοβαρὸν πλῆγμα διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ νέου Τσεχοσλοβακικοῦ κράτους, μὲ πλειοψηφοῦντα νῦν τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμόν, ἀποτελεῖ κυρίως ἡ ἀφαίρεσις τῶν Γερμανικῶν περιφερειῶν, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἀπωλείας ἐπιτοπίου ἀγορᾶς καταναλώσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων αὐτῆς. Ἔσσονος σπουδαιότητος, ἀλλὰ ἐπίσης σοβαρὸν πρόβλημα, ὅπερ καλεῖται νὰ ἀντιμετωπίσῃ εὐθὺς ἀμέσως ἡ χώρα αὕτη, εἶναι τὸ τῶν συγκοινωνιῶν. Συγκοινωνίαι ὁδικαί, ποτάμιοι καὶ σιδηροδρομικαὶ ἐπείγει νὰ ἐξετασθοῦν ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν νέων διαμορφουμένων συνόρων δεδομένου ὅτι πλεῖσται ἀρτηρίαι ζωτικαὶ περιλαμβάνονται εἰς τὰ ἐκχωρούμενα ἐδάφη. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ ἡ συνδέουσα τὴν Πράγαν μὲ τὰ μεγάλα ἀστικὰ κέντρα τῆς Τσεχοσλοβακίας Μπρνὸ καὶ Μρατισλάβαν, διέρχεται δι' ἐδαφῶν ἅτινα περιέρχονται εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ παρίσταται ἄμεσος ἀνάγκη χαράξεως νέας γραμμῆς.

Εἰς τὰς ἀνωτέρω βασικὰς διαταραχὰς αἴτινες κλονίζουν ἐκ βάθρων τὸ οἰκονομικὸν οἰκοδόμημα τῆς νεαρᾶς δημοκρατίας δέον νὰ προσθέσῃ τις καὶ πλείστας ἄλλας αἴτινες ἀποτελοῦν μοιραίαν συνέχειαν τοῦ περιορισμοῦ τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους καὶ τὰς ὁποίας δὲν δύναται νὰ περιλάβῃ ὁ βραχὺς χῶρος τοῦ παρόντος ἄρθρου. Μεταξὺ αὐτῶν δὲν εἶναι αἱ μικρότεραι ἐκεῖναι αἵτινες ἀπειλοῦν τὰ τραπεζιτικὰ καὶ ἀσφαλιστικὰ ἱδρύματα τὰ ὁποῖα εἶχον συγκεντρωθῇ εἰς τὴν Πράγαν κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν.

Δεδομένου ὅτι, ἡ πολιτικὴ κατάστασις ἐν τῇ ὑπὸ ἐξέτασιν χώρᾳ, δὲν ἔλαβεν εἰσέτι τὴν ὁριστικὴν αὐτῆς μορφὴν καὶ ὅτι, ἡ τοιαύτη ἢ τοιαύτη ἐξέλιξις τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, πρόκειται νὰ ἔχῃ ἄμεσον ἀντίκτυπον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων, εἶναι τολμηρὸν νὰ σπεύσωμεν εἰς τὴν ἐξαγωγὴν συμπερασμάτων ἐπὶ τῆς προσεχοῦς οἰκονομικῆς τάξεως τῶν πραγμάτων ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ. Ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ ἐξάγεται συμπερασματικῶς ἐκ τῆς μελέτης τῶν οἰκονομικῶν στατιστικῶν δεδομένων τῆς χώρας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ τελευταῖα πολιτικὰ γεγονότα, εἶναι ὅτι ἡ οἰκονομία τοῦ νέου κράτους, ἀπομένουσα μονόπλευρος κατὰ μέγα μέρος, θὰ ἔχῃ μεγάλην ἐξάρτησιν ἐκ τῶν γειτονικῶν κυρίως ἀγορῶν καί, κατὰ φυσικὸν λόγον, ἐκ τῆς Γερμανικῆς τοιαύτης, ἡ ἐξάρτησις δὲ αὕτη θὰ εἶναι μεγαλειτέρα ἢ μικροτέρα ἀναλόγως τῶν πολιτικῶν σχέσεων αἵτινες θὰ ἐπικρατήσουν μεταξύ των δύο γειτονικῶν χωρῶν.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

OPEN MARKET POLICY

(Συνέχεια ἐκ τῆς 2ας σελίδος)

γνωστὸν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει μετὰ τοιαύτης περισκέψεως καὶ διακρίσεως, ὥστε ἡ πολιτεία του νὰ θεωρῆται δικαιολογημένως ὡς ὑποδειγματική. Μίαν μόνον φορὰν ἐξέκλινε τῆς συνήθους τακτικῆς καὶ ἠκολούθησε μονόπλευρον κατεύθυνσιν καὶ τοῦτο εἰς μίαν τῶν κρισιμωτέρων καμπῶν τῆς ἀγγλικῆς οἰκονομίας κατὰ τὴν περίοδον δηλαδὴ τὴν ἀμέσως προηγηθεῖσαν τῆς πτώσεως τῆς λίρας. Ὄντως κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ Τράπεζα τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ μακρὸν μάλιστα διάστημα διηύθυνε τὰς προσπαθείας της εἰς τὸ νὰ ἀναπληρώσῃ διὰ τῆς πολιτικῆς τοῦ Open Market, τὰς διαθεσιμότητας, τὰς ὁποίας ἔχανεν ἡ ἀγγλικὴ νομισματικὴ ἀγορὰ λόγῳ τῆς ἀθρόας ἐξόδου τοῦ χρυσοῦ, ἡ ὁποία ὡδήγησε τελικῶς εἰς τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ χρυσοῦ κανόνος. Εἶναι φανερόν, ὅτι ἡ ἀγορὰ κολοσσιαίων ποσοτήτων τοῦ εὐγενοῦς μετάλλου συνεπήγετο μίαν περιστολὴν τῆς βραχυπροθέσμου πίστεως, ἐπέφερε κατ' ἀνάγκην μίαν μείωσιν τῆς κυκλοφορίας τῶν τραπεζογραμματίων ἐπανερχομένων εἰς τὸ βρεττανικὸν ἵδρυμα. Ἀλλ' ἡ πολιτικὴ αὕτη συνέπιπτε πρὸς τὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τῆς διατηρήσεως μεγαλυτέρας κατὰ τὸ δυνατὸν ρευστότητος εἰς τὴν νομισματικὴν ἀγορὰν καὶ συνεχίσεως τῆς πολιτικῆς τοῦ εὐθηνοῦ κόστους χρήματος, οὐδὲ δύναται κἂν νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπέρβασις τῶν τεθέντων ὁρίων εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς πολιτικῆς τοῦ Open Market, ἀφοῦ μάλιστα κατίσχυσε πάσης ἄλλης ἀπόψεως καὶ συγκεκριμένως τῆς ἀνάγκης νὰ ἀποσοβηθῇ ἡ μείωσις τοῦ μεταλλικοῦ καλύμματος, ἡ ὁποία θὰ ἔπρεπε νὰ ὁδηγήσῃ εἰς ἀντίθετον πολιτικήν. Ἀπὸ τοῦ μεγάλου ἄλλωστε πολέμου τὸ βρεττανικὸν ἵδρυμα πιστὸν εἰς τὸ πρόγραμμά του καὶ παρὰ τὴν εὐχέρειαν, τὴν ὁποίαν ἔχει νὰ ἀγοράζῃ πάγια (Consols), ἔχει παύσῃ οὐσιαστικῶς, ὡς ἤδη ἐτονίσθη καὶ ἐν τοῖς προηγουμένοις, νὰ ἐνεργῇ πράξεις ἐπὶ κρατικῶν μακροπροθέσμων ἀξιῶν.

2) Ἐν Ἀμερικῇ

Ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market ἐν Ἀμερικῇ, ὡς εἴδομεν καὶ ἐν τοῖς προηγουμένοις προσηνατολίσθη σταθερῶς πρὸς μίαν κατεύθυνσιν. Αἱ ἐκδοτικαὶ τράπεζαι, αἱ ὁποῖαι παλαιότερον ἐπενέβαινον διαφόρως ἐπὶ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς, ἐσυνέχισαν πλέον ὁμοιομόρφως τὰς ἀγορὰς κρατικῶν ἀξιῶν καὶ ἔπαυσαν τὰς πωλήσεις. Ἡ τακτικὴ αὕτη ἐξηκολούθησε τόσον μᾶλλον ἐντόνως, ὅσον ἡ κρίσις ἔβαινεν ἐπιδεινουμένη.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἔτι τοῦ Προέδρου Χοῦβερ αἱ ἐργασίαι τοῦ Open Market ὑπερβαίνουσαι τὰ ὅρια μιᾶς ἁπλῆς παρεμβάσεως εἰς τὴν νομισματικὴν ἀγορὰν εἶχον προσλάβει οὐσιαστικῶς τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν σημασίαν μιᾶς γενικωτέρας πολιτικῆς ἡ ὁποία ἀπέβλεπεν εἰς τὴν καταπολέμησιν τοῦ μαρασμοῦ τῶν ἐργασιῶν καὶ τῆς ἀνεργίας, εἰς τὴν ἀναζωογόνησιν τῆς συγκυρίας. Αἱ Τράπεζαι τοῦ Federal Reserv πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ αὐξήσουν τὸν ὄγκον τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ πιστώσεων ἐπολλαπλασίασαν τὰς ἀγορὰς τῶν κρατικῶν χρεωγράφων μὲ τοιοῦτον ρυθμόν, ὥστε τὸ χαρτοφυλάκιον κρατικῶν τίτλων τῶν ἐν λόγῳ τραπεζῶν νὰ ὀγκωθῇ, ὡς ἐσημειώσαμεν ἤδη ὑπερβαλόντως. Ἡ κατεύθυνσις αὕτη τῶν ἐργασιῶν τοῦ Open Market παρέμεινεν ἄρα σταθερὰ καὶ κατὰ τὰ ἔτη τῆς κρίσεως. Ὑπὸ τὴν ὥθησιν μάλιστα τῶν ριζοσπαστικῶν ἰδεῶν τοῦ Προέδρου Ροῦσβελτ ἡ πολιτικὴ αὕτη ἀπέβαινε πλέον κατὰ τρόπον ἐμφανῆ ἓν ὄργανον ἐπιδράσεως τόσον ἐπὶ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς ὅσον καὶ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τῶν μακροπροθέσμων κεφαλαίων. Ἡ παροχέτευσις αὕτη τοῦ ρεύματος τῆς πίστεως πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἀγορὰν διηυκολύνθη ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι εἰς τὰς Ἀγγλοσαξωνικὰς χώρας ὑπάρχει ὡς ἐτονίσθη ἤδη μία οἱονεὶ ἀλληλεξάρτησις, μία ἀλληλένδετος σχέσις τῶν δύο ἀγορῶν καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ αὐξομείωσις τοῦ ἐπιτοκίου εἰς τὴν νομισματικὴν ἀγορὰν συνεπάγεται ἀνάλογον τροποποίησιν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν κεφαλαίων. Ἔτι πλέον αἱ τράπεζαι τὰς διαθεσιμότητας, τὰς ὁποίας πορίζονται ἐκ τῶν καταθέσεων, ἐπενδύουν ἄλλοτε εἰς βραχυπροθέσμους τοποθετήσεις καὶ ἄλλοτε εἰς κρατικὰ μακροπρόθεσμα δάνεια, ἀναλόγως τῆς προσδοκωμένης ἑκάστοτε ὠφελείας.

Ἀλλ' ἡ παγκόσμιος κρίσις ἡ ὁποία ἐπέφερε μίαν ἀναστάτωσιν εἰς τὸν ροῦν τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων, ἐνῷ ταὐτοχρόνως ἐπέσπευσε τὴν ἐξέλιξιν τῶν μεθόδων καὶ τῆς τεχνικῆς τῶν Τραπεζῶν, ἔμελλε νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι εἰς μίαν νομισματικὴν ἀγορὰν λειτουργοῦσαν ἐν ἐλευθέρᾳ οἰκονομίᾳ καὶ οὐχὶ ὑπὸ τὸν ἄμεσον ἔλεγχον καὶ τὰς προδιαγεγραμμένας κατευθύνσεις τοῦ κυριάρχου κράτους, ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market εἶναι μὲν ἱκανὴ νὰ θέσῃ ἐν κυκλοφορίᾳ μίαν νέαν ποσότητα πίστεως ἢ νὰ περιστείλῃ ἀντιθέτως αὐτήν, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον ἀπρόσφορος διὰ τὸν χειρισμὸν τῆς δημιουργηθείσης νέας ἀγοραστικῆς δυνάμεως καὶ ἰδίᾳ τὴν λελογισμένην καὶ μετὰ μέτρου ἀναδιανομὴν αὐτῆς, ἐφ' ὅσον αἱ συνθῆκαι φυσιολογικῆς λειτουργίας τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς ἔχουν διαταραχθῆ. Ἡ διαπίστωσις αὕτη ἔλαβε τὴν πλέον ἐπίσημον κύρωσιν καὶ μάλιστα ὑπὸ ἰσχυρὰν μεγέθυνσιν κατὰ τὴν περίοδον τῆς παγκοσμίου κρίσεως, καίτοι ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, ἡ ἐπέκτασις τοῦ ἐλέγχου τῶν κεντρικῶν νομισματικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τοῦ τραπεζικοῦ ἀμερικανικοῦ συγκροτήματος ἐν συνόλῳ ἐπηνώρθωσε τὰ μειονεκτήματα τοῦ μηχανισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Open Market. Πάντως τὰ ὄργανα πληρωμῆς τὰ δημιουργηθέντα κατὰ τὴν περίοδον πληθωρισμοῦ τῆς πίστεως εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ὑψώσουν τὸν πυρετὸν τῆς κερδοσκοπίας, ὁ ὁποῖος εἶχε καταλάβει τοὺς πάντας μέχρι σημείου παροξυσμοῦ καὶ νὰ προκαλέσουν τὸ χρηματιστηριακὸν Krach τοῦ 1929. Καὶ βραδύτερον κατὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς κρίσεως αἱ πιστώσεις αἱ διοχετευθεῖσαι πρὸς τὰς ἐμπορικὰς τραπέζας, δηλαδὴ αἱ νέαι διαθεσιμότητες τὰς ὁποίας ἀπέκτησαν αἱ ἐμπορικαὶ τράπεζαι διὰ τῆς πωλήσεως εἰς τὰς Τραπέζας τοῦ Federal Reserv Κρατικῶν ἀξιῶν καὶ τὰς ὁποίας ἐν τούτοις παρεκράτησαν κατόπιν τοῦ κλονισμοῦ τῆς πίστεως τῶν ἐπιχειρήσεων ἀντὶ νὰ μεταβιβάσουν πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν, δὲν εἶχον ἄλλην συνέπειαν παρὰ νὰ αὐξήσουν τὸν ὄγκον τῶν κυμαινομένων κεφαλαίων τόσον ἐπικινδύνων, λόγῳ τῶν ἀποτόμων μεταναστεύσεων αὐτῶν, νὰ ἐπιδεινώσουν ἐν συνεχείᾳ τὴν γενικὴν ἐπιβάρυνσιν τῆς ἀγροτικῆς ἰδίᾳ τάξεως, εἰς βαθμὸν ὥστε ἡ ὑποτίμησις τοῦ δολλαρίου νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ μόνη ἀναπόφευκτος λύσις πρὸς ἀντιμετώπισιν μιᾶς καταστάσεως ἀφορήτου, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἔστενεν ἡ οἰκονομία τῆς χώρας.

Τὸ κύκλωμα τῆς πίστεως, τὸ ὁποῖον εἶχε διακοπῇ ἐπανεκλείσθη καὶ ἐλειτούργησε μόνον μετὰ τὴν ἄνοδον εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ New Deal καὶ τὴν δημιουργίαν εὐνοϊκῶν ἐφεξῆς συνθηκῶν διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας.

Ἀλλὰ εἰς τὴν ἀμερικανικὴν ἀγορὰν εἰδικῶς ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market ἐπεκτείνουσα τὸν κύκλον ἐνεργείας ἐχρησιμοποιήθη εἰς τὰς ἐργασίας τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν «στείρωσιν» (Sterilization) καὶ «ἀποστείρωσιν» (Desterilization) τοῦ χρυσοῦ. (1) Ἡ συσσώρευσις ὄντως μεγάλων ποσοτήτων χρυσοῦ εἰς τὰς τραπέζας ἐν Ἀμερικῇ τῶν ὁποίων ἀπηλλάσσοντο οἱ θησαυρισταὶ τοῦ εὐγενοῦς μετάλλου εἰς ὅλον τὸν κόσμον κατόπιν τῆς ἀναστροφῆς τοῦ ρεύματος τοῦ θησαυρισμοῦ, προήγαγε τὸ ἀμερικανικὸν δημόσιον εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀγοράσῃ τὸν χρυσὸν τὸν προερχόμενον ἐξ ἐγχωρίων ἢ ξένων πηγῶν ὄχι διὰ τῆς καταθέσεως ἰσαξίων «χαρτονομισμάτων παραστατικῶν χρυσοῦ», τῶν «Gold Certificates» εἰς τὰς τραπέζας τοῦ Federal Reserv ἀλλὰ διὰ συμπληρωματικῶν ἐκδόσεων ὁμολογιῶν βραχυπροθέσμων τοῦ κράτους εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀγοράν. Διὰ τοῦ μεταχειρισμοῦ τούτου ὁ χρυσὸς δὲν εἰσήρχετο εἰς τὰ ἀποθέματα οὔτε τῶν τραπεζῶν τοῦ Federal System

(1) Ἀναγκαζόμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν λέξιν «στείρωσιν» καὶ «ἀποστείρωσιν» πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ἐννοίας τῶν ὅρων Sterilization καὶ Desterilization, οἱ ὁποῖοι τείνουν νὰ πολιτογραφηθοῦν εἰς ὅλας τὰς γλώσσας.

οὔτε τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν καὶ ἑπομένως ἀπέβαινε στεῖρος (Was Sterilized), ἀδρανὴς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς μέσον πρὸς διεύρυνσιν τῆς βάσεως τῆς πίστεως.

Ὅταν τὸ ἀμερικανικὸν δημόσιον ἀπεφάσισεν ἐπ' ἐσχάτων τὴν ἀποστείρωσιν (Desterilization) τοῦ χρυσοῦ ἐπίστωσε τὸν λογαριασμὸν τῶν Gold Certificates παρὰ ταῖς τραπέζαις τοῦ Federal Reserv. Ἡ ἔκδοσις τῶν Gold Certificates κατέληγε τελικῶς νὰ αὐξήσῃ τὰ ἀποθέματα τῶν τραπεζῶν αὐτῶν τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται ὡς βάσις τῆς πίστεως.

Ἡ πολιτικὴ ἤδη τῆς ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως εἶναι σταθερῶς προσανατολισμένη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἀναπτύξεως τῶν πιστώσεων. Αἱ διαθέσεις τοῦ Προέδρου τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας δὲν ἀφίνουν καμμίαν ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο. Εἰς τοὺς ἁρμοδίους κύκλους τονίζεται, ὅτι οὗτος στηρίζει τὰς ἐλπίδας του, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, εἰς ὡρισμένας ἐνδείξεις αὐξήσεως ἐπ' ἐσχάτων τῆς καταναλώσεως, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς μελετωμένας προκαταβολὰς καὶ κυβερνητικὰς δαπάνας. Ἡ πρόσφατος μάλιστα ἔκδοσις ἀρκετὰ σημαντικοῦ ποσοῦ Gold Certificates ὑπὲρ τῶν τραπεζῶν τοῦ Federal Reserv χαρακτηρίζεται ὡς μία ἔνδειξις τάσεως εὐνοούσης τὸν πληθωρισμὸν καὶ ἡ ὁποία προβλέπει ἐν ταὐτῷ νὰ διευκολύνῃ τὴν χρηματοδότησιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Δημοσίου διὰ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Open Market.

Ἡ Ἀμερικὴ διαθέτει ἤδη ἐν ἀπόθεμα χρυσοῦ ὑπερβαῖνον τὰ 13 δισεκατομμύρια δολλάρια· τὰ ἀποθέματα ἐξ ἄλλου τῶν συμμετεχουσῶν τραπεζῶν παρὰ ταῖς τραπέζαις τοῦ Federal Reserv ὑπερβαίνουν κατὰ πολὺ τὰ νόμιμα ὅρια. Καίτοι δὲ ἡ Ἀγγλία ἐπ' ἐσχάτων καθώρισε τὴν Shipping Parity τοῦ χρυσοῦ ἔναντι τοῦ δολλαρίου, οὕτως ὥστε νὰ διατηρῆται μία ἐλαφρὰ Prime τοῦ χρυσοῦ ἐπὶ τοῦ δολλαρίου καὶ ἑπομένως νὰ μὴ ἐνθαρρυνθῇ τὸ Arbitrage νὰ ἀγοράζῃ χρυσὸν εἰς τὸ Λονδῖνον διὰ νὰ τὸν μεταπωλῇ μὲ κέρδος εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην, ἡ αὔξησις τοῦ χρυσοῦ ἀποθέματος εἰς τὴν Ἀμερικὴν εἶναι ἀναπόφευκτος, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ Ἀμερικὴ ἀποτελεῖ τὸ καταφύγιον εἰς πᾶσαν ἔντασιν τῆς διεθνοῦς καταστάσεως τῶν θερμοαίμων κεφαλαίων (Hot Money), τῶν ἀναζητούντων δηλαδὴ ἐπικερδεστέραν ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἀσφαλεστέραν τοποθέτησιν, καὶ ὅτι τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον τῆς χώρας παρουσιάζει πλεόνασμα 100 ἑκατομμυρίων δολλαρίων κατὰ μῆνα ἔναντι 25 μόνον μηνιαίως κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Δύναται λοιπὸν νὰ θεωρηθῇ λίαν πιθανόν, ὅτι ἐνδεχομένη νέα αὔξησις τῶν ἀποθεμάτων τῶν συμμετεχουσῶν τραπεζῶν θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν ἐνσωμάτωσιν αὐτῆς εἰς τὸ σύστημα τῆς πίστεως καὶ τὴν διεύρυνσιν ἑπομένως τῆς βάσεως τῶν βραχυπροθέσμων πιστώσεων.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀνάγκη νὰ ὑπομνησθῇ, ὅτι αἱ ἐργασίαι τοῦOpen Market τελοῦσιν ἤδη ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν μιᾶς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς Federal Open Market Committeeμὲ εὐρυτάτην δικαιοδοσίαν ὡς ἐλέχθη ἐν τοῖς προηγουμένοις. Τὸ συμβούλιον τῶν Διοικητῶν τῶν τραπεζῶν τοῦ Federal Reserv (The Board of Governors), τὸ ὁποῖον μαζὶ μὲ ἐκπροσώπους τῶν συμμετεχουσῶν τραπεζῶν ἀποτελεῖ τὴν Ἐπιτροπὴν αὐτήν, ἔχει πλήρη ἐξουσιοδότησιν, ὅπως δίδῃ τὰς κατευθύνσεις εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ Open Market πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐμποδισθῇ οἱαδήποτε ἐπέκτασις ἢ περιστολὴ ἐπιζημία τῆς πίστεως, ὅπως ἐγκρίνῃ τὰ προτεινόμενα ἐπιτόκια προεξοφλήσεως καὶ καθορίζῃ τὰ ὅρια τῶν ἀποθεμάτων τῶν συμμετεχουσῶν τραπεζῶν. Ἡ τραπεζικὴ μηχανὴ κατ' ἀκολουθίαν ἐν Ἀμερικῇ ἀποτελεῖ ἓν ἐνιαῖον καὶ μὲ πλήρη συνειρμὸν σύστημα ὑπαγόμενον ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τούτου, τὸ ὁποῖον οὕτως εἶνε εἰς θέσιν ἐφ' ὅσον διευθύνει κυριαρχικῶς τὴν πολιτικὴν τῶν Τραπεζῶν, ὄχι μόνον νὰ παρασκευάζῃ τὰς ἀπαιτουμένας συνθήκας ρευστότητος, νὰ δημιουργῇ τὴν ἀναγκαίαν πίστιν, ἀλλὰ καὶ νὰ διανέμῃ αὐτὴν λελογισμένως.

3) Ἐν Γερμανίᾳ

Εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ἡ παγκοσμία κρίσις, ἀφοῦ ἔφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον τῆς ἐντάσεώς της, παρουσίαζε κάποια συμπτώματα ὑποχωρήσεως, τὸ τρίτον Reich ἐπεχείρησεν ἐν εὐρύτατον πείραμα διευθυνομένης οἰκονομίας, τοῦ ὁποίου ἡ προοπτικὴ ἔτεινε νὰ ἐναγκαλισθῇ ὅλας τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τῆς χώρας καὶ τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ ἐπιφέρῃ μίαν τοιαύτην ἀνάτασιν τῆς δραστηριότητος τῆς χώρας, ὥστε νὰ πιστεύεται, ὅτι ἡ Γερμανία παρά τινας ἀδυναμίας τῆς οἰκονομικῆς της δομῆς, εὑρίσκεται σήμερον ἐπαρκῶς προστατευμένη κατὰ πάσης μεταβολῆς τῆς συγκυρίας. Ὡς πρῶτον βῆμα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μεγαλεπιβόλων σχεδίων του τὸ Reich, ἐν ἀδυναμίᾳ ἐξευρέσεως νέων πόρων διὰ δανεισμοῦ ἢ φορολογίας κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἐχρειάσθη νὰ προσφύγῃ εἰς νέας μεθόδους χρηματοδοτήσεως ἢ αὐτοχρηματοδοτήσεως στηριζομένας εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν λεγομένων «συναλλαγματικῶν ἐργασίας» μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξεύρεσιν τῶν κεφαλαίων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μεγάλων δημοσίων ἔργων καὶ τὰς ὁποίας ὤφειλεν ὑποχρεωτικῶς νὰ προεξοφλῇ ἡ Reichsbank, δεύτερον χρονολογικῶς τῶν «εἰδικῶν συναλλαγματικῶν» προωρισμένων νὰ ἐξασφαλίσουν τὰ οἰκονομικὰ μέσα τοῦ τεραστίου γερμανικοῦ ἐπανεξοπλισμοῦ καὶ δυναμένων ἐπίσης νὰ προεξοφληθῶσι καὶ τέλος ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1938 εἰς τὴν ἔκδοσιν ἐντόκων γραμματίων ἐξαμήνου προθεσμίας τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν λῆξίν των δύνανται νὰ παγιοποιηθοῦν.

Οὕτω ἡ εὐρεῖα ἀποστολὴ τοῦ ἐκδοτικοῦ ἱδρύματος καθιεροῦτο πλέον συμφώνως πρὸς τὴν διακήρυξιν τοῦ Δρ. Schacht εἰς τὴν Συνέλευσιν τῆς Reichsbank τοῦ 1933, ἀποτελοῦσαν ὁμολογίαν πίστεως εἰς τὰς νέας ἀρχάς. «Αἱ ἐκπλήξεις καὶ αἱ πτώσεις τῶν τιμῶν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν ἀξιῶν σταθεροῦ εἰσοδήματος θὰ ἀποτραποῦν ἐφεξῆς χάρις εἰς τὴν ἄγρυπνον παρακολούθησιν τῆς Reichsbank, τοῦθ' ὅπερ θέλει ἐμποδίσει τοὺς κομιστὰς ἀπὸ τοῦ νὰ προβαίνουν εἰς πωλήσεις ὑπὸ τὸ κράτος ἀλλοφροσύνης. Τοῦτο δὲν ἐννοεῖ προφανῶς, ὅτι ἡ Reichsbank ἐγγυᾶται τὰς τιμὰς ὅπως διεμορφώθησαν· ἡ τράπεζα δὲν θὰ δυνηθῇ ἐπίσης, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀποβλέπει εἰς αὐτό, νὰ ἐκμηδενίσῃ τὰς διακυμάνσεις τοῦ τόκου μακρᾶς προθεσμίας εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν κεφαλαίων. Πᾶσα φροντὶς θὰ καταβληθῇ, ὅπως ἐξουδετερωθῇ ἡ κερδοσκοπία εἰς τὴν βραχυπρόθεσμον ἀγορὰν καὶ ὅπως ἀσκηθῇ ἐπίβλεψις πρὸς διατήρησιν μιᾶς ὑγιοῦς καταστάσεως τῆς ἀγορᾶς ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ πρὸς τὸν σκοπὸν μεταγγίσεως τῶν κεφαλαίων ἀπὸ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς μακροπροθέσμου πίστεως».

Τὰ ἀνωτέρω σιοδυναμοῦν πρὸς τὴν βεβαίωσιν, ὅτι ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market, ὅπως θὰ ἀσκηθῇ ἐφεξῆς ἀπὸ τὴν Reichsbank, ἀντιθέτως πρὸς τὴν τακτικὴν τοῦ βρεττανικοῦ ἱδρύματος, θὰ ἔχῃ ὡς ἐπακολούθημα τὴν οὐσιαστικὴν παρέμβασιν αὐτῆς εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀγοράν. Ὄντως τὸ πρῶτον ἀποτέλεσμα τῶν ἐφαρμοσθεισῶν ὡς ἄνω μεθόδων χρηματοδοτήσεως διὰ τῆς ἐκδόσεως συναλλαγματικῶν τοῦ Κράτους ἦτο ἡ ἐπένδυσις τῶν ῥευστῶν διαθεσιμοτήτων τῆς χρηματαγορᾶς εἰς ἐργασίας ἐνδιαφερούσας καθαρῶς τὴν ἀγορὰν τῆς πίστεως μέσης ἢ μακρᾶς προθεσμίας.

Ποῖος εἶναι ὁ ἀπολογισμὸς μιᾶς μακρᾶς καὶ ἑλλόγου ἀσκήσεως τῆς νέας πολιτικῆς ἐν τῇ γερμανικῇ ἀγορᾷ; Δὲν δυνάμεθα, καλῇ τῇ πίστει, παρὰ νὰ ἀναγνωρίσωμεν, ὅτι ἡ Γερμανία ἐπέτυχε νὰ πραγματοποιήσῃ ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ πεδίου, χάρις εἰς ἕνα πρωτότυπον μηχανισμὸν συνεχῶς ἀναπροσαρμοζόμενον πρὸς τὰς μεταβαλλομένας ἀνάγκας τοῦ Reich μίαν Performance ἀνυπολογίστου πρακτικῆς σημασίας, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα εἶχον ζωηρὸν ἀντίκτυπον ἐφ' ὅλης τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας.

Ἡ ἀναζωπύρησις - τεχνητὴ ἢ πραγματικὴ ἀναλόγως τῆς στάσεως ποὺ θὰ λάβῃ κανεὶς διὰ τὴν μόρφωσιν ἀσφαλεστέρου κατὰ τὸ δυνατὸν κριτηρίου- (1) τῆς συγκυρίας ἐν τῷ ἐθνικῷ ἐπιπέδῳ, στηριχθείσης ἐπὶ μιᾶς ἐξαιρετικῶς πρωτοτύπου μεθόδου αὐτοχρηματοδοτήσεως, εἶναι ἀναμφισβήτητος. Ὁ πολλαπλασιασμὸς τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος μετρουμένης βεβαίως ὑπὸ τὸ φῶς τῶν γερμανικῶν στατιστικῶν προκαλεῖ κατάπληξιν. Ἡ κίνησις τῶν μεταφορῶν ἐμπορευμάτων κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ 1938 ἦτο ἀνωτέρα ἀπὸ τὴν τῆς ἀντιστοίχου περιόδου τοῦ 1937. Ἡ σταθερότης τῶν τιμῶν λιανικῆς πωλήσεως καὶ τῶν ἡμερομισθίων εἶνε ἀξιοσημείωτος. Ἡ ἀνεργία ἀπερροφήθη ὁλοσχερῶς. Τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ἐξακολουθεῖ νὰ ὑψοῦται. Ὁ γενικὸς δείκτης τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος μὲ ἀφετηρίαν τὸ ἔτος 1936 ἀνῆλθεν εἰς 110 τῷ 1937 διὰ νὰ φθάσῃ εἰς 116 κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ 1938. Παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι ἦχθη εἰς πέρας ἓν τεράστιον πρόγραμμα ἐπανεξοπλισμοῦ διὰ τὸ ὁποῖον ἐδαπανήθησαν ἰλιγγιώδη ποσά, ὑπολογιζόμενα συνολικῶς εἰς 30-35 δισεκατομμύρια Μάρκα, ἤτοι περὶ τὰ 1700 δισεκατομμύρια δραχμῶν, ἡ βελτίωσις τῆς δημοσίας καὶ ἰδιωτικῆς οἰκονομίας δύναται νὰ συναχθῇ κατὰ τὰς βεβαιώσεις τῶν γερμανικῶν Ἀρχῶν καὶ ἀπὸ τὰ κάτωθι θετικὰ ἀποκτήματα: 1) αὔξησιν τῆς ἀποδόσεως τῶν φόρων, 2) τοποθέτησιν ἀπὸ τοῦ 1935 δανείων μακροπροθέσμων ἀξίας πλέον τῶν 10 δισεκατομμυρίων Μάρκων, 3) κατάργησιν ἑνὸς μέσου χρηματοδοτήσεως τηρουμένου μυστικοῦ ὡς πρὸς τὰ χρησιμοποιηθέντα ποσὰ «τῶν εἰδικῶν συναλλαγματικῶν» καὶ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν δι' ἐντόκων γραμματίων τοῦ Κράτους.

Δὲν πρόκειται νὰ εἰσέλθωμεν βέβαια εἰς μίαν λεπτομερῆ ἀνασκόπησιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ Reich οὐδὲ νὰ ἐνδιατρίψωμεν εἰς τὰς μεθόδους τῆς ἐφαρμοσθείσης ὑπ' αὐτοῦ πολιτικῆς «διευθυνομένης οἰκονομίας» περιοριζόμενοι εἰς τὸ νὰ διαπιστώσωμεν, ὅτι, ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ἡ πολιτικὴ αὕτη, τῆς ὁποίας ἡ ἀρχὴ εἶναι νὰ ἐξακριβώνῃ ὡρισμένας ἐκδήλους πλάνας τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, ὑπερβολὰς παραγωγῆς ἢ ἐπενδύσεων καὶ νὰ προλαμβάνῃ διὰ τῆς ἐλλόγου ρυθμίσεως τῶν ἀναγκῶν τῆς καταναλώσεως, τοῦ ἐλέγχου τῶν τιμῶν ἐνισχυομένου καὶ ὑπὸ τοῦ ἐλέγχου τοῦ συν)τος, εἶχε διὰ τὴν γερμανικὴν οἰκονομίαν κατ' ἐξοχὴν εὐεργετικὰς συνεπείας ἔστω καὶ ἂν θεωρηθῇ ὅτι αὗται ἀντισταθμίζωνται μερικῶς ὑπὸ τοῦ βάρους μιᾶς μᾶλλον αὐστηρᾶς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς πειθαρχίας. Εἶνε βεβαίως γνωστόν, ὅτι εἰς τὸν οἰκονομικὸν ὁπλισμὸν τοῦ Reich ὑπάρχουν ὡρισμένα ἀσθενῆ σημεῖα, συγκεκριμένως ἡ ἀνάγκη ἐξευρέσεως ὑπὸ τοῦ κράτους νέων πόρων διὰ δανεισμοῦ καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον. Εἶνε ἐξ ἄλλου ἐπίσης πιθανόν, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἀνεφοδιασμόν της εἰς πρώτας ὕλας ἡ Γερμανία ἀκροβατεῖ, εὑρίσκεται πάντοτε «Sur la corde raide» ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἡ καθυπόταξις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἀτόμου εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ συνόλου, συνάρτησις τῆς «διευθυνομένης οἰκονομίας», ἐξασφαλίζει τὴν ὑποχρεωτικὴν κατάθεσιν τῶν περισσευμάτων τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας εἰς τὰ πιστωτικὰ ἱδρύματα, αἱ ἐργασίαι τοῦ Open Market διευκολύνουσαι τὴν ἐπένδυσιν αὐτῶν εἰς βραχυπροθέσμους κρατικὰς ἀξίας, ἢ ὅπερ καταπληκτικώτερον, ὑποβοηθοῦσαι τὴν μετουσίωσιν τῆς βραχυπροθέσμου πίστεως εἰς μακροπρόθεσμον τοιαύτην, ἀπομακρύνουν τὸν κίνδυνον ποὺ ὑπῆρχε νὰ στειρεύσῃ ἡ πηγὴ τοῦ δανεισμοῦ διὰ τὸ κράτος. Σημειωτέον, ἐξ ἄλλου ὅτι παρὰ τὴν δυσμενῆ ἐξέλιξιν τοῦ ἰσοζυγίου τῶν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ὑπάρχουν σοβαραὶ ἐνδείξεις, ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ταύτης ἡ οἰκονομία τοῦ Reich εἶνε ὀλιγώτερον τρωτὴ ἀπὸ ὅτι θὰ ἐπιστεύετο.

Δυνάμεθα ἄρα νὰ δεχθῶμεν ἐν κατακλεῖδι, ὅτι εἰς τὴν σημερινὴν οἰκονομικὴν θεμελίωσιν τοῦ Reich ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market ἔπαιξε (καὶ παίζει ἔτι) σημαντικὸν ρόλον συντελέσασα, ὅπως τὸ κύκλωμα τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων λειτουργήσῃ καλῶς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Γαλλίαν, ὅπου μία ἀνάλογος δοκιμή, τὸ πείραμα Blumm, ἀπέτυχε παταγωδῶς καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν ὁ κίνδυνος γενικώτερον καταρρεύσεως τοῦ οἰκονομικοῦ Γερμανικοῦ οἰκοδομήματος τὸν ὁποῖον ὡρισμένοι ξένοι παρατηρηταὶ ἐνασμενίζονται νὰ θεωροῦν προσεχῆ, μετὰ τὴν ἐνσωμάτωσιν μάλιστα τῆς Αὐστρίας καὶ τῶν Σουδητικῶν περιοχῶν εἰς τὸ Reich, δὲν φαίνεται νὰ διαγράφεται ἐν ἀπόπτῳ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παρὰ τὰς ἐπικρίσεις ἢ τὰς ἐπιφυλάξεις ἱκανοῦ ἀριθμοῦ οἰκονομολόγων, ἰδίως ἐν Γαλλίᾳ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποτελεσματικότητα τῆς πολιτικῆς τοῦ Open Market, φρονοῦμεν ὅτι ἡ συνδρομή, ἡ παρεχομένη δι' αὐτῆς εἰς τὸ ἐκδοτικὸν ἵδρυμα πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως ἀσκήσῃ τοῦτο ἄμεσον καὶ δραστικώτερον ἔλεγχον ἐπὶ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς, ὅπως προλάβῃ δι' ἐπιθετικῆς τρόπον τινα ἐνεργείας τὴν νομισματικὴν ἐξέλιξιν, ἀντὶ νὰ ἀναμείνῃ, ἐν στάσει παθητικῆς ἀμύνης, τὴν ἐκδήλωσιν τῆς κρίσεως καὶ προσπαθήσῃ, ἐκ τῶν ὑστέρων ὅμως, νὰ τὴν τροποποιήσῃ διὰ τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ἐπιτοκίου προεξοφλήσεως, εἶναι ἐκτὸς ἀμφισβητήσεως.

Ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ ἡ ἄσκησις τῆς πολιτικῆς τοῦ εὐθηνοῦ χρήματος καὶ ἡ διατήρησις μιᾶς καταστάσεως εὐφορίας εἰς τὴν νομισματικὴν ἀγορὰν διηυκολύνθη σημαντικῶς ὑπὸ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Open Market. Βεβαίως πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market εὑρίσκει στερεώτερον, προσφορώτερον ἔδαφος δράσεως, ἀποβαίνει μᾶλλον ἐνεργὸς εἰς ἀγοράς, ὅπως τὸ Λονδῖνον ὅπου ἡ ἐλευθέρα λειτουργία τοῦ νόμου τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως δὲν διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ ὑποστῇ τὴν ἐπίπτωσιν τῆς κακῆς πορείας τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν. Ἀλλὰ δὲν ἀποδεικνύεται ἐκ τούτου, ὅτι οἱ ἀπώτεροι φόβοι δημιουργίας πληθωρισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ καὶ τὸν σοβαρώτερον κίνδυνον συγκεκριμένως, ἐμποδίζουν σημαντικῶς τὴν λειτουργίαν τοῦ μηχανισμοῦ, ἂν ληφθῇ μάλιστα ὑπ' ὄψει, ὅτι ὡρισμέναι ἀγοραί, ὅπως κατὰ τὸ παρὸν ἡ ἀμερικανική, εὐνοοῦν τὰς πληθωρικὰς τάσεις. Ἂν δὲ ἐξ ἄλλου τὸ κύκλωμα τῆς πίστεως δὲν ἐλειτούργησεν ἀπροσκόπτως ἐν Ἀμερικῇ κατὰ τὰ ἔτη τῆς κρίσεως, εἰς ἐποχὴν δηλαδή, καθ' ἣν αἱ πιστώσεις αἱ παρασχεθεῖσαι εἰς τὰς ἐμπορικὰς τραπέζας ἐσταμάτησαν εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν καὶ δὲν διωχετεύθησαν παρ' αὐτῶν εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν νομίζομεν, ὅτι τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ μειονέκτημα τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ Open Market, ἀλλ' ὀφείλεται μᾶλλον εἰς ἐλαττωματικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀγορᾶς βραχυπροθέσμου πίστεως δεδομένου, ὅτι ἡ ἀναδιοργάνωσις τοῦ τραπεζιτικοῦ συστήματος ἐν Ἀμερικῇ ἀπὸ τοῦ 1935 ἐπὶ ὑγιεστέρων βάσεων παρέσχε τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι ὅταν παραλλήλως πρὸς τὸν ἔλεγχον τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς τὸ ἐκδοτικὸν ἵδρυμα ἀσκεῖ αὐστηρὰν ἐπίβλεψιν ἐπὶ τῆς λειτουργίας τῶν τραπεζῶν, εἶναι δυνατὴ ὄχι μόνον ἡ αὔξησις τοῦ ὄγκου τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ ρευστῶν διαθεσιμοτήτων, ἀλλὰ καὶ ἡ ἔλλογος διανομὴ καὶ χρησιμοποίησις αὐτῶν.

Διετυπώθη ἐπίσης ἡ ἀντίρρησις ὅτι τὰ Ταμεῖα Ἐξισώσεως καὶ Συναλλαγμάτων συντελοῦν εἰς τὸ νὰ διευρύνουν τὴν βάσιν τῆς πίστεως καὶ «νὰ ἐμποδίσουν τὰς κινήσεις τῶν βραχυπροθέσμων κεφαλαίων ἀπὸ τοῦ νὰ ἔχουν ἕνα ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς ῥευστότητος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς ἐσωτερικῆς ὑφῆς τῆς πίστεως» καὶ ὅτι εἰς τὸν αὐτὸν ἀπέβλεπε σκοπὸν ἡ μέθοδος τῆς ἀποστειρώσεως (Desterilization) τοῦ χρυσοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἢ ὅτι ἐπίσης ὡρισμένα ἱδρύματα ἐν Γαλλίᾳ ἐπενδύοντα τὰς διαθεσιμότητας αὐτῶν εἰς τὴν νομισματικὴν ἀγορὰν τείνουν νὰ ἐπηρεάσουν τὴν ῥευστότητα αὐτῆς, καθ' ὃν περίπου λόγον καὶ ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market. Τὸ γεγονὸς τοῦτο φρονοῦμεν ὅτι δὲν μειώνει τὴν σημασίαν οὐδὲ τὴν ἀποτελεσματικότητα τῆς πολιτικῆς τοῦ Open Market ὡς μέσου, δι' οὗ ταχύτερον καὶ ἀμεσώτερον δρᾷ ἐπὶ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς τὸ ἐκδοτικὸν ἵδρυμα, λαμβανομένου ἐξ ἄλλου ὑπ' ὄψει, ὅτι τὰ Ταμεῖα Ἐξισώσεως τῶν Συναλλαγμάτων εὑρίσκονται ἐν ἀμέσῳ συνδέσμῳ, ἐν στενωτάτῃ ἐπαφῇ μετὰ τοῦ ἐκδοτικοῦ ἱδρύματος καὶ ὅτι ἀπὸ κοινοῦ χαράσσουν ἀμφότερα τὰ ἱδρύματα τὴν ἀκολουθητέαν ῥυθμιστικὴν πολιτικὴν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τῶν συναλλαγμάτων καὶ τοῦ χρυσοῦ, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς.

Ἐξ ἄλλου δὲν δύναται νὰ ὑποτιμηθῇ ἡ ἀξία τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market προσέφερεν ἐν Γερμανίᾳ ὑποβοηθήσασα πολλαπλῶς διὰ τῶν μεθόδων τῆς αὐτοχρηματοδοτήσεως τὴν ἀναζωογόνησιν τῆς συγκυρίας ἐν τῷ ἐθνικῷ ἐπιπέδῳ, τὴν ἀνασυγκρότησιν τῶν οἰκονομικῶν δυνάμεων τῆς χώρας.

Ἀμφισβήτησις δύναται νὰ γεννηθῇ μᾶλλον ὅσον ἀφορᾷ τὴν σκοπιμότητα καὶ τὴν κατεύθυνσιν αὐτῆς ἂν δηλαδὴ ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market δέον νὰ εἶναι παρακολούθημα καὶ συμπλήρωμα τῆς πολιτικῆς τοῦ ἐπιτοκίου προεξοφλήσεως ἢ θὰ ὑπάρξῃ περίπτωσις, καθ' ἣν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιταχθῇ πρὸς αὐτήν. Τὸ ζήτημα ἔχει κυρίως πρακτικὴν σημασίαν εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ σπάνις τῶν διαθεσιμοτήτων ἐν τῇ νομισματικῇ ἀγορᾷ καὶ ἡ ἀκριβεια τοῦ τόκου τῆς βραχυπροθέσμου πίστεως ὀφείλεται εἰς τὴν φυγὴν τῶν κεφαλαίων καὶ τὴν ἔξοδον τοῦ χρυσοῦ. Εἶναι προφανές, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ πολιτικὴ τοῦ Open Market ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἀνακούφισιν τῆς ἀγορᾶς διὰ τῆς δημιουργίας μεγαλυτέρας ἐν αὐτῇ ῥευστότητος θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν ἐπίτασιν τῆς ἐξόδου τῶν κεφαλαίων καὶ τὴν προσφορὰν τοῦ ἐπιχωρίου νομίσματος. Τὸ ζήτημα θὰ λυθῇ ἀναλόγως τῆς ἀπόψεως, ποὺ θὰ θεωρήσωμεν ἐπικρατεστέραν, ἂν ἀναγνωρίσωμεν δηλαδή, ὅτι πρυνανεύει ἡ ἄποψις τῆς βελτιώσεως τῶν συνθηκῶν τῆς ἐσωτερικῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς καὶ ὄχι ἡ τῆς ἐνισχύσεως τῆς ἀγορᾶς τῶν συναλλαγμάτων ἢ ἀντιστρόφως. Οἱ Ἄγγλοι οἰκονομολόγοι καὶ τραπεζῖται κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς κρίσεως τῆς λίρας ἐτάχθησαν ὑπὲρ τῆς πρώτης τῶν δύο ἀπόψεων ὑιοθετήσαντες ἢ μᾶλλον ἐμμείναντες εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ εὐθηνοῦ χρήματος καὶ ἐφαρμόσαντες πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην τὴν πολιτικὴν τοῦ Open Market, ἡ ὁποία ἐπηύξανε τὰς δυσχερείας κατὰ τῶν ὁποίων ἐπάλαιεν ἡ στερλίνα. Οἱ Γάλλοι οἰκονομολόγοι τούναντίον προσχωρήσαντες εἰς τὰς νέας ἀρχὰς κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1938 ἐθέσπισαν, ὅτι ἡ

(1) Ἡ διάκρισις αὕτη, τὴν ὁποίαν ἐγκαθιστοῦν πολλοὶ τῶν ξένων παρατηρητῶν νομίζομεν, ὅτι εἶναι ματαιόσχολος, ἐφ' ὅσον ὑποδηλοῖ, ὅτι ἡ τεχνητὴ διέγερσις τῶν ἐργασιῶν δὲν ὀφείλεται εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ οἰκονομικοῦ φιλελευθερισμοῦ, ἀλλ' εἶνε ἀποτέλεσμα μιᾶς πολιτικῆς «διευθυνομένης οἰκονομίας καὶ αὐταρκείας».

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΤΕΧΝΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Ὁ Ἰσολογισμός.—Πῶς καταρτίζεται.—Πῶς τὸν ἐξετάζει καὶ ἐρευνᾷ ὁ τραπεζίτης προκειμένου περὶ αἰτιάσεως παροχῆς πιστώσεως.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ φύλλου τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ.).

Ἀποσβέσεις

Ἡ ἐργασία τῆς ἀποσβέσεως συνίσταται εἴτε εἰς τὴν κατανομὴν μεταξὺ ἀριθμοῦ χρήσεων τινων δαπάνης ἥτις ἐπραγματοποιήθη εἴς τινα ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἥτις θὰ καταστῇ ἀποδοτικὴ εἰς μελλούσας χρήσεις — εἴτε εἰς τὸν, ἔτος πρὸς ἔτος, συμψηφισμὸν τῶν ἀλληλοδιαδόχων ζημιῶν τῶν προκυπτουσῶν ἐκ τῆς προοδευτικῆς ὑποτιμήσεως τῶν διατετιμημένων ἀξιῶν.

Ἂς φαντασθῶμεν ἐν πρώτοις ὅτι ἔμπορός τις ἄρχεται τῶν ἐργασιῶν του κατ' Ἰανουάριον καὶ διαθέτει 25.000 φράγκα, καταβαλλόμενα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πρώτης χρήσεως, πρὸς συγχρονισμὸν τῆς ἐμφανίσεως τοῦ καταστήματός του. Ὑπολογίζει ὅτι θὰ χρειασθοῦν δέκα ἔτη διὰ νὰ παλαιωθοῦν καὶ ἀπαρχαιωθοῦν αἱ διαρρυθμίσεις καὶ αἱ διακοσμήσεις, ἃς ἔκαμε πρὸς προσέλκυσιν πελατείας. Δύναται ὅθεν νομίμως νὰ καθορίσῃ ὅπως ἑκάστη τῶν δέκα ἀλληλοδιαδόχων χρήσεων, ἐπιβαρυνθῇ μὲ τὸ 1)10 τῶν πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν γενομένων δαπανῶν.

Πρὸς τοῦτο ἀντὶ νὰ καταχωρήσῃ τὸ ποσὸν τῶν δαπανῶν τούτων εἰς τὰ «Γενικὰ Ἔξοδα», τὸ ἄγῃ εἰς τὸν εἰδικὸν λ)σμὸν «Ἔξοδα ἐγκαταστάσεως», ἐγγράφων, εἰς χρέωσιν του, φρ. 25.000. Ἐξ ἄλλου, εἰς τὸ τέλος ἑκάστης χρήσεως ἀπαλάσσει τὸν προρρηθέντα λογαριασμὸν μὲ δρ. 2500 χρεώσει τοῦ λ)σμοῦ Κερδοζημιῶν. Εὐθὺς ὅμως γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: «πιστώσει τίνος λογαριασμοῦ;»

Δυοῖν θάττερον:

Ἢ πιστώνων ἀπ' εὐθείας τὰ «Ἔξοδα Ἐγκαταστάσεώς» εἰς τρόπον ὥστε τὸχρεωστικὸν ὑπόλοιπον τοῦ λ)σμοῦ τούτου νὰ ἐλαττοῦται κατὰ 2500 φρ. ἐτησίως μέχρις ὁλοσχεροῦς ἐκμηδενισμοῦ του. («Ἄμεσος ἀπόσβεσις»).

Ἢ πιστώνων τὸν λογαριασμὸν «Ἀποσβέσεις» μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν τὸ πιστωτικὸν ὑπόλοιπον τοῦ λ)σμοῦ τούτου ἐξισούμενον τῷ χρεωστικῷ ὑπολοίπῳ τῶν «Ἐξόδων Ἐγκαταστάσεως» δυνηθῇ νὰ τὸ καλύψῃ («Ἔμμεσος Ἀπόσβεσις»).

Ἡ δευτέρα αὕτη μέθοδος μιᾶς φαίνεται προτιμωτέρα τῆς πρώτης, ὡς ἐπιτρέπουσα τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἀρχικοῦ ποσοῦ τῶν ἀποσβεστέων δαπανῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ὡς δεικνύουσα τὴν ἐξέλιξιν τῶν γενομένων ἀποσβέσεων καὶ ἐπιτρέπουσα τὴν παρακολούθησιν τοῦ ῥυθμοῦ των, ἀφ' ἑτέρου.

Αἱ δαπάναι ὧν τὴν ἀπόσβεσιν ἐπιχείρησίς τις δύναται νὰ κλιμακώσῃ εἰς πλείονας τῆς μιᾶς χρήσεως ἀνάγονται εἰς τὰς πλέον διαφορετικάς, αἰτίας. Ὡς παράδειγμα δυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν, ἐκτὸς τῶν ἐξόδων ἐγκαταστάσεις, τὰ ἔξοδα συστάσεως τῆς Ἑταιρίας. Φρόνιμον μάλιστα εἶναι νὰ ἀποσβέννυνται τὸ ταχύτερον ὡς ὄντα μὴ παραγωγικά.

Ἂς ἐξετάσωμεν ἤδη τὰ ἀκίνητα καὶ τὸ ὑλικόν.

Ἔστω ἔμπορος ὅστις ἠγόρασε τῷ 1930 ἀντὶ 25000 φράγκων ἓν φορτηγὸν αὐτοκίνητον. Ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι τοῦτο παλαιωθὲν τῷ 1937, ἄγει τὸν ἔμπορον εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ τὸ πωλήσῃ ἀντὶ 1200 φράγκων καὶ νὰ ὑποστῇ κατὰ συνέπειαν ζημίαν 23800 φράγκων. Θὰ ἦτο ἀσφαλῶς ἄτοπον νὰ ἐπεβαρύνετο ἡ χρῆσις 1937, πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ βάρους τοῦ λ)σμοῦ «Τροχαῖον ὑλικὸν» μὲ 23800 φράγκα χρεώσει τῶν Κερδοζημιῶν αὐτῆς ἀφοῦ πᾶσαι αἱ προηγούμεναι χρήσεις, ἐχρησιμοποίησαν τὸ αὐτοκίνητον καὶ συνέτειναν εἰς τὴν ἀχρήστευσίν του. Ὡς καὶ εἰς τὴν προηγουμένην περίπτωσιν τῶν ἐξόδων ἐγκαταστάσεως, πρόκειται καὶ ἐνταῦθα, νὰ κατανείμωμεν μίαν δαπάνην εἰς πολλὰς χρήσεις. Καὶ πρὸς τοῦτο καταφεύγωμεν εἰς τὴν ἰδίαν μέθοδον.

Δεδομένου ὄντος ὅτι τὰ ἀκίνητα φθείρονται, ὅτι τὸ ὑλικὸν παλαιοῦται ἐκ τῆς χρήσεως καὶ τῶν τεχνικῶν προόδων, εἴθισται κατὰ κανόνα ἵνα κατ' ἔτος, ἡ ἐλάττωσις τῆς ἀξίας του συμψηφίζεται δι' ἐμμέσων ἢ ἀμέσων ἀποσβέσεων. Καὶ οὕτω ἐξηγεῖται πῶς καθίσταται δυνατὴ ἡ ἀποτροπὴ τῆς καθ' ἑκάστην ἐτησίαν ἀπογραφὴν, ἀνανεώσεως τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀκινήτων καὶ τοῦ ὑλικοῦ.

Τῶν ἀνωτέρω οὕτως τεθέντων ἀπομένει πρὸς ἐπίλυσιν ζήτημα ὅπερ δὲν ἀνέκυπτε ἐκ τῶν ἐξόδων τῆς πρώτης ἐγκαταστάσεως. Ἐκτὸς τῶν ἐν λόγῳ δαπανῶν ὧν τὸ σύνολον προκαταβολικῶς ὁρίζεται, ἡ ἐλάττωσις τῆς ἀξίας τῶν ἀκινήτων καὶ τοῦ ὑλικοῦ δὲν δύναται νὰ εἶναι ἢ ἀκαθόριστος. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἀποτιμᾶται αὕτη κατὰ τρόπον αὐστηρὸν ὥστε νὰ περιορίζωνται εἰς τὸ ἐλάχιστον οἱ κίνδυνοι τῶν λαθῶν.

Δὲν πρόκειται βεβαίως νὰ ἀναπτύξωμεν ἢ νὰ συζητήσωμεν τὰς σχετικὰς μεθόδους. Τοῦτο εἶναι ὑπόθεσις τῶν τεχνικῶν. Θὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸ νὰ ὑποδείξωμεν κατὰ τρόπον γενικὸν ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ἐπὶ τοῦ ὑλικοῦ καὶ τῶν ἀκινήτων ἀποσβέσεων ἤρτηται ἐκ τριῶν κυρίων παραγόντων: τὴν διάρκειαν τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ ἀντικειμένου, τὴν ἐκποιητέαν ἀξίαν του εἰς τὸ τέλος τῆς διαρκείας του, τὴν ἀναλογίαν καθ' ἣν ἡ ζημία, δηλαδὴ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τιμῆς κτήσεως καὶ ἐκποιητέας ἀξίας, θὰ κατανεμηθῇ μεταξὺ τῶν χρήσεων τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὴν διάρκειαν τῆς χρησιμοποιήσεως.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ ἀπόσβεσις δύναται νὰ ὑπολογισθῇ: εἴτε ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου, ὅτε καὶ θὰ εἶναι «σταθερὰ» (ὡς π.χ. 5 ο)ο ἐτησίως ἐπὶ τῆς ἀξίας ταύτης) ἢ «αὔξουσα» κατ' ἀριθμητικὴν πρόοδον ὡς π.χ. 5 ο|ο τὸ πρῶτον ἔτος, 5 1)2 ο|ο τὸ δεύτερον καὶ κ.ο.κ., εἴτε ἐπὶ τῆς λογιστικῆς τιμῆς τοῦ ἀντικειμένου εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς χρήσεως, δηλαδὴ τῆς ἀρχικῆς ἀξίας του ἠλαττωμένης κατὰ τὰς ἐπακολουθησάσας ἀποσβέσεις τῶν προγενεστέρων χρήσεων. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἀπόσβεσις δὲν δύναται ἢ νὰ εἶναι «φθίνουσα» ἐφ' ὅσον ὑπολογίζεται ἐπὶ ποσῶν διαρκῶς ἐλαττουμένων.

Καθ' ὃν τρόπον ἀποσβέννυνται τὰ ἀκίνητα καὶ τὸ ὑλικὸν ἀνάγκη ν' ἀποσβέννονται καὶ τὰ δικαιώματα ἐξαγορᾶς Φρόνιμον ἀκόμη εἶναι ν' ἀποσβέννυται καὶ ὁ «ἀέρας» ἰδίως ὁσάκις ἡ διάρκεια τῆς ἐντατικῆς ἐκμεταλλεύσεώς του εἶναι βραχεῖα (περίπτωσις ἑστιατορίου ἀγορασθέντος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1937 καὶ κειμένου πλησίον τῆς ἐκθέσεως Παρισίων).

Αἱ ἀποσβέσεις ἀγόμεναι εἰς χρέωσιν τοῦ λ)σμοῦκερδοζημιῶν ἐλαττοῦσι τὸ πιστωτικόν του ὑπόλοιπον. Ἀκόμη δύνανται νὰ μετατρέψωσι τὸ ὑπόλοιπον του ἀπὸ θετικὸν εἰς ἀρνητικὸν καὶ νὰ ἐμφανίσουν ἔλλειμμα. Θὰ ἠδύνατο τότε ἴσως νὰ παρατηρήσῃ τὶς ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ χρησιμότης των εἶναι σκιώδης, διότι δὲν κάμνουν ἄλλο τὶ ἢ νὰ ὑποκαθιστῶσι μίαν ζημίαν ἐκμεταλλεύσεως εἰς τὴν ζημίαν τῆς πτώσεως τῶν τιμῶν. Σύμφωνοι! Ἀλλὰ θὰ ἀπαντήσωμεν ὅτι ἔχουν τὸ πλεονέκτημα νὰ *ἐμφανίζουν* τὴν ζημίαν καὶ ὡς ἐκ τούτου κάθε συνετὴ διοίκησις πρέπει νὰ τὰς πραγματοποιῇ.

4ον) Σύνταξις τοῦ Ἰσολογισμοῦ

Αἱ ἐγγραφαὶ αἱ σκοποῦσαι τὴν συμπλήρωσιν ἢ τὴν διόρθωσιν τῶν ἐγγραφῶν καὶ τῶν ὑπολοίπων, τῶν ἐμφανιζομένων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀπογραφῆς κατάστασιν συντάσσονται εἰς ἓν ἢ πλείονα συμπληρωματικὰ ἡμερολογιακὰ ἄρθρα καὶ εἶτα καταχωροῦνται εἰς τὸ Καθολικόν. Ἐξάγεται τότε νέα κατάστασις «μετὰ τὴν ἀπογραφὴν», ἐκ τῆς ὁποίας, μετὰ τὴν ἐπαλήθευσίν της, θὰ συνταχθῇ ὁ Ἰσολογισμός.

Πρὸς τοῦτο, ἀρχίζομεν νὰ συνάζωμεν, ὑπὸ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν ἐπικεφαλίδων των, τὰ ὑπόλοιπα ὅλων τῶν ἀνεξισώτων λογαριασμῶν, καταχωροῦντες αὐτὰ, εἰς ἑτέραν τὰ χρεωστικὰ καὶ εἰς ἑτέραν τὰ πιστωτικά, στήλην.

Ἀπορροφῶμεν κατόπιν, διὰ τῆς ἀναμίξεώς των μὲ μεγάλους λογαριασμούς, πλῆθος μικροβοηθητικῶν λογαριασμῶν, ὧν ἡ παρουσία ἐν τῷ Ἰσολογισμῷ θὰ ἐδυσκόλευε τὴν ἀνάγνωσίν του. Τοιουτοτρόπως τὸ πιστωτικὸν ὑπόλοιπον τοῦ λογαριασμοῦ «Ἀναπροεξοφλήσεις» δύναται κάλλιστα νὰ ἐκπεσθῇ τοῦ χρεωστικοῦ ὑπολοίπου λ)σμοῦ «Γραμμάτια εἰσπρακτέα». Δυνάμεθα ὡσαύτως νὰ ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τοὺς λογαριασμοὺς «Ἀπόθεμα» καὶ «Τίτλοι ἐν τῷ Χαρτοφυλακίῳ» τὸ ποσὸν τῶν «Προβλέψεων» τῶν σχετικῶν μὲ τοὺς λ)σμοὺς τούτους. Οὐχ ἧττον κατάχρησις τούτου θὰ ἦγεν εἰς ἄτοπα. Διὰ λόγους, οὓς ἀνωτέρω ἀνεπτύξαμεν, φρονοῦμεν ὅτι πρέπει νὰ ἀφήσωμεν νὰ ἐμφανίζωνται εἰς τὸν Ἰσολογισμόν, μὲ τὴν ἀκεραίαν ἀξίαν των, ἀφ' ἑνὸς οἱ «Ἐπισφαλεῖς Χρεῶσται» καὶ ἀφ' ἑτέρου αἱ ἀντίστοιχοι «Προβλέψεις» —ἀφ' ἑνὸς αἱ «Ἀκινητοποιημέναι Ἀξίαι (Ἀκίνητα, Ὑλικόν, κλπ. καὶ ἀφ' ἑτέρου αἱ ἀναλογοῦσαι αὐταῖς ἀποσβέσεις.

Τοῦ ἰσοζυγίου ἅπαξ καταρτισθέντος, δὲν ἀπομένει ἢ ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐργασίας ταύτης ἐπὶ διστήλου πίνακος οὗτινος τὰ σύνολα δέον νὰ εἶναι φυσικά, ἴσα. Ἡ ἀριστερὰ στήλη περιλαμβάνει τὰ χρεωστικὰ ὑπόλοιπα, καὶ ἡ δεξιὰ τὰ πιστωτικά. Ἡ κατάστασις αὕτη ἀποτελεῖ τὸν Ἰσολογισμόν. Ἡ χρεωστικὴ πλευρὰ ἀποτελεῖ τὸ «Ἐνεργητικόν» καὶ ἡ πιστωτικὴ τὸ «Παθητικόν» τῆς Ἐπιχειρήσεως. Πράγματι, οἱ μὲ χρεωστικὰ ὑπόλοιπα λ)σμοί, παρουσιάζουσι τὰς ἀξίας (Ἀκίνητα, Ὑλικόν, Ἐμπορεύματα, Τίτλοι, κλπ...) καὶ τὰς πιστώσεις ἃς κατέχει ἡ Ἐπιχείρησις, δηλαδὴ τὸ λαβεῖν αὐτῆς. Οἱ μὲ πιστωτικὰ ὑπόλοιπα λ)σμοί, παρουσιάζουσι τὰ χρέη τῆς Ἐπιχειρήσεως εἴτε πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην αὐτῆς (Παράδειγμα: Κεφάλαιον) εἴτε πρὸς τρίτους πιστωτὰς αὐτῆς.

Ἂν καὶ αἱ γνώσεις αὗται εἶναι ἁπλούσταται, δὲν εἶναι ἴσως ἄσκοπον νὰ ὑπογραμμίσωμεν μερικὰς περιπτώσεις ὡς π.χ. μὲ τὸν λογαριασμὸν «Ἔξοδα συστάσεως» ὅστις ἐμφανιζόμενος εἰς τὸ Ἐνεργητικὸν δὲν ἀντιπροσωπεύει «λαβεῖν» εἰς τὴν κυρίαν τῆς λέξεως σημασίαν.

Ἡ παράκαμψις τῆς δυσκολίας ταύτης εἶναι εὔκολος ἂν ἐνθυμηθῶμεν τὴν προϋπόθεσιν ἐφ' ἧς ἑδράζεται ἡ διπλογραφικὴ λογιστική: ὁ ἐν λόγῳ λογαριασμὸς ἐμφανίζει ἀσφαλῶς πίστωσιν τῆς ἑταιρείας πρὸς ὑποθετικὸν πρόσωπον ὅπερ τὴν ἔλαβε.

Προσθέτομεν μόνον ἁπλῶς ὅτι εἶναι πίστωσις μὴ μέλλουσα νὰ καλυφθῇ. Διὰ τοῦτο ἀποφαινόμεθα ὅτι ὅλαι αἱ ἐμφανιζόμεναι ἐν τῷ Ἐνεργητικῷ πιστώσεις δὲν εἶνσι πραγματοποιήσιμοι: εὑρίσκει τις καὶ πολλὰς «Ἐπισφαλεῖς πιστώσεις». Ἀνάλογον σκέψιν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν καὶ διὰ τὸν λ)σμὸν «Κέρδη καὶ Ζημίαι». Ἐὰν εἶναι πιστωτικός, ἐκφράζει τὰ κέρδη ἅτινα ἡ ἐπιχείρησις ὀφείλει εἰς τὸν ἰδιοκτήτην της ὀφθαλμοφανῆς ὅθεν ἡ ἐν τῷ Παθητικῷ θέσις του. Ἐὰν εἶναι χρεωστικός, ἐκφράζει τὰς ζημίας, ἃς ὁ ἰδιοκτήτης ὀφείλει τῇ Ἐπιχειρήσει· νομίμως ἆρα αὕτη ἐγγράφει τὴν πίστωσιν ταύτην εἰς τὸ Ἐνεργητικόν της. Ἐξετάζοντες περαιτέρω τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν διαπιστοῦμεν ὅτι ἡ τοιαύτη ἐν τῷ λ)σμῷ «Κέρδη καὶ Ζημίαι» χρέωσις τοῦ ἰδιοκτήτου, ἐλαττώνει τὴν πίστωσίν του ἐν τῷ λ)σμῷ «Κεφάλαιον». Συνεπῶς ἂν ἡ Ἐπιχείρησις διελύετο ἀμέσως, ἢ ἐὰν ἐξέλιπε πᾶσα ἐλπὶς συμπληρώσεως τοῦ ἐλλείμματος διὰ μελλοντικῶν κερδῶν, τὸ χρεωστικὸν ὑπόλοιπον θὰ ἐξισοῦτο χρεώσει τοῦ λ)σμοῦ «Κεφάλαιον». Πρὸς ἀποφυγὴν ὅθεν ἀντιμετωπίσεως παρομοίου δυσμενοῦς ἐνδεχομένου ἐθεσπίσθησαν τὰ ἀποθεματικά.

Ε'. Σύστασις τῶν ἀποθεματικῶν

Ἐὰν ἰσολογισμός τις κατέλιπε ποσόν τι καθαρῶν κερδῶν, ἡ Ἐπιχείρησις θὰ ἠδύνατο κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἑπομένης χρήσεως νὰ διοχετεύσῃ τὸ ποσὸν αὐτὸ εἰς λ)σμοὺς ἐλευθέρας ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων χρησιμοποιήσεως (λ)σμὸς ἰδιοκτήτου ἢ συνεταίρων ἢ ἐὰν πρόκειται περὶ μετοχικῆς ἑταιρείας λ)σμὸς«Μερίσματα πληρωτέα»). Ἀλλὰ στοιχειώδης πρόνοια ἐπι-

---

πολιτικὴ τοῦ Open Market ὀφείλει νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἀποτελεσματικότητα τῆς πολιτικῆς τῆς προεξοφλήσεως, καὶ νὰ προσαρμόσῃ κατ' ἀκολουθίαν τὴν δρᾶσίν της πρὸς τοὺς ἀντικειμενικοὺς σκοπούς, τοὺς ὁποίους ὑπηρετεῖ ἡ πολιτικὴ τοῦ ἐπιτοκίου προεξοφλήσεως ἀδιαφόρως ἂν αἱ συνθῆκαι τῆς νομισματικῆς ἀγορᾶς ἤθελον ἐπιβάλῃ πολιτικὴν ἀντίθετον πρὸς τὴν ἐνδεικνυομένην διὰ τὴν ἄμυναν τοῦ νομίσματος.

Τελικῶς θὰ ἦτο ἐνδιαφέρον νὰ ἐξετασθῇ κατὰ πόσον ἡ προοπτικὴ δράσεως τοῦ Open Market εἶναι δυνατὸν νὰ διευρυνθῇ ἔτι μᾶλλον πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ δοκιμασθῇ μία πολιτική, ἡ ὁποία θὰ ἔτεινεν εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ χρυσοῦ ὡς βάσεως τῶν νομισματικῶν συστημάτων, ἄρα κυρίως ὡς μέτρου ἀξιῶν. Κατὰ τὸ συνελθὸν κατὰ τὰς ἀρχὰς 8)βρίου 1936 Συνέδριον τῆς στατιστικῆς ἐν Ἀθήναις ὁ κ. Irving Fisher εἰσηγητὴς τῆς ριζοσπαστικῆς πολιτικῆς τοῦ Προέδρου Ρούσβελτ διετύπωσεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου τὴν γνώμην του ὡς ἑξῆς: «Ὁ χρυσὸς ὀφείλει νὰ ἐγκαταλειφθῇ καὶ ἀντικατασταθῇ δι' ἑνὸς δείκτου. Ἑκάστη Κυβέρνησις θὰ καθορίσῃ ἕνα ἐπίσημον δείκτην τοῦ κόστους τῆς ζωῆς καὶ θὰ τὸν διατηρήσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν σταθερώτερον διὰ τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ Open Market, δηλαδὴ ὁσάκις ἐκδηλοῦται μία τάσις πρὸς πληθωρισμὸν συνεπαγομένη ἐλαφρὰν ὕψωσιν τοῦ δείκτου, ἡ ὕψωσις αὐτὴ θὰ ἀναχαιτίζεται διὰ τῆς πωλήσεως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κρατικῶν ἀξιῶν· οὕτω συνεπείᾳ τῆς ἀναλήψεως ἐκ τῆς κυκλοφορίας μιᾶς ποσότητος ὀργάνων πληρωμῆς ἡ ἰσορροπία τοῦ δείκτου θὰ ἀποκατασταθῇ. Ἐὰν ἀντιθέτως μία τάσις πρὸς ἀντιπληθωρισμὸν εἶναι ἔκδηλος, δηλαδὴ ἂν ἐν ἄλλοις λόγοις ὁ δείκτης σημειώνει μίαν κάμψιν, ἡ πτῶσις αὐτὴ θὰ ἐμποδισθῇ διὰ τῆς ἀγορᾶς κρατικῶν ἀξιῶν ἡ ὁποία θὰ ἔχῃ ὡς ἐπακολούθημα τὴν αὔξησιν τῶν ὀργάνων πληρωμῆς. Ὅταν ἕκαστον Ἔθνος δημιουργήσῃ ἰδίαν στάθμην τιμῶν, τὸ σύστημα τῶν διεθνῶν ἀνταλλαγῶν θὰ ἠδύνατο νὰ τεθῇ πλέον ὑπὸ ἀποτελεσματικὸν ἔλεγχον καὶ ὁ χρυσὸς θὰ ἐκαλεῖτο μόνον νὰ διακανονίζῃ τὸ ἰσοζύγιον τῶν πληρωμῶν ἐπὶ τιμῇ χρυσοῦ μεταβλητῇ. Νομίσματα χρυσοῦ δὲν θὰ ὑπάρχουν πλέον».

Ἀλλὰ τὸ ζήτημα ἀντικρύσεως τῆς πολιτικῆς τοῦ Open Market ὑπὸ τὴν γωνίαν ταύτην, ἔχον μόνον θεωρητικὴν σημασίαν ὑπὸ τὰς σημερινὰς τοὐλάχιστον συνθήκας, ἐκφεύγει τοῦ περιγράμματος τῆς παρούσης μελέτης.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

115 *Καταστήματα ἐν Ἑλλάδι, 6 καταστήματα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ (ἐν Ἀγγλίᾳ Αἰγύπτῳ καὶ Κύπρῳ).*

Ὀργανισμὸς ἱδρυθεὶς ὑπὸ τῆς ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF ATHENS TPUST COMPANY

205 West 33rd Street—NEW YORK

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

βάλλει τὴν θέσιν τμήματος τῶν κερδῶν κατὰ μέρος καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπομονοῦται τοῦτο διὰ τῆς ἐγγραφῆς του εἰς πίστωσιν τοῦ λ)σμοῦ «'Αποθεματικοῦ κεφαλαίου».

'Από ἀριθμητικῆς ἀπόψεως, τὰ προκύπτοντα ἐκ τοῦ 'Ισολογισμοῦ κέρδη ἐμφανίζονται ὡς ὑπέρβασις τοῦ ἐνεργητικοῦ ἀπὸ τὸ παθητικόν. Τὸ κονδύλιον τοῦτο δὲν δύναται νὰ ρευστοποιηθῇ εἰμὴ διὰ τῆς παρακρατήσεως τοῦ πραγματοποιουμένου μέρους τοῦ «Λαβεῖν». 'Η σύστασις ἀποθέματος ἔγκειται εἰς τὸν περιορισμόν, δι' ἁπλῆς ἐγγραφῆς, τοῦ ποσοῦ τῶν τοιούτων παρακρατήσεων εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐξακολουθήσῃ διατηροῦν τὸ ἐνεργητικὸν ἐκτὸς τῶν διαφόρων στοιχείων ἅτινα τὸ ἀπαρτίζουσι, ἓν ὡρισμένον μέρος τοῦ ἐμπλουτισμοῦ του.

Τὸ μέτρον αὐτὸ λαμβάνεται ἵνα τὸ ἐν τῷ 'Ενεργητικῷ περικλειόμενον μέρος τοῦ ἐμπλουτισμοῦ του, δυνηθῇ ἐν μέλλοντι νὰ ἰσοφαρίσῃ τὴν ἀπότοκον δυσμενοῦς χρήσεως ζημίαν. 'Εν ἄλλοις λόγοις, ἐὰν συμβῇ ὥστε ὁ λ)σμὸς «Κέρδη καὶ Ζημίαι» μελλούσης χρήσεως νὰ ἐμφανίσῃ ὑπόλοιπον χρεωστικὸν καὶ ἂν ἡ 'Επιχείρησις κρίνῃ ἐνδεδειγμένην τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ ἐλλείμματος τούτου, δὲν ἔχει παρὰ νὰ λάβῃ ἐκ τῆς πιστώσεως τοῦ λ)σμοῦ «'Αποθεματικὸν Κεφάλαιον» τὸ ἀναγκαιοῦν ποσὸν διὰ τὴν πίστωσιν καὶ ἐξίσωσιν τοῦ λ)σμοῦ «Κέρδη καὶ Ζημίαι». Διὰ τοῦ τρόπου τούτου θ' ἀποφευχθῶσι ὀδυνηροὶ ἀκρωτηριασμοὶ τοῦ λ)σμοῦ «Κεφάλαιον».

Πᾶν ὅτι ἐγράψαμεν διὰ τὰ 'Αποθεματικὰ ἐφαρμόζεται ὡσαύτως καὶ εἰς τὰς «Προβλέψεις» καὶ τὰς «'Αποσβέσεις» αἵτινες ἐλαττοῦσαι τὸ ποσὸν τοῦ καθαροῦ κέρδους καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐμποδίζουσαι τὰς ἀπολήψεις τοῦ ἰδιοκτήτου, συγκρατοῦσιν εἰς τὸν 'Ενεργητικὸν ἀναπληρωματικὰς ὕλας μελλοντικῶν τυχὸν διαφυγῶν. Πρέπει οὐχ ἧττον νὰ ὑπογραμμίσωμεν σημαντικὰς τινὰς διαφορὰς μεταξὺ ἀποθεματικοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀποσβέσεων, ἀφ' ἑτέρου

1) 'Η ἀνάγκη τῶν ἀποσβέσεων καὶ τῶν προβλέψεων δικαιολογεῖται ἐκ διαφόρων γεγονότων ὧν αἱ συνέπειαι καίτοι μὴ δυνάμεναι ἀμέσως νὰ ἐκτιμηθῶσι, εἶναι ὅμως ἤδη αἰσθηταί. Τ' ἀποθεματικά, τοὐναντίον, συνιστῶνται πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐνδεχομένων, δυνατῶν ἀλλ' οὐχὶ καὶ βεβαίων.

2) Αἱ προβλέψεις καὶ αἱ ἀποσβέσεις δημιουργοῦνται «προϊσολογισμικῶς», ὡς σκοποῦσαι τὴν διόρθωσιν τῶν ἐνδείξεων τοῦ 'Ισολογισμοῦ τῶν ἀφορωσῶν τὴν θέσιν τῆς 'Επιχειρήσεως. 'Αντιθέτως τὰ ἀποθεματικὰ τροφοδοτοῦνται «μεταϊσολογισμικῶς», ἀφοῦ ἡ ἐνέργεια αὕτη ἀποτελεῖ μέτρον προνοίας οὗτινος ὁ καθορισμὸς τῆς ἐκτάσεως ἀπαιτεῖ ἐμπεριστατωμένην γνῶσιν τῶν συνθηκῶν τῆς 'Επειχειρήσεως.

3) Αἱ προβλέψεις καὶ αἱ ἀποσβέσεις ἀποτελοῦσαι ἀντιλογισμὸν κερδῶν, δὲν φορολογοῦνται, ἐνῷ τ' ἀποθεματικά, συνιστῶντα μεταφορὰν κερδῶν, ὑπάγονται εἰς τὴν φορολογίαν.

Παράρτημα.

'Εξόφλησις τῶν ὁμολογιακῶν δανείων.

"Οσα εἴπομεν ἀνωτέρω περὶ κερδῶν καὶ ἀποθεματικῶν μᾶς ἐπιτρέπουσι νὰ ἐκθέσωμεν πῶς γίνονται αἱ λογιστικαὶ ἐγγραφαὶ ἐξοφλήσεως ὁμολογιακοῦ δανείου.

"Ας ὑποθέσωμεν, ὅτι πρόκειται περὶ δανείου 1.000.000 φράγκων, ἐκδοθέντος διὰ εἴκοσιν ἔτη πρὸς κατασκευὴν ἐργοστασίου, καὶ ἐξοφλητέου ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἕκτου ἔτους εἰς ἴσας 200.000φράγκους δόσεις. Γνωρίζομεν ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως, τὸ ὀνομαστικὸν κεφάλαιον τοῦ δανείου τούτου ἐνεγράφη εἰς πίστωσιν τοῦ λογαριασμοῦ «'Ομολογιακὸν Δάνειον». Αἱ χρησιμοποιητέαι μέθοδοι, πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ λογαριασμοῦ τούτου ἀναλόγως τῶν καταβαλλομένων βαθμιαίως δόσεων, ποικίλλουσι ὡς ἑξῆς:

Α'. περίπτωσις. 'Η 'Εταιρεία δὲν θέλει ἢ δὲν δύναται νὰ παρακρατήσῃ ἐκ τῶν κερδῶν της τὰς 200.000 φράγκων ἃς ὀφείλει νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ὡρισμένην ἡμερομηνίαν. 'Εν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θὰ ἐνεργήσῃ ὡς ἑξῆς: Θὰ χρεώσῃ τὸν λ)σμὸν «'Ομολογιακὸν Δάνειον» πιστώσεις τοῦ λ)σμοῦ «'Εξοφλητέαι ὁμολογίαι», χρεώσει τοῦ ὁποίου θὰ ἐνεργῇ τὰς βαθμιαίας πληρωμὰς μὲ πίστωσιν τοῦ Ταμείου.

Β'. περίπτωσις. 'Η 'Εταιρεία εἶναι εἰς θέσιν καὶ ἀποφασίζει νὰ ἀποδώσῃ ἐκ τῶν κερδῶν της τὴν λῆξασαν δόσιν τῶν 200.000 φράγκων.

'Εδῶ τὸ ζήτημα περιπλέκεται λόγῳ τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ λ)σμοῦ «Κέρδη καὶ Ζημίαι». 'Ως καὶ εἰς τὴν προηγουμένην περίπτωσιν, θὰ ἐκπέσωμεν τοῦ λογαριασμοῦ «'Ομολογιακὸν Δάνειον» ποσὸν 200.000 φρ. 'Αλλ' ὁ πιστωτικὸς λ)σμὸς θὰ τιτλοφορηθῇ «'Απεσβεσμέναι 'Ομολογίαι». 'Αλλὰ καὶ ὁ λ)σμὸς «'Εξοφλητέαι ὁμολογίαι» θὰ λειτουργήσῃ: πιστούμενος μὲ 200,000 φράγκων χρεώσει Κερδοζημιῶν, θὰ χρεοῦται μὲ τὰς ταμειακὰς καταβολάς του.

Οὕτω ὁ λ)σμὸς «'Απεσβεσμέναι 'Ομολογίαι» θὰ μείνῃ πιστωτικός, καὶ θ'ἀποτελῇ ἀληθὲς ἀποθεματικὸν ὅπερ δύναται κάλλιστα νὰ μεταγγισθῇ εἰς τοὺς τοιούτους λ)σμοὺς ὅταν τὸ δάνειον ἐξοφληθῇ ὁλοσχερῶς.

Τὸ λογιστικὸν αὐτὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἄλλως τε σύμφωνον μὲ τὴν πραγματικότητα, διότι θὰ δεικνύῃ ὅτι ἡ ἐπιχείρησις διαθέτουσα τὰ κέρδη της διὰ τὴν κατασκευὴν ἐργοστασίου, ἐνσωματώνει εἰς τὸ 'Ενεργητικόν της τὸ ποσὸν τῶν ἐν λόγῳ κερδῶν.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ Ι. ΚΑΛΑΜΑΡΗΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1937

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Γήπεδα, Οἰκοδομαὶ καὶ 'Εγκαταστάσεις Μυτιλήνης (Κυλινδρόμυλος, Νηματουργεῖον, Ὑφαντουργεῖον, Μακαρονοποιεῖον, Βαφεῖον, Μηχανουργεῖον) ἀξία ἀναγραφομένη ἐν τῷ ἰσολογισμῷ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1936	Δρχ.	22.541.810.35	
'Εγκαταστάσεις περατωθεῖσαι μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1937.	»	2.950.714.40	25.492.524.75
Ὑλικά, Ἐξαρτήματα καὶ τὰ ἀνταλλακτικὰ μηχανημάτων	»	2.555.755.50	
ΜΕΙΟΝ τὰ καταναλωθέντα καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1937.		1.769.502.70	786.252 80
"Επιπλα καὶ Σκεύη	»	56 973.50	
ΜΕΙΟΝ ἡ κατὰ Νόμον ἀπόσβεσις	»	14.774.50	42.199.—
Μεταφορικὰ μέσα ξηρᾶς καὶ θαλάσσης αὐτοκίνητα. κάρα, πετρελαιοκίνητον ἑστιοφόρον, σλέπια).		2.066.665.80	
ΜΕΙΟΝ ἡ ζημία ἐξ ἐκμεταλλεύσεως των 369,006,80			
'Απόσβεσις ἐπὶ τῆς ἀξίας των συμφώνως τῷ Νόμῳ 188,023.	»	557.029.50	1.509.636.—
Ταμεῖον καὶ Τράπεζαι			1.368.003.40
Πρῶται ὕλαι ἐν ταῖς ἀποθήκαις (Σιτηρά. Βάμβακες)			2.408.062.40
Πρῶται ὕλαι ὑπὸ κατεργασίαν καὶ Βιομηχανικὰ προϊόντα ἐν ταῖς ἀποθήκαις (ἄλευρα, ζυμαρικά, νήματα, κάμποτ, ἀλατζάδες)			3 210.894.30
'Εμπορεύματα λ)σμοῦ μας παρὰ τρίτοις			206.000.—
'Ασφάλιστρα πυρὸς μη δεδουλευμένα 'Εργοστασίων καὶ προϊόντων			119 986.60
Χρεῶσται διάφοροι καὶ γραμμάτια εἰσπρακτέα			8.493.767.80
Καύσιμος ὕλη (πετρέλαια, γαιάνθρακες)			193.721.70
Τίτλοι καὶ 'Αξίαι (1500 μετοχ. ὀνομ. ἀξίας δρ. 100 ἑκάστη τῆς Α.Ε. 'Ηνωμένα 'Εργοστάσια Ι. Καλαμάρης κατατεθεῖσαι ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, συμφώνως τῷ ἄρθρ. 15 τοῦ Καταστατικοῦ)			150.000.—
'Ελληνικὸν Δημόσιον, 'Αξία ἀπαλλοτριωθέντων γηπέδων δι' ἐγκατάστασιν προσφύγων ἐν Μυτιλήνῃ. Μέτρα τετραγ. 16.000 περίπου (προσωρινὴ ἀξία συμφώνως σχετικῇ ἀποφάσει 'Εφετείου Αἰγαίου)			800.000.—
Λογαριασμοὶ Τάξεως			139.200.—
			44.920.248.75

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Κεφάλαιον (100.000 μετοχαὶ ἀξίας δρχ. 100 ἑκάστη			Δρχ.10.000.000
Τακτικὸν 'Αποθεματικὸν μέχρι 31 Δ)βρίου 1936	Δρχ.	677.737.30	
χρήσεως 1937	»	166.286.40	844.023.70
"Εκτακτον 'Αποθεματικὸν μέχρι 31 Δ)βρίου 1336	»	26.668.65	
χρήσεως 1937	»	105.788.25	132.456.90
Κρατήσεις πρὸς ἀπόσβεσιν ἀξίας ἀκινήτων καὶ ἐγκαταστάσεων ἐκ παρελθουσῶν χρήσεων	»	17.276.110.45	
'Εκ τῆς χρήσεως 1937 συμφώνως τῷ Νόμῳ	»	1.860.127.—	19.136.237.46
Προβλέψεις ἐπισφαλῶν ἀπαιτήσεων			1.266.306.15
Προβλέψεις φόρων			519.086.25
Πιστωταὶ διάφοροι, Τράπεζαι καὶ Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ πρώτων ὑλῶν (σίτου, βάμβακος)			8.122.687.90
Γραμμάτια πληρωτέα			1.054.364
Μερίσματα 'Επὶ 100.000 μετοχῶν πρὸς δρχ. 10—ἀπηλλαγμένα φόρων			1.000.000
Ποσοστὰ Δ. Συμβουλίου ἀπηλλαγμένα φόρων 95.203,—			
Ποσοστὰ ὑπαλ. ἀπηλλαγμένα φόρων 89.864.—			185 067.—
'Εγγυητικαὶ καταυέσεις Συμβούλων			150.000.—
'Απαλλοτρίωσις γηπέδωτ Μυτιλήνης			800.000.—
Κέρδη καὶ Ζημίαι ὑπόλοιπον εἰς νέον			1.570.819.40
Λογαριασμοὶ Τάξεως			139.200.—
			44.920.248.75

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΜΕΡΙΔΟΣ "ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΖΗΜΙΑΙ,,

ΔΟΥΝΑΙ

Γενικὰ "Εξοδα 'Εργοστασίων Μυτιλήνης	Δρχ.	1.404.297,60	
Γενικὰ "Εξοδα Γραφείου 'Αθηνῶν (ἐνοίκια, μισθοί, φόροι, δικαστικὰ ἔξοδα)	»	447.444.40	
Περίθαλψις προσωπικοῦ, ἐργατικὰ ἀτυχήματα καὶ ἀποζημιώσεις ἀποχωρούντων	»	133.803.85	
Βασιλικὴ 'Αεροπορία	»	100.000,—	
'Ασφάλιστρα πυρὸς 'Εργοστασ. καὶ προϊόντων	»	306.389.—	
'Αποσβέσεις ἐπὶ τῆς ἀξίας ἐπίπλων καὶ σκευῶν, μεταφορικῶν μέσων ξηρᾶς καὶ θαλάσσης συμφώνως τῷ Νόμῳ 203.897.50			
Ζημίαι ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν μεταφορ. μέσων ξηρᾶς καὶ θαλάσ. 369.006.80	»	572.904,30	
Καταναλωθέντα ὑλικὰ καὶ ἐξαρτήματα ἁπάντων τῶν Βιομηχανικῶν τμημάτων	»	1.769.302.70	
Δαπάναι ἐπισκευῶν ἐγκαταστάσεων	»	346.428.80	
'Επισφαλεῖς λογαριασμοὶ	»	13.340.55	
Δαπανηθέντα εἰς λιμενικὰ ἔργα ἐν Μυτιλήνῃ	»	1.179.566.30	
Τόκοι καὶ προθεσμίαι	»	41.130.25	
Ποσοστὰ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποφάσει Γενικῆς Συνελεύσεως 30ης 'Ιουνίου 1937	»	60.000.—	6.374.607.70
ΚΕΡΔΗ ΚΑΘΑΡΑ ἐκ Δρχ. 5.316.339.30 διατιθέμενα ὡς ἀκολούθως:			
Κρατήσεις πρὸς ἀπόσβεσιν ἀξίας οἰκοδομῶν καὶ ἐγκαταστάσεων συμφώνως τῷ Νόμῳ	»	1,860.127.—	
Τακτικὸν ἀποθεματικὸν συμφ. τῷ Καταστατικῷ	»	166.286.40	
"Εκτακτον » » » »	»	105.788.25	
Μέρισμα 1.239.157,25			
Μεῖον ὁ φόρος 239.157.25	»	1.000.000	
Ποσοστὰ Διοικητικοῦ Συμβουλίου 117,972.—			
Μεῖον ὁ φόρος 22 769.—	»	95.203.—	
Ποσοστὰ ὑπαλλήλων 1.11.356,—			
Μεῖον ὁ φόρος 21.492.—		89.864.—	
Οἱ κρατηθέντες φόροι μερίσματος καὶ ποσοστῶν καὶ φόροι ἐπὶ τῶν μὴ διανεμομένων κερδῶν		428.251.25	
'Υπόλοιπον εἰς νέον		1.570.819.40	5 316.339.30
		Δρχ.	11.690.947

ΛΑΒΕΙΝ

'Υπόλοιπον παρελθόντος ἔτος	Δρχ.	1.462.813.05
Κέρδη ἐκ πωλήσεως προϊόντων ἐργοστασίων Μυτιλήνης	»	10.186.575.85
Διάφορα Κέρδη	»	41.558.10
	Δραχ.	11.690.947.—

'Εν 'Αθήναις τῇ 28 Μαρτίου 1938

'Ο Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου
Ι. ΚΑΛΑΜΑΡΗΣ

'Ο Διευθύνων Σύμβουλος
Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

'Ο Λογιστὴς
ΤΗΛ. ΠΛΑΚΑΣ

Τὸ ἐκ δραχ. 10— κατὰ μετοχὴν μέρισμα, ἀπηλλαγμένον φόρων, εἶναι πληρωτέον ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 μερισματαποδείξεως μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ παρόντος ἰσολογισμοῦ καὶ εἰς ἡμέραν ὁρισθησομένην ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς 30ης 'Ιουνίου 1938.

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

ΚΑΠΝΟΣ—ΣΤΑΦΙΣ—ΕΛΑΙΟΛΑΔΑ—ΣΙΤΟΣ—ΚΑΦΕΣ—ΒΑΜΒΑΞ Κ.Τ.Λ.

ΣΙΤΟΣ

Τὸ Διεθνὲς Γεωργικὸν 'Ινστιτοῦτον τῆς Ρώμης ὑπολογίζει τὴν ἐφετεινὴν ἐσοδείαν σίτου τοῦ Βορείου 'Ημισφαιρίου εἰς 105.600.000 μετρικοὺς τόννους ἔναντι 91.700.000 τόννων κατὰ τὸ 1937, ἤτοι αὔτη θὰ παρουσιάσῃ αὔξησιν κατὰ 15 ο)ο. Σημειωτέον ὅτι ἡ ἐσοδεία τοῦ 1938 εἶναι ἡ μεγαλυτέρα μέχρι σήμερον παρατηρηθεῖσα. 'Η Καναδικὴ ἐσοδεία εἶναι οἵα προεβλέπετο. ἤτοι 3?8 ἑκατομμ. bushels, μεγάλη δ' ἐπίσης ἀναμένεται ἡ ἐσοδεία τῆς 'Αργεντινῆς εἰς ἣν ἐκαλλιεργήθησαν ἐφέτος 20 ἑκατομμ. acres ἔναντι 17,6 ἑκατομμ. πέρυσιν, καὶ ὑπὸ λίαν εὐμενεῖς καιρικὰς συνθήκας. Τὰ παγκόσμια ἀποθέματα σίτου δεικνύουν ἀλματικὴν αὔξησιν, συντελεῖ δὲ εἰς τοῦτο ἡ εὐχερέστατα διοχετευομένη εἰς τὴν ἀγορὰν Καναδικὴ ἐσοδεία καὶ ἡ τάσις ἀθρόας διαθέσεως τῆς 'Αμερικανικῆς ἐσοδείας μὲ χαμηλὴν τιμήν, μολονότι ἡ τάσις αὕτη ἀνεχαιτίσθη ἐν μέρει διὰ τῶν χορηγηθέντων δανείων εἰς τοὺς παραγωγοὺς τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν. Αἱ ἐπικρατήσασαι κρίσιμοι διεθνεῖς πολιτικαὶ περιστάσεις κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπ)βριον συνετέλεσαν εἰς ἀποτόμους διακυμάνσεις τῶν τιμῶν τοῦ σίτου ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε ἀφικνουμένων εὐνοϊκῶν ἢ δυσμενῶν εἰδήσεων. 'Η κίνησις τῶν τιμῶν ἦτο ἡ κάτωθι:

'Αγοραὶ	9 Σεπ)βρ.	16 Σ)βρ.	24 Σ)βρ.	30 Σ)βρ.	7 'Οκτωβ.
Chicago (σ. κατὰ μποῦσελ)	61 7/8	65 1/4	65 1/8	63 7/8	65
Winnipeg »	60 1/4	64 1/8	64	60 1/2	59 1/2
Liverpool (σελλ. καὶ πέννας τὰς 100 λίβρας	4/9 7/8	5/3	5/3 3/4	5/2 1/4	4/11 3/4

'Η ἐσοδεία σιτηρῶν τῆς 'Ελλάδος, ὑπὸ εὐνοϊκὰς συνθήκας συγκομισθεῖσα καὶ ἀλωνισθεῖσα, ἐμφανίζεται λίαν ἄφθονος εἰς τὴν Βόρειον 'Ελλάδα, καλὴ εἰς τὴν Στερεὰν 'Ελλάδα, μετρία ὅμως εἰς τὰς ὀρεινὰς περιφερείας τῆς Πελοποννήσου. Ἡ ἐσοδεία τοῦ ἀροβοσίτου παρουσιάζεται σοβαρῶς μειωμένη.

ΜΕΤΑΛΛΑ

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς κρίσεως τὰ μέταλλα παρουσίασαν σταθερότητα λόγῳ ἀγορῶν ἐκ μέρους τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς κερδοσκοπίας, μετὰ δὲ στιγμιαίαν πτῶσιν ἅμα τῷ ἀγγέλματι τοῦ ἀποτελέσματος τῆς διασκέψεως τοῦ Μονάχου, τὰ μέταλλα πάλιν ἀνετιμήθησαν λόγῳ προβλέψεως περὶ μεγάλης βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως ἐπὶ μικρὰν εἰρηνικὴν περίοδον. 'Ιδιαιτέρως ἀνετιμήθη ὁ χαλκὸς παρακολουθήσας τὴν ὕψωσιν τοῦ δολλαρίου ἔναντι τῆς στερλίνας. Εὐμενῆ ἐπίδρασιν ἤσκησεν ἐπίσης ἡ ἐλάττωσις τῶν ἀποθεμάτων χαλκοῦ ὑπολογιζομένων ἤδη συνολικῶς εἰς 495.000 τόννους. 'Εξ ἄλλου παρετηρήθη αὔξησις τῆς καταναλώσεως κασσιτέρου, τοῦ ὁποίου τὸ ποσοστὸν (quota) ἐξαγωγῆς διὰ τὸ τέταρτον τρίμηνον τοῦ 1938 διετηρήθη ὑπὸ τῆς διεθνοῦς ἐπιτροπῆς τοῦ κασσιτέρου εἰς τὰ 45 ο)ο.

Αἱ τιμαὶ τῶν μετάλλων διεκυμάνθησαν εἰς τὴν ἀγορὰν Λονδίνου ὡς κάτωθι (λίραι, σελλίνια καὶ πέννα κατὰ τόννον).

	9 Σ)βρ.	16 Σ)βρ.	24 Σ)βρ.	30 Σ)βρ.	7 'Οκτωβρ.
Χαλκὸς	41 3/9	42/15/—	41/18/9	42/10 —	44 3/9
Κασσίτερος	192 —/—	195/—/—	194/—/—	197/2/6	204/2/6
Μόλυβδος	15/2/6	15/18/9	15/5/—	15/12/6	15/17/6
Ψευδάργυρος	13/11/3	14/11/3	14/2/6	14/7/6	14/13/9

ΚΑΠΝΟΣ

'Εμπόριον: 'Η ἀναπτυχθεῖσα κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου κίνησις ἐπὶ τῶν εἰς χεῖρας τοῦ 'Ελευθέρου Καπνεμπορίου διαθεσίμων καπνῶν, ἡ ὁποία ἀπετέλει ἐπακόλουθον τῆς συναφθείσης μετὰ τῆς Γερμανίας νέας συμβάσεως συμψηφισμοῦ, συνεχίσθη καὶ κατὰ τὸν διαρρεύσαντα μῆνα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνὸς Σεπ)βρίου οἱ ἐν 'Ελλάδι ἐντολοδόχοι τοῦ μεγάλου καπνοβιομηχανικοῦ ὁμίλου τῆς Γερμανίας «Reemtsma» προέβησαν καὶ εἰς ἄλλας ἀγορὰς ἐπεξειργασμένων καπνῶν, ἐν Θεσσαλονίκη, κατὰ τρόπον ὥστε τὸ συνολικὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον ἠγοράσθη μέχρι τοῦδε ὑπολογίζεται ὅτι ἔφθασε τὰ 2 ἑκατομμύρια χιλιόγραμμα. 'Εὰν ἔχωσι δὲ ἀκριβείας αἱ μετ' ἐπιτάσεως μεταξὺ τῶν καπνικῶν κύκλων κυκλοφοροῦσαι πληροφορίαι, καθ' ἃς συνήφθη συμφωνία διὰ τὴν ἀγορὰν καὶ μεγάλης μερίδος σοβαροῦ καπνεμπορικοῦ οἴκου παρὰ τοῦ αὐτοῦ καπνοβιομηχανικοῦ ὁμίλου, αἱ συνολικαὶ ἀγοραὶ ἐπεξειργασμένων καπνῶν, αἱ πραγματοποιηθεῖσαι παρ' αὐτοῦ ὑπερβαίνουσι τὰ 2 1/2 ἑκατομμ. χιλιόγραμμα. Συνεπείᾳ τοῦ τοιούτου ἐνδιαφέροντος τοῦ ὡς ἄνω ὁμίλου δι' ἕτοιμον ἐπεξειργασμένον ἐμπόρευμα ἤρχισαν νὰ κινοῦνται καὶ ἄλλοι παράγοντες, οἱ ὁποῖοι ἐλπίζεται ὅτι θὰ προβῶσιν εἰς ἀγορὰς παρὰ τοῦ 'Ελευθέρου Καπνεμπορίου.

Μελανὸν σημεῖον ὡς πρὸς τὴν ἐπαλήθευσιν τῶν αἰσιοδόξων προβλέψεων, αἵτινες ἀπό τινος ἐπικρατοῦν διὰ τὰς συναλλαγὰς τοῦ Καπνεμπορίου τῆς ἀρξαμένης καπνικῆς περιόδου, ἐδημιούργησεν ἡ ἀπειληθεῖσα ἐν τῇ Κεντρικῇ Εὐρώπῃ σύρραξις, ἡ ὁποία προὐκάλεσε δεδικαιολογημένην νευρικότητα εἰς τοὺς καπνεμπορικοὺς οἴκους. 'Ιδιαιτέρως ἡ δημιουργηθεῖσα ἔκρυθμος κατάστασις ἀπέβη ἐξαιρετικῶς κρίσιμος δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐπρόκειτο κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην νὰ θέσουν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς πραγματοποιήσεως ἀναληφθείσας μετὰ τῆς Γερμανικῆς Καπνοβιομηχανίας ὑποχρεώσεις, ὡς καὶ δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν τοποθέτησιν καπνῶν εἰς Τσεχοσλοβακίαν, ἧς τὸ Μονοπώλιον εἶχε τελευταίως προκηρύξει διαγωνισμὸν διὰ τὴν προμήθειαν 'Ελληνικῶν καπνῶν.

'Αγοραπωλησίαι: Αἱ ἐπὶ χωρικῶν καπνῶν ἐσοδείας 1937 ἀγοραὶ περιωρίσθησαν αἰσθητῶς κατὰ τὸν διαρρεύσαντα μῆνα, εἰς τινας μάλιστα περιφερείας διεκόπησαν. Τοῦτο ὅμως ἐξηγεῖται ἀπὸ τὴν ἐφεκτικότητα τοῦ Καπνεμπορίου καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀγοραστῶν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ἐξησφαλισμένην κατανάλωσιν, ἐφεκτικότητα δημιουργηθεῖσαν καὶ ἀπὸ τὴν ἀναμονὴν τελικῆς ἐκβάσεως τῆς νέας ἐσοδείας, ἐξ ἧς θὰ ἐξαρτηθῇ καὶ διαμόρφωσις τῆς καπναγορᾶς μας, καὶ ἀπὸ τὴν διαταραχήν, τὴν ὁποίαν εὐλόγως προὐκάλεσεν εἰς τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς τὸ Τσεχοσλοβακικὸν ζήτημα. Οὕτω κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον ἠγοράσθησαν καθ' ὅλην τὴν 'Ελλάδα 746.766 ὀκ. καπνοῦ ἐσοδείας 1937, ποσὸν ὅπερ ἀφεώρα κυρίως καπνὰ Μακεδονίας καὶ Θράκης. 'Εκ τῆς προσθήκης τοῦ ποσοῦ τούτου εἰς τὰς μέχρι 31ης Αὐγούστου πραγματοποιηθείσας ἀγορὰς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῶν, προκύπτει σύνολον ἐκ 44.926.553 ὀκάδων.

Τουρκία: 'Εκ τῆς ἐσοδείας 1937, ἤτις ἀνῆλθεν εἰς 69.498.189 χιλιογρ. μέχρι τέλους Αὐγούστου εἶχον πωληθῇ 62.323.697 χιλιογρ., ἐξ ὧν οἱ καπνοπαραγωγοὶ εἰσέπραξαν 31.644.000 λίρας (δρχ. 2.847.960 000) 'Απέμειναν δὲ ἀπώλητα εἰς χεῖρας τῶν καπνοπαραγωγῶν 7.174.492 χιλιογρ.

'Η ἐσοδεία τοῦ 1938 προβλέπεται, ὅτι τελικῶς θὰ ὑπερβῇ τὰ 61.000.000 χιλιόγρ. ἐπικρατοῦν δὲ αἰσιόδοξοι προβλέψεις ὡς πρὸς τὴν διάθεσιν τῆς νέας ἐσοδείας.

Βουλγαρία: Κατόπιν τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς ἐπὶ τὸ εὐνοϊκώτερον εἰς τὰς καιρικὰς συνθήκας τῆς Βουλγαρίας ἡ καπνοπαραγωγὴ ὑπολογίζεται, ὅτι θὰ κυμανθῇ μεταξὺ 20—22 ἑκατομμ. χιλιόγρ., ἔναντι τῶν ἀρχικῶς προβλεφθέντων 18 ἑκατομμυρίων.

ΒΑΜΒΑΞ

Τὸ διαρρεῦσαν δραματικὸν δεκαπενθήμερον ἐπέφερεν ἀνασπάτωσιν καὶ εἰς τὰς τιμὰς τοῦ χρηματιστηρίου ἐμπορευμάτων. Συγκεκριμένως ὁ βάμβαξ ἠκολούθησε τὰς διακυμάνσεις τοῦ δολλαρίου καὶ οὕτω παρετηρήθη αὔξησις τῆς τιμῆς αὐτοῦ ἐν 'Αγγλίᾳ καὶ πτῶσις ἐν 'Αμερικῇ ἔνθα αὕτη ἔφθασεν εἰς τὰ 7.76 δι' 'Οκτώβριον. 'Από τῶν ἀρχῶν ὅμως 'Οκτωβρίου, ἀποτόμως, διεγράφη ὑψωτικὴ τάσις τοῦ προϊόντος ἰδίως εἰς τὸ ἕτοιμον πρᾶγμα καὶ ἡ ἀνωτέρω τιμὴ ἔφθασε τὰ 8.30 σέντς (Δεκέμβριος) πιθανῶς καὶ ἕνεκεν τῆς αἰτηθείσης ὑπὸ 'Αμερικανῶν Γερουσιαστῶν αὐξήσεως τῶν χορηγουμένων δανείων εἰς 11.85 σέντς, πρὸς τοὺς παραγωγούς.

'Η τοιαύτη ὑψωτικὴ κίνησις ἔσχεν ἄμεσον ἀντίκτυπον καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν 'Αλεξανδρείας ὅπου αὕτη προεξοφλοῦσα τὸ γεγονὸς τῆς ἐλαττώσεως τῶν σπαρησομένων ἐκτάσεων καὶ τῆς μικροτέρας τῆς περυσινῆς ἐσοδείας λόγῳ τῶν ἐκ τοῦ σκώληκος ζημιῶν, κατέστη ὑπερβολικὰ αἰσιόδοξος εἰς τρόπον μὴ ἀποκλείοντα ἀπρόοπτα.

Εἰς τὴν 'Ελληνικὴν ἀγορὰν ὁ βάμβαξ Λεβαδείας ἐζητεῖτο πρὸς 48 δρχ. ἐνῷ μέχρι πρὸ διμήνου μόλις ἐπληρώνετο πρὸς 42 δρ., ἀλλὰ πράξεις ἐγένοντο ὀλίγαι διότι οἱ πωληταὶ ἐτιμένουν εἰς τὴν τιμὴν τῶν 50 δρχ. ἣν ἐλπίζουν ὅτι θὰ δυνηθοῦν συντόμως νὰ πραγματοποιήσουν.

ΕΛΑΙΟΝ

Καὶ εἰς τὸ προϊὸν τοῦτο παρατηρεῖται βελτίωσις τῶν τιμῶν λόγῳ τῆς ἐξαντλήσεως τῶν ἐν 'Ελλάδι ἀποθεμάτων τῶν γενομένων ἐξαγωγῶν ἐν Γαλλίᾳ καὶ τῆς ἀνατιμήσεως τοῦ δολλαρίου.

Αἱ τιμαὶ τοῦ ἐλαιολάδου κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ τρέχοντος μηνὸς ἐσημειώθησαν εἰς τὰς 25.50 δρχ. ὀξύτητος 5 ο)ο ἐν ἀποθήκαις Κρήτης καὶ δρχ. 33.50 ἐνταῦθα—βαρέλια δωρεάν.

ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ

Βραζιλία: Κατὰ πληροφορίας τοῦ τύπου ὁ Πρόεδρος Βάργκας ὑπέβαλε τελευταίως εἰς τὸGon seil Technique Fédéral d' Economic et de Finances σχέδιον ἐνισχύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ καουτσούκ. Αὐτὸ τὸ προϊόν, γνωστὸν ἀπὸ πολλῶν αἰώνων εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς τῆς Βραζιλίας, οἱ ὁποῖοι τὸ συνέλεγον εἰς τὰ δάση τοῦ ἐσωτερικοῦ ταύτης κατεῖχεν σημαντικὴν θέσιν εἰς τὸ ἐμπόριον τῆς χώρας καὶ μέχρι τοῦ 1910 ἡ Βραζιλία ἦτο ὁ κυριώτερος προμηθευτὴς τοῦ κόσμου. Μετὰ ταῦτα ὅμως αἱ Βρεττανικαὶ καὶ 'Ολλανδικαὶ ἀποικίαι τῆς ἀφήρεσαν τὴν πρώτην θέσιν καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ καουτσοὺκ εἰς τὴν Βραζιλίαν εἰσῆλθεν εἰς περίοδον ἀληθοῦς παρακμῆς.

'Η βραζιλιανὴ παραγωγή, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἐκείνην τῶν μεγάλων παραγωγῶν χωρῶν, προέρχεται κατὰ τὸ μέγιστον μέρος αὐτῆς ἀπὸ τὰ ἄγρια δάση τῆς τροπικῆς περιοχῆς. Συγκεντροῦται δὲ πρὸ πάντων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Amazonas καὶ τοῦ Para. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων ἐτῶν φυτεῖαι ἡμέρων δένδρων ἐδημιουργήθησαν τῇ βοηθείᾳ σημαντικῶν κεφαλαίων. Τὰ ἀξιολογώτερα ἀποτελέσματα τῆς περιόδου ταύτης ἐπετεύχθησαν ἀπὸ τὴν «Companhia Ford Industrial do Brasil». 'Η 'Εταιρία αὕτη ἐπέτυχεν ἀπὸ δεκαετίας παραχωρήσεις περίπου 13.000 Km² εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Para. 'Εφύτευσεν ἤδη 3 ἑκατομμ. δένδρων καὶ 5 ἕτερα ἑκατομμύρια εἶναι ἤδη ἕτοιμα πρὸς φύτευσιν. 'Η παραγωγὴ ὅμως δὲν εἶναι ἀκόμη ἱκανοποιητική, θεωρεῖται δὲ ὡς εὑρισκομένη ἐν τῷ σταδίῳ τῆς προσπαθείας. 'Αλλ' ὑπάρχει ἡ πληροφορία, ὅτι, ἐὰν ἡ 'Εταιρία λύσῃ τὸ ζήτημα τῶν ἐργατικῶν χειρῶν, θὰ δυνηθῇ μέχρι τοῦ 1942 ἡ παραγωγὴ της νὰ ἱκανοποιῇ τὰς ἀνάγκας τῶν 'Επιχειρήσεων Ford.

'Η Βραζιλιανὴ Κυβέρνησις, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὴν αὔξησιν τῆς χρήσεως τοῦ καουτσοὺκ καὶ τὴν μὴ ἱκανοποιητικὴν παραγωγὴν τῆς χώρας, ἐπιτυγχανομένην διὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἀγρίων δένδρων, ἵδρυσε τὸ «'Ινστιτοῦτον διὰ τὸ καουτσούκ», τὸ ὁποῖον ἔχει σκοπὸν νὰ εὐκολύνῃ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς τεχνικῆς καλλιεργείας καὶ νὰ βοηθήσῃ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς παρέχουσα τὰ ἀναγκαῖα οἰκονομικὰ μέσα καὶ διευκολύνουσα τὰς μεταφοράς.

'Εν τούτοις παρὰ τὰς προσπαθείας ταύτας ἡ μερὶς τῆς Βραζιλίας εἰς τὴν παγκόσμιον παραγωγὴν τοῦ καουτσοὺκ εἶναι σήμερον δευτερευούσης σημασίας. Καταλαμβάνει κατὰ τὸ ἔτος 1937 μόλις τὰ 1,85 ο)ο τῆς παγκοσμίου τοιαύτης.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

Κεφάλαιον Μετοχικὸν καὶ 'Αποθεματικὸν . . . . . Δρχ. 1.205.000.000

Καταθέσεις . . . . . » 10.471.000.000

Κεντρικὸν Κατάστημα ἐν 'Αθήναις

'Υποκαταστήματα καὶ Πρακτορεῖα εἰς ὅλην τὴν 'Ελλάδα

'Υποκατάστημα ἐν Αἰγύπτῳ: 'Αλεξάνδρεια

'Ανταποκριταὶ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ

'Η 'Εθνικὴ Τράπεζα τῆς 'Ελλάδος ἐκτελεῖ πάσης φύσεως τραπεζικὰς ἐργασίας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ὑπὸ ἐξαιρετικῶς συμφέροντας ὅρους. Δέχεται δὲ καταθέσεις (εἰς πρώτην ζήτησιν, ἐπὶ προθεσμίᾳ καὶ ταμιευτηρίῳ) μὲ λίαν εὐνοϊκὰ ἐπιτόκια.

Εἰδικαὶ εὐκολαι καὶ συγκαταβατικοὶ ὅροι διὰ τὰς καταθέσεις, τὰ ἐμβάσματα καὶ τὰς ἐργασίας ἐν γένει τῶν ἐν 'Αμερικῇ 'Ελλήνων. Ἡ 'Εθνικὴ Τράπεζα διατηρεῖ πλῆρες δίκτυον ἀνταποκριτῶν εἰς ὅλας τὰς Πολιτείας τῆς Βορείου 'Αμερικῆς καὶ τοῦ Καναδᾶ, εἶναι δὲ ἀνταποκριτὴς ἐν 'Ελλάδι τῶν μεγαλυτέρων 'Αμερικανικῶν τραπεζῶν.

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK: 139 WILLIAM STREET

'Ιδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς 'Εθνικῆς Τραπέζης τῆς 'Ελλάδος, συμφώνως μὲ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας 'Υόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν 'Αμερικῇ 'Ελλήνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ὁλοσχερῶς καταβεβλημένα . . . . . $ 1.350.000

ΕΘΝΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Συνοπτικὴ κατάστασις 31ης Αὐγούστου 1938

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ		Δραχμαί
Ταμεῖον καὶ διαθέσιμα παρὰ Τραπέζαις		1,132,090,04
Δάνεια ἐπ' ἐνεχύρῳ χρηματογράφων		1,373,816,30
'Ομολογίαι δανείων 'Εθνικῶν καὶ πρὸς νομικὰ πρόσωπα καὶ μετοχαί.		67,711,675,30
'Αδιάθετοι ὁμολογίαι μεταβ. λαχειοφ. δανείων 'Εθνικῆς Τραπέζης		29,455,237,79
'Απαιτήσεις ἀπαρτίζουσαι τὸ κάλυμμα κτηματικῶν ὁμολογιῶν εἰς £:		
α) δάνεια ἐπὶ ὑποθήκῃ	£ 1,521,256, 4, 2	
β) » πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἐπ' ἐγχωρήσει προσόδων	£ 1,827,590,14,11	
γ) λήξασαι τοκοχρεωλυτικαὶ δόσεις	£ 533,824,13,3	
'Ομοῦ	£ 3,882,671,12, 4	1,456,0..1,856,38
Κτηματικαὶ ὁμολογίαι εἰς λίρας		213,628,082,—
Δάνεια ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἐπ' ἐγχωρήσει προσόδων		567,026,425,80
'Απαιτήσεις ἐκ μεταβιβ. παρ' 'Εθνικῆς Τραπέζης 'Ελλάδος		243,223,076,40
Κατάστημα Τραπέζης, ἐγκαταστ. καὶ κτήματα Τραπέζης		40,478,819,55
		2,620,031,790,56

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ		Δραχμαί
Κεφάλαιον Μετοχικὸν		80,000,000,—
Κεφάλαια 'Αποθεματικὰ		38,500,000,—
Πρόβλεψις πρὸς ἀντίκρυσιν διαφορᾶς τιμῆς ἐκδόσεως ὁμολογιῶν εἰς £		31,193,463,—
Καταθέσεις:		
α) ἐν ὄψει		14,802,396,18
β) δεσμευμέναι		270,216,753,43
γ) ἐπὶ προθεσμίᾳ		10,075,—
'Ανοικτοὶ λ)σμοὶ παρὰ Τραπέζ. ἐν 'Ελλάδι		173,466,043,48
Κτηματικαὶ ὁμολογίαι εἰς λίρας:		
'Ονομαστικὴ ἀξία τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ ὁμολογιῶν	£ 4,691,000, 0, 0	
Μεῖον διαφορᾶς τιμῆς ἐκδόσεως	£ 416,596,17, 0	
ὑπόλοιπον	£ 4,274,403,03 0	1,602,901,181,25
'Υποχρεώσεις ἐκ μεταβιβάσεως παρὰ τῆς 'Εθνικῆς Τραπέζης τῆς 'Ελλάδος		370,767,065,30
Ληξιπρόθεσμοι ὑποχρεώσεις καὶ τόκοι		16,548,216,03
Διάφοροι λογαριασμοί		21,625,885,89
		2,620,031,079,56

'Εν 'Αθήναις τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1938

'Ο 'Υποδιοικητὴς
Γ. ΙΑΤΡΟΥ

'Ο Διευθυντὴς τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου
Κ. ΣΤΡΟΥΜΠΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΑΝΕΡΓΙΑ—ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΙ—ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ—ΕΜΠΟΡΙΟΝ—ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ Κ.Λ.Π.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Συμφώνως πρὸς τὴν γενομένην τὸ 1937 ἀπογραφὴν ὁ πληθυσμὸς τῆς Αἰγύπτου ἀνέρχεται εἰς 15,9 ἑκατομμύρια ἔναντι 14,2 τὸ 1927. Τὸ Κάϊρον, μὲ πληθυσμὸν 1,3 ἑκατομμ., ἀποτελεῖ τὴν μεγαλυτέραν πόλιν τῆς Ἀφρικῆς. Κατὰ τὸ 1937 αἱ διομολογήσεις κατηργήθησαν καὶ ἡ Αἴγυπτος εἰσῆλθεν εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν. Ἡ κατὰ τὸ 1937 σημειωθεῖσα ἀπότομος μεταστροφὴ εἰς τὴν παγκόσμιον οἰκονομικὴν τάσιν ἀντεκατοπτρίσθη ἀμέσως καὶ ζωηρῶς εἰς τὴν Αἴγυπτον. Οὕτω ἐνῷ κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1937 ὑπῆρχε γενικὴ ὑψωτικὴ τάσις τῶν τιμῶν, τοῦ βάμβακος φθάσαντος εἰς τὸ ἀνώτατον αὐτοῦ ὅριον τιμῶν κατὰ τὰ τέλη Μαρτίου, εὐθὺς ὡς ἐξεδηλώθη ὁ παγκόσμιος πανικὸς τοῦ χρυσοῦ, ἐσημειώθη πτῶσις συνεχὴς τῶν τιμῶν, λήγοντος δὲ τοῦ 1937, αἱ τιμαὶ γενικῶς εἶχον πέσει εἰς τὰ 50 ο)ο τῶν πρὸ ἐννεαμήνου τοιούτων. Τὸ 1937 ἡ γεωργικὴ παραγωγὴ ἐσημείωσεν πρωτοφανὲς record. Εἰδικῶς ὁ βάμβαξ ὑπερέβη τὸ προηγούμενον μέγιστον ὅριον παραγωγῆς κατὰ 20 ο)ο, ἐκ τούτου δ' ἠναγκάσθη ἡ Αἰγυπτιακὴ Κυβέρνησις νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν παροχὴν οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς τοὺς παραγωγούς. Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς σιτοκαλλιεργείας, ἡ Αἴγυπτος ὑπερέβη τὸ ὅριον τῆς αὐταρκείας, ἀλλ' ἐκ τούτου αἱ τιμαὶ τοῦ σίτου οὐδόλως ἐπηρεάσθησαν ὑποτιμητικῶς. Ἐχορηγήθησαν ἀφειδῶς δάνεια εἰς τοὺς παραγωγούς, ἐπίσης δὲ κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ 1937 ἐδόθη ἐπιχορήγησις εἰς τοὺς ἐξαγωγεῖς ὑπὸ τύπον ἐξαγωγικοῦ δώρου. Ἡ βιομηχανικὴ ἀνάπτυξις ἐσημείωσε ὁμαλωτέραν βελτίωσιν, τοῦτο δὲ κατεφάνη ἐκ τῆς σταθερότητος τῶν μετοχῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες οὐδόλως ἐπηρεάσθησαν ἐκ τῶν διεθνῶν περιπλοκῶν, καὶ τῆς γενικῆς χαλαρώσεως τῶν ἐργασιῶν εἰς ἄλλους οἰκονομικοὺς κλάδους. Κατὰ τὸ 1937 τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Αἰγύπτου ἐκινήθη ὡς ἑξῆς, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1936.

	1936	1937 (11 μῆνες)	
Ἐξαγωγαὶ Λ. Αἰγ.	27,9	39,2	ἑκατομμ.
Εἰσαγωγαὶ »	» 28,6	34,5	»

Σημειωτέον ὅτι ὁ ἐφαρμοσθεὶς τὸ 1936 εἰδικὸς πρόσθετος δασμὸς 40 ο)ο ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων Ἰαπωνικῶν ὑφασμάτων ἔσχεν ὡς συνέπειαν τὴν σημαντικωτάτην αὔξησιν εἰσαγωγῶν ὑφασμάτων ἐξ Ἰταλίας ἥτις οὕτω ἀνέκτησε τὸ συνεπείᾳ τῶν κυρώσεων τοῦ 1935 ἀπωλεσθὲν ἔδαφος.

Ὁ κρατικὸς προϋπολογισμὸς τῆς χρήσεως 1937 συνεποσώθη εἰς Λ. Αἰγ. 36,1 ἑκατομμ., λόγῳ ὅμως τῶν αὐξανομένων ἀναγκῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἐψηφίσθη ἔκτακτος προϋπολογισμὸς διὰ τὰς πολεμικὰς παρασκευάς.

Στατιστικὰ στοιχεῖα ἀφορῶντα τὴν οἰκονομικὴν κίνησιν τοῦ 1938.

Ἡ ἐφετεινὴ ἐσοδεία βάμβακος ὑπελογίζετο κατὰ τὰς ἀρχὰς Σεπ)βρίου εἰς 8.641.634 καντάρια, ἐξ ὧν 400.855 καντάρια καλοῦ βάμβακος ποιότητος Σακελλαρίδη.

Κατεστρώθη λεπτομερὲς σχέδιον περὶ κατασκευῆς μεγάλων δημοσίων ἔργων καὶ βιομηχανικῆς ζώνης εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Καΐρου. Τὰ ἔργα ταῦτα ὑπολογίζεται ὅτι θὰ στοιχίσουν Λ. Αἰγ. 1.950.000. Προβλέπεται ἡ κατασκευὴ μεγάλης γεφύρας ἐπὶ τοῦ Νείλου καὶ τεσσάρων γεφυρῶν εἰς δύο διώρυγας, ἡ ἰσοπέδωσις διαφόρων ἐκτάσεων, ἡ ἐκτέλεσις ἀρδευτικῶν καὶ ἀποξηραντικῶν ἔργων ἡ κατασκευὴ ὁδῶν ἐκ macadam ἡ δενδροφύτευσις διαφόρων ἐκτάσεων καὶ ὁ ἠλεκτροφωτισμὸς διαφόρων κατῳκημένων τόπων.

Κατόπιν τῆς ἀνακαλύψεως νέων πετρελαιοπηγῶν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ras Gharib προβλέπεται ὅτι ἡ πετρελαιοπαραγωγὴ τοῦ 1938 θὰ ἀνέλθῃ συνολικῶς εἰς 191.700 τόννους ἤτοι θὰ εἶναι κατὰ 28.200 τόννους μεγαλυτέρα τῆς περυσινῆς. Ἡ παραγωγὴ πετρελαίου τῶν πετρελαιοπηγῶν τῆς Ἀγγλοαιγυπτιακῆς Ἑταιρείας πετρελαίων ἀνέρχεται ἑβδομαδιαίως εἰς 3—5,9 χιλιάδας τόννων. Ἡ ἐμπορικὴ κίνησις κατὰ τοὺς 7 πρώτας μῆνας τοῦ 1938 ἀνῆλθεν εἰς τὰς Λ Αἰγ. 20,1 ἑκατομμ. (εἰσαγωγὴ) καὶ Λ. Αἰγ. 17,4 ἑκατομμ. (ἐξαγωγή). Κατὰ τὸ ἀντίστοιχον περυσινὸν διάστημα ἡ ἀξία τῶν εἰσαγωγῶν εἶχεν ἀνέλθῃ εἰς 20,5 ἑκατομμ. Λ. Αἰγ. καὶ ἡ τῶν ἐξαγωγῶν εἰς Λ. Αἰγ. 24.7 ἑκατομμ. Κατὰ συνέπειαν τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον ἐφέτος ἐμφανίζεται παθητικόν.

Τὴν 1ην Αὐγούστου 1937 ἐνεκρίθη διὰ Βασ. Διατάγματος ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1)5)1938—30)4)1939. Αἱ δαπάναι προβλέπονται εἰς Λ. Αἰγ. 42,2 ἑκατομμ. καὶ τὰ ἔσοδα εἰς Λ. Αἰγ. 38.9 ἑκατομμ. Τὸ ἔλλειμμα τῶν 3,3 ἑκατομμ. θὰ καλυφθῇ ἐκ τῶν κρατικῶν ἀποθεματικῶν. Σημειωτέον ὅτι λόγῳ τῶν ἐντατικῶν πολεμικῶν παρασκευῶν ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου στρατιωτικῶν ἐδιπλασιάσθη ἐν συγκρίσει πρὸς πέρυσιν.

Τὸ εἰς χρυσὸν ἀπόθεμα τοῦ ἐκδοτικοῦ τμήματος τῆς National Bank of Egypte ἀνήρχετο τὴν 31)8)38 εἰς Λ. Αἰγ. 6,24 ἑκατ. καὶ ἡ κυκλοφορία τραπεζογραμματίων εἰς Λ. Αἰγ. 19,30 ἑκατομμ. Αἱ παρὰ τῷ Ταχ)κῷ Ταμιευτηρίῳ καὶ Τραπέζαις καταθέσεις ταμιευτηρίου ἀνήρχοντο τὴν 31)7)38 εἰς Λ. Αἰγ 12,8 ἑκατομμ. ἔναντι 11,8 πέρυσιν.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Ἡ ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς ἀπειλῆς κατὰ τῆς Τσεχοσλοβακίας προκληθεῖσα διεθνὴς πολιτικὴ κρίσις ἐγένετο ἐπίσης λίαν αἰσθητὴ ἐν Ρουμανίᾳ. Γενικῶς ὁ Ρουμανικὸς λαὸς ἐπίστευσεν ὅτι ἐν περιπτώσει ἐνόπλου ἀγγλογαλλικῆς ἐπεμβάσεως πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς κινδυνευούσης Τσεχοσλοβακίας, ἡ Ρουμανικὴ κυβέρνησις θὰ ἐξήρχετο ἀμέσως εἰς πόλεμον παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων. Ὁ Ρουμανικὸς τύπος γενικῶς κατεδίκαζε τὰς ἁρπακτικὰς βλέψεις τοῦ Reich ἰσχυρίζετο δὲ ὅτι ἡ ἀνατροπὴ τῆς ἰσορροπίας ἐν τῇ Μεσευρώπῃ δημιουργεῖ λίαν ἐπισφαλῆ κατάστασιν διὰ πάντα τὰ Κράτη τῆς Μικρᾶς Entente.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ρουμανίας ἀνήγγειλε κατὰ τὰ τέλη Αὐγούστου σημαντικὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ἐν ἰσχύϊ συστήματος τοῦ ἐμπορίου τῆς χώρας. Διὰ τῶν τροποποιήσεων αὐτῶν ἐπιδιώκεται ἡ διευκόλυνσις καὶ ἡ ἐπαύξησις τῆς ἐξαγωγῆς σιτηρῶν εἰς χώρας ἔνθα αἱ συναλλαγαὶ διενεργοῦνται εἰς ἐλεύθερον συνάλλαγμα, ὡς καὶ ἡ αὔξησις τῶν εἰσαγωγῶν ἐκ τῶν χωρῶν τούτων. Πρὸς τοῦτο ἀπεφασίσθη ὅπως τὸ ἐκ τῆς ἐξαγωγῆς Ρουμανικῶν σιτηρῶν εἰσρέον ἐλεύθερον καὶ ὑγιὲς ξένον συνάλλαγμα διατίθεται ὑπὸ τῶν Ρουμάνων ἐξαγωγέων εἰς τοὺς Ρουμάνους εἰσαγωγεῖς διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐκ τῶν ἐχουσῶν ἐλεύθερον συνάλλαγμα χωρῶν εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων. Ἐπίσης ἡ Ρουμανικὴ κυβέρνησις ηὔξησε τὸ εἰς τοὺς ἐξαγωγεῖς σιτηρῶν χορηγούμενον δῶρον ἀπὸ λεῖ 10.000 εἰς 12.000 κατὰ βαγόνιον. Βάσει τῆς νέας ταύτης καταστάσεως ὑπεγράφη κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ Σεπ)βρίου συμφωνία μεταξὺ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰνστιτούτου Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ σιτεμπορικοῦ οἴκου Ross Smyth διὰ τὴν ἐξαγωγὴν εἰς Ἀγγλίαν 400.000 τόννων σίτου τῆς τρεχούσης ἐσοδείας.

Ἀρχομένου τοῦ Σεπ)βρίου ὑπεγράφη ἐπίσης ἐν Βουκουρεστίῳ νέον Ἀγγλορουμανικὸν σύμφωνον περὶ διακανονισμοῦ τῶν μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν πληρωμῶν, τεθὲν ἐν ἰσχύϊ τὴν 12 Σεπ)βρίου. Σκοπὸς τοῦ συμφώνου εἶναι ἡ τόνωσις τῶν ἐξαγωγῶν Ρουμανικῶν προϊόντων εἰς Ἀγγλίαν ἵνα οὕτω καταστῇ διαθέσιμον μεγαλύτερον ποσὸν Ἀγγλικῶν λιρῶν πρὸς ἐνέργειαν τῶν Ρουμανικῶν κρατικῶν πληρωμῶν καὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξ Ἀγγλίας εἰσαγωγῶν.

Κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ Σεπ)βρίου περιῆλθον εἰς τὰς ἁρμοδίας Ἀγγλικὰς Τραπέζας τὰ μεταφερθέντα εἰς λίρας ποσὰ πρὸς πληρωμὴν ποσοστοῦ 65 ο)ο ἐπὶ τοῦ λήξαντος τὴν 1)8)1938 τοκομεριδίου τοῦ Ρουμανικοῦ δανείου σταθεροποιήσεως καὶ Μονοπωλείων, 7ο)ο 1929 ἀγγλικῆς ἐκδόσεως. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἄγγλων ὁμολογιούχων ἠξίωσαν τὴν εἰς τὸ ἀκέραιον πληρωμὴν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δανείου, προσέκρουσαν ὅμως εἰς τὴν ἄρνησιν τῆς Ρουμανικῆς κυβερνήσεως ἀδυνατούσης νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰ αἰτήματά των.

Ἡ σημερινὴ κατάστασις τῶν δεσμευμένων ἐνεργητικῶν ἔσχεν ἐν Ρουμανίᾳ ὡς ἀπωτέραν ἀπρόβλεπτον συνέπειαν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς καλλιεργείας τοῦ Ἀσιατικοῦ φυτοῦ σόϊα (soja), τοῦ ὁποίου τὰ σπέρματα χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν παραγωγὴν ἐλαίου βιομηχανικῶς χρησίμου. Ἰδοὺ δὲ πῶς τοῦτο συνέβη. Τὸ 1935 ἡ Γερμανικὴ Ἑταιρεία χρωματοβιομηχανίας Ferben industrie ἔχουσα ἐν Ρουμανίᾳ δεσμευμένον ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον 600 ἑκατομμ. λεῖ, προελθὸν ἐκ πωλήσεων φαρμακευτικῶν καὶ φωτογραφικῶν προϊόντων, ἀπεφάσισε τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ἀνωτέρω κεφαλαίου διὰ τὴν σύστασιν εἰδικῆς ἑταιρείας πρὸς καλλιέργειαν ἐν Βεσσαραβίᾳ καὶ Βουκοβίνᾳ τοῦ ἐκ Κίνας εἰσαχθέντος φυτοῦ soja. Ἡ γεωργικὴ αὕτη ἐπιχείρησις ἐπέτυχε πλήρως. Ἤδη δὲ καλλιεργοῦνται ἐν Ρουμανίᾳ 65—100.000 ἑκτάρια ἀποδίδοντα 1.150—3.000 χιλιόγραμμα ἐτησίως. Τὸ σύνολον τῶν παραγωμένων σπερμάτων soja ἐξάγεται εἰς Γερμανίαν ἔνθα χρησιμοποιεῖται εἰς πολεμικὴν βιομηχανίαν ὡς καὶ διὰ τὴν διατροφὴν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων.

ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΥΪΑ

Ἡ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1938 σημειωθεῖσα ἐλάττωσις τῆς κινήσεως τοῦ Γιουγκοσλαυϊκοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου ἐξηκολούθησε καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος, ἄνευ ὅμως χειροτερεύσεως. Οὕτω πως, ἐνῷ κατὰ τὸ πρῶτον τετράμηνον τοῦ 1938 ὁ συνολικὸς ὄγκος τοῦ ἐμπορίου ἦτο κατὰ 4.8 ο)ο μικρότερος τοῦ ἀντιστοίχου περυσινοῦ ὄγκου, ὁ συνολικὸς ὄγκος τοῦ ἐμπορίου κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ 1938 εἶναι μόνον κατὰ 4,5 ο)ο μικρότερος τοῦ ἀντιστοίχου περυσινοῦ ὄγκου. Ἡ ἀνακοπὴ τῆς μειώσεως τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν αὔξησιν τῶν εἰσαγωγῶν, ἐκ Γερμανίας ἰδίως, πρὸς ἐλάττωσιν τῶν δεσμευμένων ἐνεργητικῶν τῶν λ)σμῶν συμψηφισμοῦ (clearing) Πράγματι δὲ ἐνῷ τὴν 8)4)1938 τὸ ἐν Γερμανίᾳ δεσμευμένον ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον ἀνήρχετο εἰς RM 14,3 ἑκατ. ἐμειώθη τοῦτο τὴν 31)7)38 εἰς RM 12,1 ἑκατομμ. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ 1938 ὁ ὄγκος τῶν ἐξαγωγῶν ἠλαττώθη κατὰ 11,67 ο)ο ἐν συγκρίσει πρὸς πέρυσιν, ἡ δὲ ἀξία τῶν ἐξαγωγῶν κατὰ 15,6 ο)ο. Συνέπεια τούτου εἶναι ἡ δημιουργία παθητικοῦ ὑπολοίπου 258 ἑκατομμ. δηναρίων ἐνῷ τὸ ἀντίστοιχον περυσινὸν ἑξάμηνον εἶχεν ἐμφανίσει ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον ἐκ δην. 400 ἑκατομμ. Ἡ κίνησις τοῦ ἐμπορίου κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ 1938 ἦτο ἡ κάτωθι: Ἐξαγωγαί: Τόννοι 1,87 ἑκατομμ. ἀξίας δηναρ. 2.388 ἑκατομμ. ἔναντι 2,1 ἑκατομμ. τόννων ἀξίας δηναρ. 2.800 ἑκατομ. πέρυσιν. Εἰσαγωγαί: Τόν. 0,6 ἑκατ. ἀξίας 2,646 ἑκατ. δηναρ. ἔναντι τόννων 0,5 ἑκατομ. ἀξίας 2.460 ἑκατομμ. πέρυσιν. Ἐν τούτοις παρὰ τὴν μείωσιν ταύτην τῶν ἐξαγωγῶν οἱ Γιουγκοσλαῦοι ἐξαγωγεῖς εἶναι αἰσιόδοξοι κατόπιν τῶν εὐνοϊκῶν εἰδήσεων περὶ ἀποφάσεως τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας ὅπως ἐνδιαφερθοῦν ζωηρότερον διὰ τὸ ἐμπόριόν των μετὰ τῶν χωρῶν τῆς Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης. Ὑπάρχει οὕτω βάσιμος ἐλπὶς ὅτι ἡ ἐξαγωγικὴ κίνησις τῶν Γιουγκοσλαυϊκῶν προϊόντων θὰ τονωθῇ καὶ ὅτι ἐξ ἄλλου ἡ Γιουγκοσλαυΐα θὰ παύσῃ νὰ ἐξαρτᾶται ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς Γερμανικῆς ἀγορᾶς μεθ' ἧς οἱ ὅροι συναλλαγῆς δὲν εἶναι λίαν εὐνοϊκοί.

Ἤδη μάλιστα παρουσιάζονται πολλαὶ καλαὶ εὐκαιρίαι διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων μετὰ διαφόρων χωρῶν. Ἐν πρώτοις ἡ ἐσοδεία σίτου ὑπῆρξεν ἀρίστης ποιότητος καὶ λίαν πλουσία. Τὸ πλεόνασμα πρὸς ἐξαγωγὴν ὑπολογίζεται εἰς 45.000 βαγόνια, ἐξ ὧν ἤδη 10.000 βαγόνια προορίζονται διὰ τὴν Γερμανίαν καὶ Αὐστρίαν, 10.000 διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν. 3.000 διὰ τὴν Ἑλβετίαν καὶ 2.500 διὰ τὴν Ἰταλίαν. Ἀπομένουν ἄρα 20.000 βαγόνια μὴ εἰσέτι διατεθέντα. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάπτυξιν ἐμπορικῶν σχέσεων μετὰ τῆς Ἀγγλίας, αὗται δὲν πρόκειται νὰ ζημιώσουν τὴν Γιουγκοσλαυΐαν δεδομένου ὅτι ὑφίσταται ἐμπορικὴ σύμβασις μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν δυνάμει τῆς ὁποίας ἡ Γιουγκοσλαυΐα δικαιοῦται νὰ αὐξήσῃ τὰς ἐξ Ἀγγλίας εἰσαγωγάς της ἀναλόγως πρὸς τὴν ποσότητα τῶν ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας ἀγορῶν Γιουγκοσλαυϊκῶν προϊόντων. Ἐξ ἄλλου τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον τῆς Γιουγκοσλαυΐας δύναται νὰ τονωθῇ δι' ἐξαγωγῶν σφαγίων καὶ ζώων εἰς Παλαιστίνην, Μάλταν καὶ τὰς λοιπὰς Ἀγγλικὰς Μεσογειακὰς κτήσεις· ἐπίσης δὲ εἰς προμηθείας Γιουγκοσλαυϊκῶν προϊόντων θὰ δύναται νὰ προβῇ καὶ ὁ Ἀγγλικὸς στόλος τῆς Μεσογείου, χωρὶς οὐδαμῶς μὲ τοῦτο νὰ παραβλάπτωνται τὰ συμφέροντα τῶν Ἄγγλων γεωργῶν καὶ κτηνοτρόφων.

Ἐξαιρέσει τῆς παρατηρηθείσης χαλαρώσεως εἰς τὴν ἐμπορικὴν κίνησιν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ οὐδὲν ἄλλο δυσάρεστον σύμπτωμα παρατηρεῖται εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἄλλλων κλάδων τῆς οἰκονομίας. Ἡ βαρεῖα βιομηχανία, τὰ μεταλλεῖα, τὰ δημόσια ἔργα ἐμφανίζουν αἰσθητὴν πρόοδον. Ὁ κλάδος τῆς οἰκοδομικῆς ξυλείας ὅμως ὑπέστη τὸν ἀντίκτυπον ἐκ τῆς μειώσεως τῶν Γερμανικῶν προμηθειῶν μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς πλουσίας εἰς ξυλείαν Αὐστρίας. Ἐπίσης καὶ ἡ ραγδαίως προοδεύουσα ὑφαντουργία ἐργάζεται ἤδη μὲ βραδύτερον κάπως ρυθμόν. Σημειωτέον ὅτι ἡ ὑφαντουργία ἔρχεται πρώτη κατὰ σειρὰν σπουδαιότητος μεταξὺ τῶν ἄλλων βιομηχανιῶν ἀπασχολοῦσα ἐπὶ συνόλου 425.000 βιομηχανικῶν ἐργατῶν, 60.000 ἐργάτας. Ἕπεται ἡ βιομηχανία οἰκοδομικῆς ξυλείας μὲ 52.000 ἐργάτας καὶ ἡ μεταλλοβιομηχανία μὲ 46.000. Σπουδαίαν ἐξέλιξιν ἐμφανίζει ἐσχάτως ἡ μεταλλοβιομηχανία. Οὕτω ἱδρύθη εἰς Σεράγεβον ἡ Ἑταιρεία Γιουγκοσλαυϊκοῦ χάλυβος μὲ κεφάλαιον 600 ἑκατομμ. δηναρίων, ὡς καὶ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Σερβίαν Ἑταιρεία καθαρισμοῦ δι' ἠλεκτρολύσεως τοῦ χαλκοῦ τῶν μεταλλείων Bor, ἐτησίας παραγωγῆς 20.000 τόννων χαλκοῦ καὶ 2 τόννων χρυσοῦ. Ἠγγέλθη ἐπίσης ἡ συγχώνευσις τῶν τεσσάρων μεγάλων Ἀγγλικῶν ἑταιρειῶν ἐκμεταλλεύσεως τῶν μεταλλείων Trepca, Novo Brdo, Zletovo καὶ Kopaonik μὲ συνολικὸν κεφάλαιον στερλινῶν 2,57 ἑκατομμυρίων.

Ἀπὸ ἀπόψεως δημοσίων οἰκονομικῶν ἡ κατάστασις ἐμφανίζεται εὐνοϊκή. Τὸ δημόσια ἔσοδα παρουσιάζουν αὔξησιν. Εἰς τὴν χρηματαγορὰν ὑπάρχει ἱκανὴ ρευστότης, καὶ αἱ καταθέσεις παρὰ Ταμιευτηρίοις ἀνήρχοντο λήγοντος τοῦ Ἰουλίου εἰς δηνάρια 11.531 ἑκατομμ. ἔναντι 11.032 ἑκατομμ. κατὰ τὰ τέλη Δ)βρίου τοῦ 1937. Τὸν Σ)βριον 1938 τὸ εἰς χρυσὸν ἀπόθεμα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Γιουγκοσλαυΐας ἀνήρχετο εἰς δηνάρια 1.849 ἑκατομμ. ἡ δὲ κυκλοφορία τραπεζογραμματίων εἰς δηνάρια 6.452 ἑκατομμύρια. Αἱ λοιπαὶ ὑποχρεώσεις ὄψεως τῆς Τραπέζης ἀνήρχοντο εἰς δηνάρια 2.245 ἑκατομμύρια.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Ἡ κατὰ τὸ θέρος ἐπικρατήσασα ξηρασία ἐπροξένησε ζημίας εἰς τὰς διαφόρους ἐσοδείας δημητριακῶν. Πρὸς ἐξασφάλισιν μάλιστα τῆς νομῆς τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα ἡ κυβέρνησις ἀπηγόρευσε τὴν ἐξαγωγὴν ἀραβοσίτου, σικάλεως, σπόρων ἡλιοτροπίου καὶ λοιπῶν φυτῶν χρησίμων πρὸς νομήν. Τοὐναντίον ἡ ἐσοδεία σίτου εἶναι πλουσιωτέρα τῆς περυσινῆς κατὰ 5 ο)ο, εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι θὰ ὑπάρξῃ πλεόνασμα σίτου πρὸς ἐξαγωγήν. Παρομοίως ἄφθονος ἀπέβη ἡ ἐσοδεία λαχανικῶν. ὀπωρῶν, εἰδικῶς δὲ ἡ σταφυλοπαραγωγή.

Λόγῳ ὅμως τῆς πενιχρᾶς ἀποδόσεως διαφόρων ἐσοδειῶν δημητριακῶν, ἠσκήθη δυσμενὴς ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος ὡς καὶ ἐπὶ τῆς κινήσεως τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου. Παρετηρήθη ἐπίσης ποία τις στενότης εἰς τὴν παροχὴν πιστώσεων. Λόγῳ τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς ὀξύτητος ἀφ' ἑνός, ἰδίως ὅμως λόγῳ τῆς ἐλαττώσεως τῆς παραγωγῆς κλάδων τινῶν τῆς οἰκονομίας, αἱ τιμαὶ τῶν εἰδῶν καταναλώσεως ὑψώθησαν. Κατὰ τοὺς 7 πρώτους μῆνας τοῦ 1938 ἡ κίνησις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου ἦτο ἡ κάτωθι:

	1937 χιλ. τόν.	1937 ἑκατ. λεβ.	1938 χιλ. τόν.	1938 ἑκατ. λεβ.
Εἰσαγωγαὶ	184	2.663	200	2.639
Ἐξαγωγαὶ	377	2.701	314	2.790
Πλεόνασμα ἐξαγωγ.	193	38	114	151

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος προκύπτει ὅτι ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἀντίστοιχον περυσινὸν ἑπτάμηνον αἱ εἰσαγωγαὶ ηὐξήθησαν κατ' ὄγκον ἀλλ' ἠλαττώθησαν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀξίαν. Γενικῶς αἱ ἐξαγωγαὶ ὅλων τῶν προϊόντων, ἠλαττώθησαν, ἐξαιρέσει τῶν καπνῶν, τῶν χοίρων, τῶν πουλερικῶν, τοῦ σίτου, τῶν χαμαικεράσων, τῶν γαλακτοκομικῶν προϊόντων καὶ τῶν σταφυλῶν. Τὴν μεγαλυτέραν ἐλάττωσιν κατὰ ποσότητα τόννων παρουσίασαν αἱ ἐξαγωγαὶ φασιόλων, ἀραβοσίτου, σπόρων ἡλιοτροπίου καὶ βοῶν—ἀμνῶν. Λόγῳ ὅμως τῶν ὑψηλῶν τιμῶν ἐξωτερικοῦ διὰ τὰ Βουλγαρικὰ γεωργικὰ προϊόντα, αἱ τιμαὶ τῶν φασιόλων, τοῦ ἀραβοσίτου, τῶν ᾠῶν, τῶν γαλακτοκομικῶν προϊόντων. καὶ τῶν ζώων ἦσαν αἰσθητῶς μεγαλύτεραι. Μεγάλην τοὐναντίον πτῶσιν ἐσημείωσαν αἱ τιμαὶ τῶν δερμάτων.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς εἰσαγωγάς, παρετηρήθη αἰσθητὴ αὔξησις εἰσαγωγῶν μετάλλων, πετρελαίων, ὑφασμάτων καὶ καουτσούκ. Αἱ εἰσαγωγαὶ μηχανημάτων ἠλαττώθησαν.

Ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἔρχεται δευτέρα κατὰ σειρὰν σπουδαιότητος εἰς τὰς εἰσαγωγὰς τῆς Βουλγαρίας, μὲ ἀναλογίαν 8 ο)ο ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν εἰσαγωγῶν. Ἡ Γερμανία ἔρχεται πρώτη μὲ ἀναλογίαν ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν 49 ο)ο ἐφέτος ἔναντι 58 ο)ο τὸ 1937. Ἡ Γερμανία εἰσάγει τὰ 45 ο)ο τῶν ἐξαγωγῶν τῆς Βουλγαρίας.

Κατὰ τελευταίας πληροφορίας τῆς Agence Economique et Financiere πρόκειται νὰ χορηγηθῇ πίστωσις 8 ἑκατομμ. λιρῶν εἰς τὴν Βουλγαρίαν ἐκ μέρους τῆς Ἀγγλίας. Ἐξ ἄλλου εὑρίσκονται ἐν Σόφιᾳ ἀπὸ τινος ὁ Δρ Φοὺνκ ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας τοῦ Reich, καὶ ὁ Δρ. Λέϋ, ὑπουργὸς τῆς ἐργασίας τοῦ Reich προκειμένου νὰ περατωθοῦν αἱ συνεννήσεις διὰ τὴν χορήγησιν εἰς τὴν Βουλγαρίαν πιστώσεως 12 ἑκατομμυρίων μάρκων.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Κατὰ πληροφορίας τοῦ πρακτορείου Reuter ἐκ Κων)πόλεως αἱ διαπραγματεύσεις τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας τῆς Γερμανίας κ. Funk μετὰ τῆς Τουρκικῆς κυβερνήσεως ἐστέφθησαν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Ἀνεκοινώθη πράγματι ἐπισήμως ὅτι ἐπετεύχθη βάσις συμφωνίας δι' ἧς θὰ ἀνοιχθῇ πίστωσις 150 ἑκατομμ. μάρκων εἰς τὴν Τουρκίαν, πρὸς πληρωμὴν παραγγελιῶν πολεμικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ ὑλικοῦ. Παρὰ τὰς δελεαστικὰς ὅμως προτάσεις τοῦ Reich ἡ Τουρκικὴ κυβέρνησις εἶναι ἀποφασισμένη νὰ διατηρήσῃ ἀγαθὰς οἰκονομικὰς σχέσεις μετὰ τῶν ἄλλων χωρῶν, ἰδίᾳ μετὰ τῆς Ἀγγλίας. Αἱ λεπτομέρειαι τῶν Γερμανικῶν προτάσεων δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωσταί, πάντως οἱ ἁρμόδιοι κύκλοι φρονοῦν ὅτι ἡ Γερμανία ἀποσκοπεῖ εἰς εὐρεῖαν συμμετοχὴν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ προγράμματος τῆς Τουρκίας. Ἤδη δὲ πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ κ. Funk ὅμιλος ἐπιφανῶν Γερμανῶν βιομηχάτων ἐμελέτησεν ἐπὶ τόπου τὴν δυνατότητα παροχῆς μακροπροθέσμων πιστώσεων διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ νέου τετραετοῦς βιομηχανικοῦ σχεδίου. Εἰδικῶς ἐξητάσθη τὸ ζήτημα τῆς ἱδρύσεως ἐργοστασίων παραγωγῆς συνθετικοῦ πετρελαίου καὶ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἰσχυρᾶς ἐντάσεως εἰς τὴν Μικρασίαν. Αἱ μετὰ τῆς Γερμανίας διαπραγματεύσεις αὗται ἀνησύχησαν λίαν τοὺς ἐν Λονδίνῳ κύκλους οἵτινες φοβοῦνται ὅτι ἡ κυριαρχία τῆς Γερμανίας ἐπὶ τοῦ Τουρκικοῦ ἐμπορίου θὰ ὁλοκληρωθῇ ταχέως, ὁπότε οἱ Ἄγγλοι ἐξαγωγεῖς θὰ παύσουν κατ' ἀνάγκην νὰ ἐνδιαφέρωνται διὰ τὴν καταστᾶσαν ἐλάχιστα εὐμενῆ Τουρκικὴν ἀγοράν, παρὰ τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔαρ χορηγηθεῖσαν πίστωσιν 16 ἑκατομμυρίων στερλινῶν.

Η ΔΕΞΤΡΟΖΗ

Η ΔΕΞΤΡΟΖΗ εἶναι ἡ ζωτικὴ δύναμις ἥτις κινεῖ τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμόν. Εἶναι πηγὴ ἐνεργείας εὐεξίας καὶ ὑψίστης θρεπτικῆς ἀποδόσεως, δι' ὃ καὶ κάθε οἰκογενειάρχης ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ προμηθεύηται ταύτην διὰ τὴν καθημερινὴν χρῆσιν τὰς οἰκογενείας του.

Η ΔΕΞΤΡΟΖΗ *παράγεται ἐκ σταφυλῆς παρὰ τῆς*

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΒΙΟΜΗΧ. ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΘΑΡΑΣ ΓΛΥΚΟΖΗΣ

(ΔΕΞΤΡΟΖΗΣ)

ὁδὸς Ἱπποκράτους 7 καὶ πωλεῖται εἰς τὰ

ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ—ΤΡΑΠΕΖΑΙ—ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΙ—ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

Μέχρι τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐπεκράτησε εἰς τὸ χρηματιστήριον ἐφεκτικότης λόγῳ τῆς κρισίμου διεθνοῦς καταστάσεως. Εἰς τὰς ἀρχὰς 'Οκτωβρίου ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν διεθνῶν ἀνωμαλιῶν, αἵτινες ἰδιαιτέρως ἐνετάθησαν ἡ χρηματιστηριακὴ ἀγορὰ ἐκάμφθη, ἀπωλέσθη δὲ καὶ ἡ ψυχραιμία ἥτις διετήρησε τὴν σταθερότητα εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ τὴν θέσιν τῆς ἀγορᾶς κατὰ τὸ προηγηθὲν διάστημα. 'Υπὸ τὴν πίεσιν ἀθρόων προσφορῶν πολλαὶ ἀξίαι ἔχασαν σημαντικὸν μέρος τῆς τιμῆς των, ἀνελθὸν εἰς 30—40 ο)ο διὰ τὰς μᾶλλον κερδοσκοπουμένας.

Εὐθὺς ὅμως μετὰ τὴν συμφωνίαν τοῦ Μονάχου ἡ ἀνάρρωσις τῆς ἀγορᾶς συνετελέσθη ταχύτατα καὶ κατὰ τὴν 2αν ἑβδομάδα τοῦ 'Οκτωβρίου ἐπεκράτησε ἠρεμία. 'Η κίνησις μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν ἐνεφάνισεν ἱκανὴν ζωηρότητα. Αἱ τιμαὶ ἀπὸ τῆς 10-15 'Οκτωβρίου ἄλλων μὲν ἀξιῶν ὑπεστηρίχθησαν καὶ διετηρήθησαν σταθεραὶ ἄλλων δὲ κατόπιν προσφορῶν ὑπεχώρησαν. Σταθεραὶ διετηρήθησαν αἱ ὁμολογίαι τῶν εἰς δραχμὰς κρατικῶν δανείων καὶ εἰς χρυσὸν δάνεια, ὑπεχώρησαν δὲ ἐλαφρῶς αἱ οἰνοποιητικαὶ καὶ βιομηχανικαὶ ἀξίαι. Αἱ μετοχαὶ τῆς Λαϊκῆς Τραπέζης διετηρήθησαν σταθεραὶ κατόπιν τῆς γνωσθείσης πωλήσεως 15 000 μετοχῶν ἤτοι τῶν 3)4 τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου πρὸς τὸν ἐν Λονδίνῳ διευθύνοντα τὴν 'Ιονικὴν Τράπεζαν. Τὸ ἀνωτέρω ποσὸν μετοχῶν ἐπωλήθη εἰς τὴν τιμὴν δρ.χ. 5.000.

Αἱ πραγματοποιηθεῖσαι πράξεις ἀπὸ τῶν μέσων Σ)βρίου ἀφεώρων τὰς κάτωθι ποσότητας χρεωγράφων:

	'Ομολογίαι	Μετοχαὶ	Σύνολον τίτλων
13—18/9/38	38.646	41.336	115.907
19—24/9/38	21.564	61.048	82.824
26—1/10/38	40.457	80.206	120.663
3—8/10/38	48.053	90.471	138.524

Τόκοι μεταφορᾶς τῇ 30/9/38 καὶ 15/10/38.

Κατὰ τὴν μεταφορὰν τῆς 30/9/38 οἱ τόκοι ἦσαν λίαν ὑψηλοί, παρέστη δὲ ἀνάγκη προσφυγῆς εἰς Τραπέζας αἵτινες ἐχορήγησαν περὶ τὰ 7 ἑκατ. διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν ἐκκρεμῶν συναλλαγῶν. Τὴν 15/10/38 οἱ χρηματισταὶ ἐπλήρωσαν μεγαλύτερα ρεπὸρ ἀλλὰ δὲν παρέστη ἀνάγκη νὰ ζητήσουν κεφάλαια ἀπὸ τὰς Τραπέζας. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐκκαθαρίσεως ταύτης οἱ τόκοι περιεστράφησαν περὶ τὰ 20 ο)ο κατόπιν ἐχαλαρώθησαν εἰς 15 ο)ο ἐκτὸς τῶν εἰς δραχμὰς δανείων τῶν ὁποίων τὸ ρεπὸρ ἦτο πάντοτε μικρόν.

Οἱ σημειωθέντες μεταφορικοὶ τόκοι κατὰ τὰς δύο ἐκκαθαρίσεις εἶχον ὡς ἑξῆς:

	15]9]1938	15]10]1938
Δάνεια εἰς χρυσὸν		
Γενικῶς	12—15 ο)ο	20—12 ο)ο
Παραγωγικὸν	12—15 ο)ο	20—12 ο)ο
Δάνεια εἰς δραχμὰς		
'Ανταλλάξιμα 8 ο)ο	2—2 1)2	3—2 1)2
'Ελλήνων ὑπηκόων	1 1)4—1 1)2	1 1)2—1)12
Τραπεζιτικὰ		
'Εθνικῆς	325—400	475—400
'Αθηνῶν	0—1 1)4	1 1)4
'Εμπορικῆς	2 1)2—3	4—3
Κτηματικῆς	4—6	4—6
Σιδηροδρομικὰ		
Σιδηρ. Θεσσαλίας	5—7	6—4 1)2
ΣΠΑΠ	1 1)2—2	2 1)2—1)2—1 1)2
'Ελλην. Σιδηρ.	4 1)2—5 1)2	6—5
Οἰνοποιητικὰ		
Οἴνων	5 1)2—7 1)2	5—5 1)2 —6
Οἰνοπνευμάτων	2 1)4—3 1)2	3 1)2—2 1)2
Ἕνωσις	0 3)4—1	0, 3)4—1
Γεωργ. Βιομηχ.	1 1)2—1 3)4	1 1)4—1 1)2
Καμπᾶς	2 1)2—3	2 1)2—3
Βιομηχανικὰ		
Λιπασμάτων	8 1)2—10	9—8
Πυριτιδοποιείου	20—23	23—15
Χρωματουργείων	4 1)2—5	5 1)2—4 1)2
ΒΙΟ	2 3)4—4	3 1)2—2 1)4
Οἰκοδομικὰ - Μεταλλευτικὰ		
Ἄτλας	2—3—34	3—1 3)4
'Ηρακλῆς	7—8	7—6 1)2
'Υφαντουργικὰ		
Πειρ. Πατραϊκὴ	5—6	7—6
'Εριουργία	1 3)4—2 1)4	2 1)4—1 3)4
Χρυσαλλὶς	0 3)4	1—0 3)4
Βέρμιον	2 1)2—3	2 1)2—3
'Αθηναΐς	0,60—0,70	0,60—0,70
Διάφορα		
Προμηθεὺς	2—2 1)2	2—2 1)4
'Ηλεκτρικὴ	2—2 1)4—2 1)2	2
Ζῦμαι	4—5—6	6—6 1)2

ΑΙ ΕΚΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΑΙ.—ΤΙΜΑΙ ΑΝΕΥ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΗΣ 8—10—1938

'Ασφαλιστικαὶ	
'Εθνικὴ	3,500
Πανελλήνιος	850
Γενικαὶ	2,000
'Ανατολὴ	105
'Αθηναϊκὴ	380
Προποντὶς	250
Κυκλαδικὴ	380
'Αλευροποιητικαὶ	
Εὐαγγελίστρια	270
'Αλατίνη	600
'Ατμοπλοϊκαὶ	
'Ακτοπλοΐας	560
Αὐτοκινήτων	
'Ερμῆς	26
'Ελαιουργικαὶ	
Μαργαρίτη	10
Κερκύρας	10
'Ελλάδος 'Ελαιουργίαι	1
Μαμάη	150
'Ελαιοφοῖνιξ	200
'Αλεξοπούλου	20
'Ελαΐς	1300
Ζαχαρωδῶν	
Ἥλιος	36
ΑΒΕΖΑΠ (νέαι)	500
'Ηλεκτρικαὶ	
Μεσολογγίου	24
'Αμαλιάδος	35
Τριπόλεως	35
Μεταλλευτικαὶ	
Ψυχικοῦ Λατομ.	78
Λαυρίου	3 1)2
'Αλιβερίου	4 1)2
'Ελλ. 'Ανθρακωρυχ.	5
Μήλου	80
Ξενοδοχειακαὶ	
'Αθηνῶν	250
Λάμψα	900
Δήμα	500
Οἰκοπέδων	
Καλογρέζα	9
'Εκάλη	53
Καστρὶ	65
Τράπεζαι	
Κουλουκουντῆ (νέαι)	—
Βιομηχανίας	33
'Ανατολῆς	33
'Εθνικῆς Οἰκονομίας	2
Θεσσαλίας	1
'Αττικῆς	125
Τεχνικαὶ	
Κάδμος	26
Ἔλκα	42
Λυσιμαχία	130
Ζεὸ	325
Θέτεκ	πωλ. 10
Λακωνίας	30
ΑΚΤΕ	6
Γαζιάδη	35
Τηλεφωνικὴ	1400
Πυρσὸς	38
'Υφαντουργικαὶ	
'Υφαιὲτ	350
Χρυσικόπουλος	250
Χρ. Πολίτης	20
Ρετσίνα	1450
'Υγιεινῆς	
Σανατ. Μελισίων	280
» Πεντέλης	110
Σπὲς	200
Διάφοροι	
Τσιμέντα Χαλκίδος	700
Χαλυβδ. εἴδη	500
Ἅλς	40
'Ιπποδρομιῶν	275

Ο ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΝ

Κατ' ἀνακοίνωσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ 'Ανωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου ὁ τιμάριθμος χονδρικῆς πωλήσεως κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον ἐσημείωσεν ἐλαφρὰν πτῶσιν ἤτοι κατῆλθεν εἰς 2179 ἔναντι 2183 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Αὐγούστου.

Οἱ κατὰ κατηγορίας τιμάριθμοι παρουσιάζουν τὰς κάτωθι μεταβολάς:

	Αὔγουστος	Σ]βριος
Γεωργικὰ προϊόντα	2417	2446
Ζωϊκῆς προελεύσεως	2300	2270
Βιομηχανικὰ καὶ χημικὰ	1995	1983
Καύσιμοι ὕλαι	2179	2156
Γενικὸς Τιμάριθμος	2183	2179

'Η κατὰ 1,2 ο)ο ὕψωσις τοῦ εἰδικοῦ τιμαρίθμου τῶν γεωργικῶν προϊόντων ὀφείλεται εἰς τὴν ὕψωσιν τῶν τιμῶν τῶν: φασολίων, κυάμων, καφὲ καὶ ζακχάρεως. 'Αντιθέτως ἐμειώθη κατὰ 1,30 ο)ο ὁ τιμάριθμος τῆς ζωϊκῆς προελεύσεως προϊόντων λόγῳ τῆς μειώσεως τῶν τιμῶν τῶν κρεάτων καὶ ρεγγῶν. Ὡσαύτως πτῶσιν παρουσιάζουν οἱ τιμάριθμοι τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων (κατὰ 0,6 ο)ο) καὶ τῶν καυσίμων ὑλῶν (κατὰ 1,1 ο)ο ἕνεκα τῆς μειώσεως τῶν τιμῶν: σιδήρου, τερεβινθελαίου, κουκουλίων, μετάξης, χάρτου δημοσιογραφικοῦ καὶ γαιανθράκων:

Ἔναντι τοῦ τιμαρίθμου τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ὁ τιμάριθμος παρουσιάζει μείωσιν κατὰ 5,4 ο)ο κατελθὼν ἀπὸ 2302 εἰς 2179.

Ο ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΠΡΟΕΞΟΦΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΚΟΣ ΤΗ 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1938

Ἑλλὰς	6 ο)ο
Ἀγγλία	2 ο)ο
Ἀλβανία	6 ο)ο
Βέλγιον	3 ο)ο
Βουλγαρία	6 ο)ο
Γαλλία	2 1)2 ο)ο
Γερμανία	4 ο)ο
Γιουγκοσλαυΐα	5 ο)ο
Δανία	4 ο)ο
Ἑλβετία	1 1)2 ο)ο
Ἐσθονία	4 1)2 ο)ο
Ἡν. Πολιτεῖαι	1 ο)ο
Ἰαπωνία	3,46 ο)ο
Ἰταλία	4 1)2 ο)ο
Ἱσπανία	5 ο)ο
Λεττονία	5 ο)ο
Λιθουανία	5 ο)ο
Νορβηγία	3 1)2 ο)ο
Οὐγγαρία	4 ο)ο
Ὁλλανδία	2 ο)ο
Πολωνία	4 1)2 ο)ο
Πορτογαλλία	4 ο)ο
Ρουμανία	3 1)2 ο)ο
Ρωσσία	4 ο)ο
Σουηδία	2 1)2 ο)ο
Τουρκία	4 ο)ο
Τσεχοσλοβακία	3 ο)ο
Φινλανδία	4 ο)ο

ΑΓΩΓΑΙ ΕΚ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

Κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον ἐ.ἔ. ἐξεδικάσθησαν 292 ἀγωγαὶ συναλ)κῶν καὶ γραμματίων.

Ἐμαγὲ	150
Σάριζα	90
Ψάλτη	20
Ἄροτρον	400
'Οξοποιΐα	70
Πτηνοτροφικὴ	60
Παπαδὰμ	7
Ὄλυμπος Τσιμέντ.	480
'Εναερ. Συγκοινων.	3,500
Ἐνιαίας	1150
Σωληνουρ. Θερμίδος	465
Δάνεια	
Κτημ. Πολλαπλ.	3,710
Δήμου Πειραιῶς	340
'Ηλεκτρ. Σιδ)μων	3,050

ΣΤΑΘΜΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

'Ο σταθμικὸς δείκτης βιομηχανικῆς παραγωγῆς ὁ ἐξαγόμενος ὑπὸ τοῦ Α.Ο.Σ. μὲ βάσιν, 1928=100 εἶχε τὴν ἀκόλουθον ἐξέλιξιν μέχρι τοῦ Μαρτίου ἐ. ἔ.

Ἔτος		
	1935	143,17
	1936	141,72
	1937	153,87

	1937	1938
'Ιανουάριος	124,25	154,15
Φεβρουάριος	139,14	148,83
Μάρτιος	155,34	167,95

ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΙΑΝ 1938

Αἱ ἐργασίαι τῶν ἐν 'Ελλάδι τραπεζῶν ἐν συνόλῳ λαμβανομένων τοῦ Α΄. ἑξαμήνου 1938 ἐν συγκρίσει πρὸς τοῦ Α΄. ἑξαμήνου 1937 (κατὰ συγκέντρωσιν τῆς 'Εφημερίδος τοῦ Χρηματιστηρίου) ἀνῆλθον εἰς ἑκατομμύρια δραχμῶν:

	Α΄. ἑξ. 1937	Α΄. ἑξ. 1938
Καταθέσεις	16,887,2	17,264,2
Τοποθετήσεις	16,485,9	17,351,5
Διαθέσιμα	2,112,—	1,934,9
Χρ)φα καὶ Συμμετοχαὶ	4,892,4	4,862,8

ΚΤΗΜΑΤΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1938

'Η κίνησις τῆς κτηματαγορᾶς 'Αθηνῶν καίτοι κατὰ τὴν ἑβδομάδα ἀπὸ 15-21)9)38 ἐμειώθη σημαντικῶς ἐν τούτοις τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα τοῦ Σεπτεμβρίου ἀνέκτησε τὴν ζωηρότητά της.

Αἱ καθ' ἑβδομάδα ἀγοραπωλησίαι καὶ τὰ ἐπὶ ἀκινήτων δάνεια ἀνῆλθον εἰς τὰ ἑξῆς ποσά.

	'Αγοραπωλησίαι	Δάνεια
1)9-7)9	28,688,000	14,262,000
8)9-14)9	37,220,000	33,912,000
15)9-21)9	18.423,000	19,479,000
22)9-28)9	26,043,000	24,996,000

Δ^ρ ΜΩΡΙΣ ΓΙΟΕΛ

ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

(ΑΠΟΤΡΙΧΩΣΙΣ ΡΙΖΙΚΗ)

Συνεργαζόμενος μετὰ τοῦ Ταμείου 'Υγείας Ε.Τ.Ε.

Δέχεται 10—1 καὶ 4—6 'Ακαδημίας 31, Τηλ. 27-894

ΑΝΩΝ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

"ΓΚΛΑΒΑΝΗΣ,,

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

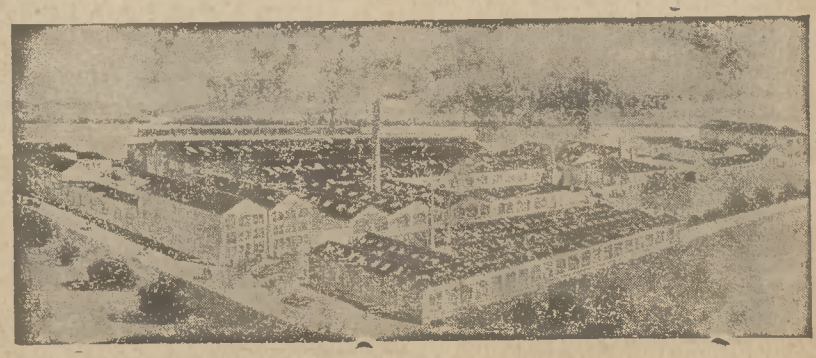

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΒΟΛΩ

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΑΛΩΝΙΣΤΙΚΑΙ — ΤΡΑΚΤΕΡ — ΘΕΡΙΣΤΙΚΑΙ — ΑΡΟΤΡΑ— ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΑΙ — ΧΟΡΤΟΣΥΛΛΕΚΤΑΙ — ΧΟΡΤΟΠΙΕΣΤΙΚΑΙ, ΙΜΑΝΤΟΚΙΝΗΤΟΙ, ΙΠΠΟΚΙΝΗΤΟΙ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΚΙΝΗΤΟΙ ΣΠΟΡΕΙΣ—ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙΑ κλπ.

ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΕΙΑ

Τὰ τελειότερα ἐν 'Ελλάδι Χυτήρια χάλυβος, δι' ἐξαρτήματα πάσης φύσεως.

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

'Εν Πειραιεῖ ('Αγ. Διονυσίου 36)

'Εν Θεσσαλονίκῃ (Φράγκων, 28)

'Εν Λαρίσσῃ

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

1 Ὀκτωβρίου

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς κρισίμου καταστάσεως, ἡ Ἰαπωνία λαμβάνει δρακόντεια μέτρα διὰ τὴν αὔξησιν τῶν ἐξαγωγῶν καὶ τὴν ἐπαρκῆ παραγωγὴν πολεμικοῦ ὑλικοῦ.

3 Ὀκτωβρίου

Δι' ἀποφάσεως τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως ἐκρατικοποιήθη ἡ βιομηχανία τσιμέντου ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ καὶ παρεσχέθησαν φορολογικαὶ ἀπαλλαγαὶ εἰς ἐπιχειρήσεις οἰκονομικῆς ὠφελιμότητος.

4 Ὀκτωβρίου

Μετὰ τὴν εἰρηνικὴν διευθέτησιν τοῦ Σουδητικοῦ ζητήματος ἡ τιμὴ τοῦ δολλαρίου καὶ τοῦ φράγκου ἐπανέρχονται εἰς τὰ πρὸ τῆς κρίσεως ἐπίπεδα αὐτῶν ἔναντι τῆς στερλίνας.

5 Ὀκτωβρίου

Παραίτησις τοῦ Προέδρου τῆς Τσεχοσλοβακικῆς Δημοκρατίας Ἐδουάρδου Μπένες.

6 Ὀκτωβρίου

Κατόπιν τῆς κρισίμου οἰκονομικῆς καταστάσεως ἐν Γαλλίᾳ, ἡ Κυβέρνησις λαμβάνει ἐξουσιοδότησιν ὅπως προβαίνει διὰ διαταγμάτων εἰς τὴν λῆψιν παντὸς μέτρου ἀποσκοποῦντος εἰς τὴν δημοσιονομικὴν ἀνόρθωσιν.

7 Ὀκτωβρίου

Ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις ἐκδίδει ἐσωτερικὸν δάνειον 1.500,000.000 Μκ. πρὸς 4 1)2 ο)ο εἰς τὰ 98 3)4 τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας τῶν ὁμολογιῶν.

8 Ὀκτωβρίου

Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις χορηγεῖ προκαταβολὴν £ 10.000.000 εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Πράγας διὰ τάς, κατόπιν τῶν ἀποφάσεων τῆς συμφωνίας τοῦ Μονάχου, προκυψάσας ἐπειγούσας ἀνάγκας αὐτῆς.

10 Ὀκτωβρίου

Ἡ Νοτιοσλαυϊκὴ Κυβέρνησις ἀποφασίζει ὅπως τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν Ἐθνικὴν ἄμυναν καὶ τὴν πολεμικὴν βιομηχανίαν εἴδη, ἐξάγονται μόνον ἔναντι ἐλευθέρου συναλλάγματος.

11 Ὀκτωβρίου

Καθορισμὸς νέων ἐλαχίστων ὁρίων ἀσφαλίσεως κατὰ τῶν κινδύνων πολέμου ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ Λόϋδ.

12 Ὀκτωβρίου

Ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς τοῦ Βελγίου Λεοπόλδος εἰς λόγον του ἐκφωνηθέντα ἐν Παρισίοις ἐτόνισεν ὅτι διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ Εἰρήνη πρέπει νὰ ἀκολουθήσουν οἱ Λαοὶ τὴν ὁδὸν τῆς οἰκονομικῆς ἀληθείας.

13 Ὀκτωβρίου

Δολοφονία τοῦ Βουλγάρου ἐπιτελάρχου, στρατηγοῦ Peew.

14 Ὀκτωβίρου

Ἡ Τσεχοσλοβακία ἀναθεωρήσασα τὴν πολιτικήν της καὶ συμφωνήσασα ἐφ' ὅλων τῶν σημείων μετὰ τοῦ Γ' Ράϊχ ἀπορρίπτει τὰς ὑπερβολικὰς Οὐγγρικὰς ἀξιώσεις.

15 Ὀκτωβρίου

Ἐγκατάστασις Γερμανοαιγυπτιακοῦ Clearing μὲ ἀνταλλαγὴν βάμβακος ἔναντι Γερμανικῶν βιομηχανικῶν προϊόντων.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

1 Ὀκτωβρίου.

Κατόπιν τῆς κατ' εὐχὴν διευθετήσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν πραγμάτων, αἱ ἀξίαι ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ ἀνακτῶσι τὰ προηγούμενα ἐπίπεδά των μὲ τάσεις περαιτέρω ὑψώσεως.

3 Ὀκτωβρίου.

Δι' ἀνταλλαγῆς ἐπιστολῶν παρατείνεται ἐπὶ ἓξάμηνον ἡ ἰσχὺς τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας ἐμπορικῆς συμβάσεως.

4 Ὀκτωβρίου.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, καθιεροῦται παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Ἀθηνῶν γενικὸν μητρῷον τῶν πτωχευόντων ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος.

5 Ὀκτωβρίου.

Ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα ἀναλαμβάνει τὴν συγκέντρωσιν τῆς ἐγχωρίου ὁρίζης ἀντὶ δραχ. 5.55 κατὰ μέσον ὅρον κατ' ὀκάν.

6 Ὀκτωβρίου.

Ὑπογραφὴ συμβάσεως μετὰ τῆς Ἑταιρίας Ὑδάτων πρὸς ἐμπλουτισμὸν τῆς Λίμνης Μαραθῶνος.

9 Ὀκτωβρίου.

Τέλεσις τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνδριάντος τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Κωνσταντίνου.

14 Ὀκτωβρίου.

Μετὰ πάσης ἐπισημότητος γίνεται ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου τῶν ἔργων Ἰλισσοῦ ἐν Ἀθήναις.

15 Ὀκτωβρίου.

Ἀγγέλλεται ἡ ὑπὸ τῆς Ἰονικῆς Τραπέζης Ἀτδ. ἐξαγορὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν μετοχῶν τῆς Λαϊκῆς Τραπέζης ἥτις τίθεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς πρώτης.

ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 7-9-1938 ΚΑΙ 7-10-1938

Κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα ἐσημειώθησαν αἱ κάτωθι ἀλλοιώσεις τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος

Λογαριασμοὶ :	7-9-38	7-10-38	Διαφορὰ
	Εἰς Ἑκατομμύρια		+ ἢ —
Χρυσὸς καὶ ἐξωτ. Συν)γμα	3.271.0	3.537.7	+ 266.7
Πιστώσεις τῆς Τραπέζης πρὸς τὸ Δημόσιον	4.671.4	4.829.4	+ 158.0
Τραπ)τια ἐν κυκλοφορίᾳ	6.871.7	7.488.5	+ 616.8
Ἕτεραι ὑποχρ. ὄψεως εἰς δραχ.	8.011.8	8.689.0	+ 677.2
Ὑποχρεώσεις εἰς ἐξωτ. συν)μα καὶ χρυσὸν	172.3	182.9	— 10.6
Ἐμπορικαὶ συν)καὶ καὶ γρ)τια	378.9	416.6	+ 377
Ἕτεραι πιστώσεις εἰς δραχ.	2.243.6	2.981.5	+ 737.9
Ἕπενδύσεις	467.7	467.7	+ 0.1
Ἕτερα στοιχεῖα ἐνεργητικοῦ	1.386.7	1.172.4	— 214.3
Ἑτεραι ὑποχρεώσεις	8.110.2	1.500.6	+ 609.6

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΞΑΓΩΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΝ 1938

Εἰσαγωγὴ	τόννοι 205.422	ἀξίας	Δραχ.	1.147.565.000
Ἐξαγωγὴ	» 127.488	»	»	361.516.000
Ἔλλειμμα ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου				4.786.049.000

Κατὰ τὸν Αὔγουστον 1937 1937 εἴχομεν :

Εἰσαγωγὴν	τόννους 211.426	ἀξίας	Δρχ.	1.211.857.000
Ἐξαγωγὴν	» 101.049	»	»	373.316.000
Ἔλλειμμα ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου				838.541.000

Κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου κατὰ τὸν παρελ. μῆνα Αὔγουστον παρουσιάζεται μείωσιν κατὰ δρ. 293.533.000 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἀντίστοιχον πεντάμηνον τοῦ παρελθόντος ἔτους

ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑΙ ΙΟΝΙΚΗ, ΛΑΪΚΗ ΥΠΟ ΚΟΙΝΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ

Τὴν 14 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἀνηγγέλθη ἐπισήμως ἡ ὑπαγωγὴ ὑπὸ κοινὴν διεύθυνσιν τῶν Τραπεζῶν Ἰονικῆς καὶ Λαϊκῆς, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐργασθοῦν τοῦ λοιποῦ ἀπὸ κοινοῦ.

Ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη μετὰ τὴν πώλησιν τῶν 3)4 τῶν μετοχῶν τῆς Λαϊκῆς Τραπέζης εἰς διευθύνοντα τὴν Ἰονικὴν Τράπεζαν.

Κατ' ἀνακοίνωσιν ἐπίσημον τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἡ συνεργασία τῶν δύο Τραπεζῶν ἐπετεύχθη τῇ ἐπεμβάσει αὐτῆς ἐπιδιωξάσης, ὅπως καταρτισθοῦν μεγάλοι τραπεζιτικοὶ Ὀργανισμοὶ ἐν τῇ χώρᾳ. Ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς διηυκρινίσθη ὅτι δὲν πρόκειται περὶ συγχωνεύσεως τῶν δύο Τραπεζῶν, ἀλλ' ἁπλῶς περὶ στενῆς συνεργασίας, προκειμένου βραδύτερον εἰς χρόνον μὴ καθορισθέντα εἰσέτι θὰ συγχωνευθοῦν.

ΤΟ ΜΗΤΡΩΟΝ ΤΩΝ ΠΤΩΧΕΥΣΑΝΤΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ

Εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη Ὑπουργικὴ ἀπόφασις δι' ἧς ἐπιβάλλεται ἡ τήρησις γενικοῦ μητρώου τῶν πτωχευσάντων.

Τοῦτο θὰ τηρῆται ὑπὸ τοῦ γραμματέως τῶν Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν πρὸς ὃν ἀποστέλλουν κατὰ τριμηνίαν οἱ γραμματεῖς ὅλων τῶν Πρωτοδικείων καὶ Ἐφετείων τοῦ κράτους κατάστασιν τῶν κηρυχθεισῶν πτωχεύσεων ὡς καὶ τῶν γενομένων ἀποκαταστάσεων.

Εἰς τὸ μητρῶον θ' ἀναγράφοῦν τὰ ὀνόματα τῶν πτωχευσάντων ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου 1937 καὶ ἐφεξῆς.

Τὸ γενικὸν μητρῶον θὰ εἶναι διηρημένον εἰς στήλας ἐμφαινούσας α) αὔξοντα ἀριθμόν, β) ὀνοματεπώνυμον τῶν πτωχευσάντων ἢ ἐπωνυμίαν τῶν πτωχευσασῶν ἑταιρειῶν μετ' ἐνδείξεως τοῦ εἴδους αὐτῶν (ὁμόρρυθμοι κτλ.) καὶ ἐπὶ ὁμορρύθμων ἑταίρων, γ) τὴν κατοικίαν τῶν πτωχευσάντων ἢ τὴν ἕδραν τῶν πτωχευσασῶν ἑταιρειῶν, δ) τὸν ἀριθμὸν τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως μετὰ μνείας τοῦ ἐκδόντος ταύτην δικαστηρίου, ε) τὴν ὁριζομένην ἡμέραν παύσεως, πληρωμῶν, στ) τὸν χρόνον ἀποκαταστάσεως μετὰ μνείας τῆς διατασσούσης ταύτην ἀποφάσεως καὶ ζ) παρατηρήσεις.

Εἰς τὴν στήλην τῶν παρατηρήσεων καταχωροῦνται αἱ ἀποφάσεις αἱ τροποποιοῦσαι τὸν χρόνον παύσεως πληρωμῶν, ὡς καὶ αἱ ἀνακαλοῦσαι ἢ ἐξαφανίζουσαι τὴν κηρύξασαν τὴν πτώχευσιν ἀπόφασιν.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

ΤΗΣ 7ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1938

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

1. Χρυσὸς καὶ ἐξωτ. συνάλλαγμα		Δρχ.	3.537.734.596.78
2. Δάνεια Δημοσίου		»	520.607.705.65
3. Ἕτερον ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα		»	—
4. Κερματικὰ Ἑλληνικὰ νομίσματα		»	166.768.025.—
5. Συναλλαγματικαὶ καὶ γραμμάτια ἐσωτερικοῦ :			
I. Ἐμπορικαὶ συν)καὶ καὶ γραμμάτια	416.562.257.60		
II. Γραμμάτια Δημοσίου	313.592.098.60		730.154.356.20
6. Πιστώσεις :			
I. Πληρωτέαι εἰς δραχμάς :			
α' Δημοσίου * Δρχ. 4.829.385.158.25			
β' Ἕτεραι » 2.981.514.463.13	7.810.899.621.38		
II. Πληρωτέαι εἰς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα —		Δρχ.	7.810.899.621.38
7. Χρέος τοῦ Δημοσίου		»	3.784.569 295.25
8. Ἐπενδύσεις		»	467.805.775.25
9. Κτίρια Τραπέζης καὶ ἐγκαταστάσεις		»	221.698 234.60
10. Ἕτερα στοιχεῖα τοῦ ἐνεργητικοῦ		»	1.172.427.760.88
		Δρχ.	18.412.665.370.99

* Ἑλληνικὸν Δημόσιον: Λ)σμὸς Συγκεντρ. ἐσόδων καὶ πληρωμῶν.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

11. Κεφάλαιον καταβεβλημένον		Δρχ.	400.000.000.—
12. Ἀποθεματικά :		»	
I. Πρόβλεψις συμφ. ἄρθ. 71 Κατασ.	28.600.187.—	»	
II. Τακτικὸν ἀποθεματικὸν	92.900.000.—	»	121.500.187.—
13. Τμῆμα Τακτικοῦ Ἀποθεματικοῦ εἰς ἀντίκρυσμα ἀποσβεννυμένου μέρους τῆς ἐκ £ ζημίας, συμφώνως Ν. 5305		»	30.000.000.—
14. Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ		»	7.488.572.000.—
15. Ἕτεραι ὑποχρεώσεις ὄψεως εἰς δραχμάς :			
I. Λογαριασμοὶ τρεχούμενοι καὶ καταθέσεων			
α' Δημοσίου Δρχ. 396.507.893.15			
β' Τραπεζῶν » 308.455.640.09			
γ' Ἕτεροι λογαριασμοὶ * » 7.911.770.119.62	Δρ. 8.616 733.652.86		
II. Γραμμάτια καὶ τραβηκτικαὶ ὄψεως	» 72.272.778.20	»	8.689.006.431.06
16. Καταθέσεις εἰς δραχμὰς ὑπὸ προθεσμίαν :			
I. Δημοσίου			
II. Τραπεζῶν			
III. Ἕτεροι Λογαριασμοὶ			
17. Ὑποχρεώσεις εἰς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα καὶ χρυσὸν :			
I. Ἐξωτ. συν)μα εἰς χρυσὸν (Καταστ. ἄρθρ. 62)	Δρχ. 182.913.523.75		
II. Ἕτερον ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα	» —	»	182.913.523.75
18. Ἕτεραι ὑποχρεώσεις	»	»	1.500.673.229.18
			18.412.665.370.99

* Ἐξ ὧν Καταθέσεις Δ.Ο.Ε. Δρχ. 5.804.771.989.73

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7ῃ Ὀκτωβρίου 1938

Προεξοφλητικὸς τόκος 6 %

Ὁ Διοικητὴς
ΕΜΜ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ

Ὁ Τμηματάρχης τοῦ Γεν. Λογιστηρίου
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΕΜΒΙΚΟΣ

Ἡ παροῦσα δημοσίευσις γίνεται διὰ λ)σμὸν τῆς Τραπέζης, μόνον κατόπιν ἐγγράφου ἐντολῆς αὐτῆς.